

DEVİRİMCİ HAREKET

★ SİYASİ DERGİ ★ MART-MAYIS 2011 ★ SAYI: 32

Fiyatı: 2 TL

YA EMPERYALİST TAHAKKÜM

YA DEVİRİMCİ İRRADE!

DEVİRİMCİ HAREKET'TEN

"Kente yaklaşınca, sırtındaki tek giysi ancak yarısı kalmış mavi bezden bir don olan yere serili bir zenci gördüler; zavallının sol bacağıyla sağ eli yoktu. Candide ona Hollanda diliyle: "Hey Allah'ım!" dedi. "Bu feci durumda burada ne yapıyorsun?" Zenci: "Efendim olan ünlü tüccar Vanderdendur'u bekliyorum." diye yanıt verdi. Candide: "Seni bu hale sokan efendin Vanderdendur mu?" diye sordu. Zenci: "Evet efendim; buranın adeti böyle; elbise olarak bize yılda iki kez, bezden bir don verirler; şeker fabrikasında çalışırken parmağımızı değirmen taşına kaptırırsak elimizi keserler; kaçmak istersek bacağımızı keserler: ben bu iki felakete de uğradım. İşte siz Avrupa'da bu sayede şeker yiyorsunuz..." (Voltaire-Candide s.78)

18. yüzyılda yazılan bu satırlar, emperyalist krizle çalkalanan dünyanın halini anlamayı daha da kolaylaştırıyor. Bugün dayatılan kölelikten çok farklı değil. Yaşam koşulları işçi ve emekçileri üretim araçlarının mülkiyetini elinde bulunduran "modern efendilere" bağımlı kılıyor. Sosyal hakların bütünüyle ticarileştiği bu düzende işçi ve emekçiler kullanılıp kenara atılan metaya dönüştürülüyor.

Kapitalizmin yapısal krizi aşılabilmiş değil. Yoksulluk ve işsizlik dünya ölçeğinde artarak büyüyor. ABD, Çin'le girdiği pazar kavgasını boyutlandırarak yeni alanlara taşıyor (Yeni Nato Konsepti ve Kur Savaşları). Diğer yandan ağırlaşan yaşam koşulları halkların tepkilerini kabartıyor ve başkaldırıya yöneltiyor. Ancak devrimci örgütlülüğün ve yol göstericiliğin yeterli olmadığı bu ülkelerde, emperyalist irade elma şekerlerini dağıtıp değişim adı altında küresel sermayenin ihtiyaçlarına göre esaretin koyu renkleriyle makyajladığı sistemi, yine alternatifmiş gibi gösteriyor. **Örgütsüz orta sınıf bir tepkiye bile dayanamayan işbirlikçi, yeni sömürge ülkelerde faşizm güncellenirken, kapitalizmin geliştirilip yeni sömürgelerin emperyalizme hizmette yarıştırlacağı ve ucuz emek sömürsünün önünün bütünüyle açılacağı bir sistem oluşturmaya dönük adımlar atılıyor.** Diğer yandan emperyalizmin doğrudan giremediği alanlar sistemle bütünleştirilmek için sorosvari müdahale yöntemleri sürekli deniyor.

Bugüne kadar "demokrasinin beşiği" olarak sunulan AB'de sosyal haklar bir bir budanmakta, bununla birlikte sokaklarda hak arama mücadeleleri, grevler, direnişler yükselmektedir.

Önümüzdeki süreçte dünya ölçeğinde emperyalist politikalar halkların yaşam koşullarını daha da ağırlaştıracaktır. Bu durum tepkiyi beraberinde getirecek ve sokaklar hareketlenecektir. Türkiye egemenleri de emperyalizme hizmette kusur etmemek için birçok yasa ve düzenlemeyi önlerine koymuş durumdadır. Türkiyeli devrimciler olarak bu süreci doğru okuyup sürece hazırlıklı girmek bir sorumluluktur. **Ancak sistemin yüzünü halka göstermesi gereken devrimciler, olguların sistem tarafından algılatılan/gösterilen kısmıyla yetinmekte, gösterilenin ötesindeki arka planı okumakta zorlanmaktadır.** Tunus ve Mısır'da yaşananları devrim olarak adlandıranlardan, "devrim yapılmaz, olunur", "Tayyip sonun Mübarek olsun!" diyenlere kadar geniş bir yelpazede görünen tablo; 150 yıllık birikimi bugüne taşımak değil, sulu ve içerikten yoksun, magaziner değerlendirmelerin yaygınlığıdır. Marksizmden ne denli uzaklaşıldığına da bir göstergedir. Bu nedenle bu sayımızda marksizm-leninizm külliyatından hatırlatmalara da ihtiyaç duyduk.

"Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz" önermesinin hiç olmadığı kadar yaşama içirilmesine ihtiyaç varken, yapıların önüne çıkan olguyu algılamaktaki sıkıntıları bugün için arka plan okumayı, değiştirmenin birinci koşulu haline getirmiştir.

Bu sayımızı böyle bir öngörüyle hazırladık. Emperyalizmin krizi ve yeni yönelimleri, yeni NATO konsepti, siber savaş, Rusya ve Çin'in Ortadoğu tutumundaki değişiklik, Türkiye'ye Ortadoğu'da biçilen rolleri, gündeme ilişkin yaptığımız geniş değerlendirmede bulabilirsiniz. Ayrıca Tunus ve Mısır'da yaşananların ve bölgede ne gibi çatışmalara gebe bir ortamın olduğunu ele aldığımız bir değerlendirme mevcut. Yeni saldırı yasalarından yaklaşan seçim sürecine, Türkiye'de güncellenen faşizmden devrimci, demokrat ve örgütlü kesimlerin birlikte mücadele zeminini nasıl yaratacağına, Vietnam Devrimi'nin bugüne izdüşümünden Küba'daki son gelişmelere kadar geniş bir yelpazede süreci incelemeye çalıştık. Beğeniyle okuyacağız bir sayı olduğunu umuyoruz. Bir daha ki sayıda görüşmek dileğiyle.

Sevgiyle kalın...

İÇİNDEKİLER

GÜNDEM

Krizin Ekonomi Politikası

1-16

Ya Devrimci İrade Ya Emperyalist Tahakküm

17-22

Ezilenlerin Ortak Hareket Refleksi

23-24

Ya İçselleşmiş Kapitalizm Ya Alternatif Süreç

25-26

Öznellikten Arınmış Adımlar

27-29

Torba Yasa

30-33

2B, Yabancılar ve İş Yasası

34-37

Seçimlerde Devrimcileri Bekleyen Görevler

38-41

Üreten Biziz

42-44

Doğru Yerden Öğrenelim

45-50

Ya Barbarlık Ya Sosyalizm

51-55

Açıklamalar

56-64

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı DEVİRİMCİ HAREKET Dergisi

Sahibi: Adalı Yay. Kül. Faal. Mat. Rek. Org. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Adına Eray Sargın

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Eray Sargın

Yayın Türü: Yaygın

Adres : K. Mustafa Çelebi Mah. Tel.Sok. No:4 K:4 Beyoğlu-İST

Tel/Faks: 0 212 249 38 75

Web: <http://www.devrimcihareket.net>

E-posta: devrimci@yahoo.com

Ege Temsilcilik: 863. Sok. No: 4 D:2 Konak -İzmir

Tel: 0 232 445 70 95

Avrupa İrtibat

Almanya: 0049 176 251 72 451

Belçika: 0032 473 80 65 66

Fransa: 0033 618 93 94 34

Hollanda: 0031 639 61 70 50

İngiltere: 044 781 63 666 35

İsviçre: 0041 764 73 41 01

Baskı Yeri: Berdan Matbaacılık

(Davutpaşa Cad. Güven San. Sitesi C Blok 215-216 Topkapı-İST Tel:0 212 613 12 11)

KRİZİN EKONOMİ POLİTİĞİ

EMPERYALİST PARADİGMA HANGİ GERİLİM VE ÇATIŞMALARA GEBE?

Yıllardır ertelenen, ertelendikçe içsel gerilimini ve patlama potansiyelini biriktiren kriz, 2008'de dışa vurdu. "Finans krizi", vb. biçimde adlandırmalar yapılmış olması, sorunun özünü değiştirmedir. Yaşanan, çeşitli açılardan 1929'lara benzeyen, ama sistemin bugününe özgü nitelikler de taşıyan bir "sistem krizi"ydi.

1929'daki kriz derinleşerek, yeniden paylaşım eksenli 2. Dünya Savaşı'nı başlatmıştır. Savaştan sonra da emperyalist kapitalist sistem çok sık krize girdi. Ancak, Merkez Bankası olanakları kullanarak, değişik para sistemleriyle, krizin (ortadan kalkması sağlanamadıysa da) derinleşmesi engellendi/geciktirildi.

Bugünkü kriz, çeşitli açılardan önceki krizlere benzese de, para oyunları ile aşılabilecek bir sorun olmaktan çıkmış, faklı nitelikler kazanmıştır. **Aslında eşitsiz gelişimin, çelişme dinamiklerinin ve gerilimin boyutu, bir dünya savaşı için çoktan gerekli/yeterli seviyeye ulaşmış, hatta aşmış durumdadır. 2.Yeniden Paylaşım Savaşı sonrasında geliştirilen, "çelişmelere rağmen entegrasyon" yöntemi ve dönemseller araçlar (IMF, NATO, BM, vb.) kriz koşullarındaki emperyalizmin, ihtiyaçlarını karşılayabilir olmaktan çıkmıştır. Patlak veren kriz, yeni yöntem ve araçları da ihtiyaç haline getirmiştir.**

Bugün artık sistemin, krizlerini bir dünya savaşı ile aşma koşulu yoktur. **Bu nedenle dünya, uzun**

sürel bir kriz yönetimine sahne olacaktır. Bu yönetimin, aktör ve enstrümanları yer yer değişim gösterse de uzun süreli olacağını ve bir çözüm üretmesinin garantisinin olmadığını söylemek mümkündür. "Yönetim" kelimesinin yaptığı "barışçıl" çağrısının aksine, süreç, iktisadi araçlar ekseninde bir "dünya savaşı" şeklinde gelişecek ve havuçla sopanın bir arada kullanıldığı bir strateji temelinde ilerleyecektir.

SİSTEMİN YAPISAL SORUNLARI TAŞLARIN YENİDEN DİZİLMESİNİ DOLAYISIYLA DA KRİZİN AŞILMASINI GÜÇLEŞTİRİYOR

Mevcut krizi anlamak, muhtemel gelişmeleri okumak ve duruş geliştirmek için, "*Kriz zaten kapitalizmin doğasında vardır, bugün de yaşanmakta olan odur.*" demek yeterli değildir. Eğer kriz, Marksizm'in ideolojik muarızlarına ve hatta sınıfsal düşmanlarına dahi Marks'ın öngörülerini hatırlattıysa; '89 sonrasındaki bunca ideolojik gürültüden sonra yeniden hakkı teslim edilmek durumunda kalındıysa; bu gerçeklik, Marksistlere de görev ve yükümlülüklerini hatırlatma işlevi görmektedir.

Mesele, krizin geleceğine dair fal açma veya sistemin krizden çıkışına dair çözüm arama değildir. Ne var ki, bu krizden nasıl çıkılacağından veya neden çıkılmayacağından, küresel aktörlerin kısa ve uzun vadeli arayışlarının ne olacağına kadar bir bütün halinde kafa yormadan, sınıflar mücadelesinde

doğru yerde ve doğru araçlarla konumlanmak olası değildir.

İktisadi süreçlerin dinamiklerini kavramadan, yansımaları üzerine fikir yürütmek, hastayı tanımadan teşhis koymaya benzer. Bu, belki edebiyat yapmak, mevcut sonuçların ne kadar kötü, acı, vb. olduğunu söylemek, sosyalizme güzellikle yapmak için yeterlidir. **Ama krize giren ve bırakılmı umut vaat etmeyi, var olanı da gasp eden kapitalizm karşısında, alternatif söylemin neden ete kemiğe bürünemediğini anlamaya; kapitalizmin yüzünün açığa çıkması ile devrimcilerin zayıf düşmesinin aynı sürecin sonuçları olması biçimindeki paradoksu çözmeye yeterli değildir.**

Kimi özgün nedenlerle sağlanan geçici başarılar, kimseyi yanıltmamalıdır. Bugün bir bütün halinde ezilenler, bir alternatiften yoksundur; uygulanabilir (ikna edici) bir "yol" ve "gösterici"ye sahip değildir. Kimilerine sıkıcı, kimilerine de gereksiz (rolü abartılı) gelen ekonomi anlaşılmadan, bu eksikliğin aşılması, gerekli yöntem ve araçların geliştirilmesi olası değildir.

Mevcut üretim kapasitesi, sistemin en büyük açmazlarından biridir. Bunun kısa vadede yeniden biçimlendirilmesi, olası değildir. Dolayısıyla, üretim ile tüketim arasındaki açığı, (doğru tanımla) ek-sik tüketim sorunu, varlığını sürdürmeye devam edecektir. Mevcut veriler, dünyanın 2000'li yıllarda yaşadığı tüketim kapasitesine, ancak birkaç on yıl sonra ulaşabileceğini gösteriyor.

Yakın vadede ufukta bir çözümün görünmemesi, küresel dü-

zeyde çözüm arayışları gibi yanı-
sıtılan zirveleri (G-20, vb.) de
bir kapışma alanına çevirmiştir.
Gerçekte yapılmakta olan, siste-
min bekasını gözetken ortaklaş-
mış çözüm arayışı değil, alan ve
pay kapma savaşıdır. Bu bağlam-
da, krize sebep olan, "ürünün daha
ucuza maledildiği yerde üretilip,
ülkede tüketilmesi" dahil, sermaye-
nin yarar-zarar hesaplarına uygun
düşen her yöntem denenmektedir.
Tam da bu nedenle süreç, bir ser-
maye uzlaşması ve krizden çıkış
için yol haritası değil, yoğun bir
gerilim, kutuplaşma ve çatışma
üretecektir. Bu durum, çok kök-
lü değişimler olmadan sistemin
krizi atlatamayacağını da gös-
tergesidir.

ABD, dünya ölçeğindeki ekono-
mik, siyasi, askeri yönlendiricili-
ğini kaybediyor. AB, merkezi bir-
kaç ülke dışında bir bütün halinde
(dolayısıyla "birlik" olarak da) çö-
küntü yönünde sallanıyor. Ucuz
tüketim maddesi üreten Çin, Hin-
distan gibi ülkeler, dünyadaki ti-
cari daralmadan etkilense de bu,
sınırlı kalacak gibi görünüyor. Bu-
gün Çin'in iç pazarı, büyüklük açı-

sından, yaklaşık olarak dünya pa-
zarına denk düşüyor.

ABD; büyüme halindeki ülke-
leri frenleyip kontrol altında tuta-
bilmek için, enerji kaynaklarını ve
ticaret hatlarını denetim altında
tutmaktan, bölgeyi istikrarsızlaş-
tırmaya kadar çeşitli yollara baş-
vurdu. Yine sonuç alamadı. BOP
gibi yeniden şekillendirme proje-
lerinde, bırakalım sonuç almayı;
Afganistan'dan Pakistan'a, Irak'tan
İran'a bölge, kendisi için bir batak-
lığa dönüşmüş durumda.

İşte bu koşullarda ABD, ya
topyekûn bir çöküşü kabullene-
cek ya da emperyalist devletle-
rarasındaki gerilimi turmandıra-
caktı. Bu, aynı zamanda, Obama
vizyonlu ABD'nin cilasının dö-
küldüğünün, havuç politikasına
"sopa" katmanın vaktinin geldi-
ğinin de göstergesidir. Sınırların
açılması, ticari anlaşmalar, vb. yön-
temlerle yapılabileceklerin sınırına
gelmiş durumda. Artık daha da-
yatmacı, daha sert politikalar izle-
necek, uymayanlar "sopa" ile mu-
hatap edilecektir. Tabii bu süreçteki
"zor"u (sopayı) doğru okumak ge-
rekiyor. Obama döneminde kulla-

ılacak zor, Bush dönemindeki gi-
bi doğrudan askeri saldırı, işgal,
vb. biçiminde olmayacak. Ama bu,
Robert Gates'in "Artık hiçbir yerde
savaşmayacağız, olsa olsa Yemen'e
askeri destek veririz." ifadesinin de
yaptığı çağrışım gibi bir "yumuşa-
ma" olarak okunmamalıdır. Aksi-
ne, silahları ve çatışma alanlarını
çeşitlendirecektir.

KRİZİN KAÇINILMAZ HALE GETİRDİĞİ DÜNYA ÖLÇEĞİNDEKİ YENİDEN PAYLAŞIM, ÇATIŞMA ALANLARINI DA ENSTRÜMANLARINI DA YAYGINLAŞTIRIP ÇEŞİTLENDİRECEKTİR

Önümüzdeki sürece rengini ve-
recek temel nitelik, Brezilya Maliye
Bakanının da belirttiği gibi ticaret
savaşlarıdır. Salt dolar değil, ekono-
minin hemen her enstrümanı
bir silah olarak işlevlendirilecektir.
Havuçtan sopaya geçişi biraz da
bu sürecin ön hazırlığının tamam-
lanması olarak okumak gerekiyor.
Bu ön hazırlıkta, ABD'nin dünya
ölçeğinde bozulmuş olan imajının
düzeltilmesi yer almaktadır. "Sıfır
sorun" politikası buna hizmet et-
miştir. ABD, Afganistan ve Irak iş-
galinde veya "İran tehdidi"nde ol-
duğu gibi sorunu ortaklaştırıp
adımlarını meşrulaştırma ve yükü
paylaştırma taktiğine bugün de
başvuruyor. Bunun en etkili araç-
larından biri NATO olacaktır. NA-
TO, ABD'nin stratejik hesapları
dahilinde, bir açık işgali ihtiyaç ol-
maktan çıkaracak şekilde biçim-
lendiriliyor.

ABD, kaynakların olduğu bölge-
lerde de taşıma yollarında da tam
ve kesin denetimi NATO çerçe-
vesinde kurmak istiyor. NATO'ya
kazandırılacak hareket ve müda-
hale kabiliyetinin bir açık işga-
li ihtiyaç olmaktan çıkarmasını,
yeni sömürge ülkelerde geliştiri-
len faşist kurumlaşmanın as-
keri rejimleri (cuntaları) ihtiyaç
olmaktan çıkarmasına benzete-

biliriz. İran, sisteme dahil olmayan ve zengin doğal kaynaklara sahip bir ülke olarak, emperyalizm için bir sorun olsa da, bu süreçte aynı zamanda yeni konsepti gerçekleştirmekte bir konu mankeni işlevi görecektir. **Pek çok çevrenin İran'a müdahaleye kesin gözüyle baktığı dönemde de söylediğimiz gibi amaç, İran'a müdahaleden çok, tehdidin ve "müdahale ihtiyacı"nın abartılarak istismar edilmesidir.** ABD bu bağlamda, kendisi için tehdit olanın, genelde emperyalist-kapitalist sistem için, özelde çevredeki ülkeler için bir tehdit olduğu algısını yaymakta ve bunun gerektirdiği önlemlerin, mali yük ve sorumlulukların paylaşılmasını/üstlenilmesini dayatmaktadır. Afganistan savaşında da bunu yapmış, NATO savaşı olarak algılanmasını ve ekonomik, askeri tüm maliyetinin NATO ülkelerince karşılanmasını sağlamıştı. Bugün de İran'ı ortak tehdit olarak gösterip Suudi Arabistan'a, Bahreyn'e, Hindistan vb. silah satıyor. Bununla hem ekonomik çıkar sağlıyor, hem de bölge ülkeleri üzerinde bir insiyatif elde ediyor. Füze kalkanı ve füze savunma sistemlerine de bu bağlamda bakmak gerekiyor.

Günün birinde İran, tehdit oluşturursa, yeni konsepti ile NATO, bunu çok kısa sürede engelleyebilecek yetenekte olacaktır. **Bu süreçte "ekonomik zor", açıktan ve yıldırıcı müdahalelerle uygulanacak, pek çok ülke, uzun dönemde iflas ettirilecek veya egemen ihtiyacın gerektirdiği hizaya sokulacaktır.** Bu yöntemle NATO, yeni konseptte uygun olarak müdahale edip, söz konusu bölgede/alanda ihtiyaç oranında ABD'nin çıkarlarını güvenceye alacaktır. Böylece, sorun alanını işgal etmek yerine, her an her yere müdahale edilme tehdidi/potansiyeli hazır tutulmuş olacaktır. NATO'nun yeni konsepti de, füze kalkanı projesi de bu kapsam içerisinde değerlendirilmesi

gereken olgulardır.

Bugün için uç vermiş yönelimlere rağmen, sürecin aktörleri arasındaki saflaşmaların da, çatışma alanları/biçimleri ve enstrümanlarının da değişken olacağını, bir süre için zeminin kaygan kalacağını söyleyebiliriz. Askeri avantajlarının artık sonuç almak için yeterli olmadığı farkında olan ABD, daha önce olduğu gibi bundan sonra da ulus ve mezhep kökenli gerilim ve çatışmaları, Ortadoğu dahil, ihtiyaç duyduğu her yerde, egemenliği için istismar etmeye devam edecektir.

GİDEREK ISINACAK OLAN ORTADOĞU'DA RUSYA VE ÇİN ABD'Yİ YALNIZ BIRAKMA EĞİLİMİNDE

Onlarca yıl sürecek gibi görünen gerilim ve kışımanın doğrudan içinde (özellikle de en sıcak biçimlerinin yaşanacağı Ortadoğu'da) yer almak istemeyen Rusya ve Çin, İran'dan desteğini çekme eğilimi gösteriyor. Görünen o ki Rusya ve Çin, giderek ısınacak olan bölgede ABD'yi yalnız bırakıyor. 1,5 yıl önce anlaşması yapılan Rusya ve

Çin arasındaki 3000 km'lik demiryolu ve petrol/doğalgaz boru hattı tamamlanmış durumda. Kısa bir süre sonra işlemeye başlayacak. Böylece Çin'in enerji konusunda Ortadoğu'ya (veya İran'a) bağımlılığı azalacak.

Daha önce, emperyalist güçlerin hepsinin çıkarlarının Ortadoğu'da olduğunu söylüyorduk; bu, genel bir kanydı. Enerji ve petrol açısından bu bölgenin stratejik önemi nedeniyle vazgeçilmez olduğu düşüncesi, emperyalistlerin bizzat kendisinde hakimdi. Ancak giderek bu konuda bir tavır değişikliği gözleniyor. Rusya, Çin'den sonra G.Kore'ye de doğalgaz ve petrol boru hattıyla enerji temini konusunda öneri götürdü. Bu sürece Japonya'nın da katılması bekleniyor. Kaynak konusunda güvence olduğu sürece, bu tür alışverişler yaygınlaşarak gelişecek. Çin ayrıca, nükleer enerjiye geçme konusunda da önemli yatırımlar yapıyor. Bu toplam adımlar, Ortadoğu'nun enerji açısından önemini giderek azalacağını göstergesidir.

Belki bölgede emperyalistler arasında doğrudan/önemli bir

çatışma yaşanmayacak, ama bölge sürekli gerilimli ve sıcak tutulacaktır. Örneğin Irak'ta hala içsel bir denge kurulabilmiş değil. Bölgede muazzam kaynaklara rağmen, yoksullaşma oranı artmakta, zengin ile fakir arasındaki uçurum büyümektedir. Bu çelişmeler var olduğu sürece, ulusal çıkarları engellemek, halkların uyanışını ve antiemperyalist tavır alışların önüne geçmek için farklılıklar körüklenmeye devam edilecek; hatta fiili durumlarda çatışmayı da denetleyerek, iplerin kendisinde olduğu bir süreç örmek, ABD için tercih edilen bir yöntem olmaya devam edecektir. Bu nedenle, yatırım amaçlı faaliyetler Ortadoğu'nun dışına kaymaya başladı. Çin, elindeki fazla rezervler için Afrika ve G.Amerika'yı tercih ediyor. Ayrıca, ürettiği malları AB'ye pazarlamak üzere de Yunanistan'ın Pire Limanı'nı 30 yıllığına kiraladı. Yunanistan, Çin için bir çeşit dağıtım üssü olacak. Rusya ise, benzer bir süreci G.Kıbrıs üzerinden geliştiriyor.

Tüm bu gelişmeleri gerilim noktalarının yaygınlaşması olarak da okuyabiliriz. Örneğin önemli ticaret yollarının güvenceye alınması bağlamında da bir mücadelenin yaşandığına, Çin Denizi ve Aden Boğazı'ndaki korsanların bu denli rahat (ve başarılı) olmasının pek de normal karşılanmayacağına; daha önce de değinmiştik. Dünya ekonomisi, buna benzer atraksiyonlarla yönlendirilmeye çalışılıyor. Yemen'deki El-Kaide odaklaşması, hızla gelişen bombalı paket ve mektuplar da kamuoyunu yönlendirme araçlarındanmış gibi görünüyor. Umman Denizi'ne ABD'nin askeri güç yığılması da, yaklaşan bir saldırının ihtiyacından çok, bir güç gösterisidir. Bu şekilde ABD, İran'da bulunan muhalflere güven vermiş de oluyor.

Yakın zamanda İran'a açık bir saldırı olacak gibi görünmüyor. Belki belirli oranlarda Yemen'e bir

saldırı gerçekleşebilir. Petrol taşımacılığı dahil, en önemli ticari yollardan biri Süveyş Kanalı, Kızıldeniz ve Aden Körfezi'dir. Bu bölgede ABD, tam ve kesin denetimini NATO üzerinden kurmayı amaçlıyor. Bu bağlamda, oluşturacağı basınçla, Yemen'den bir askeri üs alabilir. Daha önce Süveyş üzerinden gerçekleşen ticari denetlemenin yolunu Kıbrıs olarak görüyordu. Ne var ki G.Kıbrıs'ta artan Rusya ağırlığı buna izin vermiyor. Ekonomik olarak, Rusya'nın dışa açılan üssü haline gelmiş durumda. Yakın zamanda Rusya'nın buradan üs istediği ve bunu gerçekleştirdiği de söyleniyor. İşte ABD bu nedenle, güvenlik amaçlı tasarladığı yapılanmayı Güney'e (Süveyş'e) doğru kaydırmış durumda. Rusya'nın Almanya'yla da benzer ilişkiler yürüttüğü düşünülürse, ABD'nin bu durumdan çok rahatsız olsa da Rusya'ya geri adım attırması zor görünüyor.

NATO İÇİN YENİ KONSEPT NİTELİKSEL ÖNEMDE BİR DÖNÜŞÜMDÜR

NATO, 1949 yılında "Sovyet tehlikesi" gerekçesiyle kurulmuş bir ittifaktır. "Üyelerden birine yapılan saldırı örgütün bütün üyelerine yapılmış kabul edilir." biçimindeki 5.madde, olmazsa olmaz maddesi olarak kabul edilir.

NATO, kuruluşundan bugüne, güvenlik uzmanlarının deyimiyle, bir bilgisayar programının sürümü gibi 60 yıl içinde kendini 3 kez yeniledi ve her seferinde yeni bir versiyon ortaya çıktı.

Emperyalist çıkarlar dahilinde kurulan NATO'nun gerçekte hedefi, dünya pazarlarını elinde tutmak, dolayısıyla da buna karşı çıkabilecek tüm güçleri sindirmektir. Bu çerçevede, ABD'nin konvansiyonel ve nükleer varlığı zaruri sayılmış, Avrupa'ya yerleştirilen füzelerin yönü Sovyetler'e çevrilmişti. NATO'nun kuruluşundan sonra Sovyetler de, Batı

Almanya'nın 1955'te ittifaka katılması üzerine, Varşova Paktı'nı kurdu. NATO'nun bu ilk versiyonu, 1990'lara dek devam etti. 1990'ların başında Sovyetler Birliği'nin dağılması NATO'da "İkinci versiyon" olarak adlandırılan değişimi beraberinde getirdi. **NATO bir taraftan Doğu Avrupa ülkelerine açılırken, diğer taraftan, Sovyet bahanesi kalkınca, yeni düşmanlar icat etme sürecine girdi. Bunun için en uygun tanım, "tehlikeli terörist" grup ve ülkelerdi. Yugoslavya müdahalesinin, 11 Eylül sonrasındaki işgallerin çerçevesi çizildi.**

Son olarak Lizbon'da yapılan zirvede 28 üye, ittifakın gelecek 10-15 yıllık süreçte yeni tehlikelere karşı savunmasını şekillendiren "Yeni Strateji Kavramı" üzerinde, görüş birliğine vardı. Rasmussen bu dönemi, "üçüncü dönem" olarak açıkladı. Bu dönemin en önemli projelerinden biri de füze kalkını olarak görülüyor.

"İttifak üyesi ülkeler bir saldırıya uğradığında bunun cevabı NATO tarafından verilir." ifadesinin altının çizildiği yeni belgede, "düşman"ın kim olduğu konusuna yeterince açıklık getirilmiyor. Hatta Fransa buna itiraz etti ve "Ortadoğu bölgesi" ifadesinin belgede yer almasını istedi, ancak bu talebi kabul görmedi. **Bunun yerine, yeni konseptte tehditler şu kapsam içinde ifade edildi: Modern teknoloji sayesinde daha tehlikeli hale gelen terör, stratejik önem taşıyan bölgelerde köktendinciliğin yayılması, silah, uyuşturucu ve insan kaçakçılığı, hükümetler için bile tehdit haline gelebilen siber saldırılar ve çevresel koşulların kötüleşmesi... İnternet üzerinden gelebilecek saldırılara karşı NATO'nun önümüzdeki dönemde yeni bir karargah kuracağı da belirtiliyor.**

Gelinen aşamada, ABD'nin dünyayı tek başına şekillendirme iddiasında olduğu ve beraberinde

Irak işgalini de getiren süreç tamamlanmıştır. Yüz binlerce asker, binlerce uçak, gemi, vb. aracın işgal için konuşlandırılması, mevcut ekonomik krizde artık çok zor. ABD ekonomisi bunu kaldıracak durumda değil. NATO'nun yeni konsepti de tam bu çerçevede esnek, sayısal olarak az, hızlı intikal yeteneğine ve operasyonel güce sahip bir askeri organizasyon öngörüyor. Konseptin bir diğer özelliği de bölge ülkelerinin imkanlarından faydalanan şekilde yeni halini almasıdır. Örneğin devasa bir üs olarak İncirlik, yeni konsept içinde işlevini sürdürmeye devam edecek. Veya Frankfurt'tan havalanan bir uçağın havada iki kez yakıt ikmalini yaparak Hint Okyanusu'nda bir operasyona katılıp geri dönmesi mümkün hale gelecek. Bu uçaklar çok yüksekte uçabildiği için radar kontrolünün dışına da çıkabilecek. Böylece, enerji kaynaklarının ve yollarının ittifak için taşıdığı öneme de değinilen yeni konseptin tarif ettiği imkanlar, Irak benzeri bir işgali ihtiyaç olmaktan çıkaracak; her an her yere müdahale edebilen bir donanım ve işlerlik ortaya koyacaktır.

FÜZE KALKANI, NATO'NUN YENİ KONSEPTİ İLE BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ BİR PROJEDİR

Füze kalkanı sistemi, 25 yıldır ABD başkanlarının ajandasında şu veya bu biçimde yer alan bir projedir. ABD Başkanı Ronald Reagan tarafından "Yıldız Savaşları Projesi" adıyla gündeme getirilen bu tasarıya göre, bir düşman ülkeden ABD'ye veya NATO müttefiklerinden herhangi birine yöneltililecek balistik füzeler, lazer ışınları ile uzaydan vurulup, bir tehlike olmaktan çıkarılacaktı.

İlkin Polonya ve Çek Cumhuriyeti'nin bu projeye evsahipliği yapması düşünülmüştü. Rusya, bunun kendisine karşı ol-

duğunu iddia etmiş, izin vermeyeceğini söylemiş ve söz konusu sistemin Türkiye veya Azerbaycan'a yerleştirilmesini önermişti. **Bugün gelinen aşamada NATO konsepti içerisinde değerlendirilen, gerçekte ise doğrudan bir ABD projesi olan (ve ABD'nin Ortadoğu politikaları ile doğrudan ilintisi bulunan) füze kalkanına, çeşitli boyutlarda rol/işlev yüklenmiş görünüyor.** ABD böylece Avrupa'ya ve NATO'ya kendi tehdit algılamasını kabul ettirmiş oluyor. Oldukça ileri bir teknolojik sistem olan füze kalkanını, ABD dışında bir ülkenin kurması mümkün değil.

Kurulacak olan sistem, saldırı gücünü engelleyici ve caydırıcı olarak görülebilir. Aynı zamanda, hedef ülkeyi dinlemek, radarlarını etkisiz hale getirmek, vb. anlamda işlevleri olacaktır. Ne var ki projenin teknik anlamda dahi içerdiği sorunlar aşılmış değil. Bu kapsamda kullanılacak olan en gelişmiş füze, patriyottur. Bunun Irak'ta denendiği ve istenen başarıyı sağlamadığı biliniyor. Sözü edilen proje, çalışır vaziyette denenmiş değildir. **Buna rağmen ABD'nin acelesi ve ısrarı, "bir füzenin hedefi vurması"ndan öte amaçlara da-**

yanıyor. İlk önce Türkiye'ye radarların kurulması planlanıyor. 2015 sonrasında da füze rampası kurulabileceği söyleniyor. Komutanın İzmir'de olması, ama radarların Doğu Anadolu'ya kurulması bekleniyor. Bu, klasik anlamda, bir gök cismini algılayabilecek basit bir radar sistemi değildir. Bölgeye çok gelişmiş dinleme sistemleri, haberleşmeyi engelleyici sistemler, vb. yerleştirilecektir. Söz konusu olan, ileri bir teknolojidir. **Bunlar, tüm elektriksel titreşimleri alabilen, her türlü elektronik yayını bozabilen sistemlerdir.** ABD bu sistemle, İran'dan atılan bir füzenin hedefe varmak için belirlenmiş olan koordinatlarını bozabilecektir. İran, yüksek dağların tepelerine kurduğu yer istasyonlarıyla bu türden haberleşmeleri sağlıyor. Radarların hedefi, yeri bilinmeyen bu istasyonların iletişimini kesmek, işlevsiz kılmaktır. Bu, başarılabilir olduğunda zaten füze savunma sistemine gerek kalmayacaktır. ABD bu şekilde İran tehdidini sürekli güncel tutarak, aynı zamanda bölge ülkeleri üzerinde hakimiyet kurmuş olacaktır.

Söz konusu sistemin Çin ve Rusya'ya yönelik olduğuna dair değerlendirmeler de yapılıyor. Ne

var ki bu değerlendirmelerin pek isabetli olduğunu söyleyemeyiz. Rusya da, Çin de füze sistemlerini uydular vasıtasıyla yönlendiriyor. Uydu aracılığıyla iletişim sağlama-yan tek ülke İran'dır. Bu nedenle, hedef ülke İran olarak görünüyor.

Füze savunma sistemi, Türkiye'yi ABD'nin bölge politikalarında daha kapsamlı bir işbirliğine zorlayacaktır. Böyle bir sistemin güvenliğini almak bile, başlı başına bir savaşı göze almak, kabullenmek anlamına gelecektir. Radar sisteminin kurulmasıyla, böyle bir olasılığı da dikkate alan askeri hazırlıklar yapılacak; TSK ile ABD arasında daha üst düzeyde ilişkiler geliştirilecektir.

Füze kalkanı dahil, proje ve hesaplarını NATO kapsamına alırmayı başaran ABD, Ortadoğu'da Türkiye'yi askeri bağlamda da kendi çıkarlarına daha doğrudan yedeklemenin araçlarını geliştiriyor. Yaşanan, bir hazırlık/geçiş sürecidir. NATO, adımları meşrulaştırma ve -mali olanı dahil- yükü paylaşım zeminidir.

Türkiye'nin gerçekte bölge ülkeleriyle önemli boyutta bir çelişmesi yok. Bu nedenle de muhtemel bir savaşı meşru göstermek zordur. Gündeme getirilen paralı askerlik, bunun basamaklarından biri-

dir. Salt para için görev almış ücretli asker imajı, herhangi bir kayıp olasılığında tepkiyi azaltacaktır. Bu bağlamda önümüzdeki süreçte, bölgenin coğrafi özelliklerine uygun bir yapılanma, askerin doğrudan konuşlandırılması, vb. adımlar atılabileceği gibi, paralı askerler NATO kapsamında da görevlendirilebilir. Ayrıca, Irak'ın ABD politikaları çerçevesinde yeniden yapılandırılması (yeni sömürgeleştirme) sürecinde doğrudan rol alan Türkiye için, Irak'ın güvenliğini almak da öncelikli görevler arasında olacaktır. Netleşmiş adımlar biçiminde olmasa da, uç vermeye başlayan bu olasılıklar, sürecin gelişme dinamiklerinin doğru okunması ve muhtemel yönelimlerin vaktinde görülmesi bağlamında önemli verilerdir.

Sürece dair öngörüler açısından NATO (ve füze kalkanı) konusunda ABD-Rusya geriliminin de doğru değerlendirilmesi gerekiyor. ABD açısından Rusya, halen önemli bir tehdit; askeri olandan çok, ekonomik boyutta önemli bir sorundur. Rusya'nın Avrupa'da (Almanya dahil) çeşitli ülkelerle yürüttüğü yakın ilişki ihtiyaçların karşılıklı giderilmesi temelinde gelişiyor. Rusya'nın sanayisini yeniden şekillendirme ile Avrupa'nın güvenli ve sürekli doğal kaynaklar

ve enerji sistemi oluşturma amacı birbiriyle örtüşürken, bu konudaki işbirliğinin önünü de açık tutuyor. ABD bu durumdan rahatsızdır. Bu işbirliğinin giderek ekonomik alanı aşıp askeri anlamda bir işbirliğine evrimle olasılığı, ABD'nin kabusudur.

Bugüne dek Avrupa ülkelerinin ihtiyacı olan savunma sistemlerinin maliyetini büyük oranda ABD karşıladı. Eğer bu alanda Rusya'nın katılımı gerçekleşirse, askeri desteğin büyük bir kısmı Rusya tarafından sağlanacaktır. Bu şekilde hem Rusya'nın askeri yapısı ileri teknolojiyle bütünleşmiş, hem de Rus askeri varlığı meşruiyet kazanmış olacaktır. **Rusya bu nedenle, hem AB'ye hem de NATO'ya girme konusunda ısrarlı davranıyor. ABD ise, Rusya'nın içinde yer almadığı farklı işbirliği politikaları geliştirerek, Rusya'nın Avrupa'da önünü kesmeye çalışıyor. Örneğin içinde Rusya'nın olmadığı aktif bir füze savunma sistemi, ABD'nin Avrupa'da askeri açıdan tek seçenek olarak görülmesini sağlayacaktır. Kısacası, söz konusu sistemin, yeteri kadar denenmediği ve başarısının kesin olmadığı düşünülürse; bu adımın, ABD'yi bölgede ve Avrupa'da tek askeri güç olarak meşrulaştırmasının yanında, NATO aracılığıyla siyasi inisiyatifini sürdürme ve geliştirmede de bir işlev taşıdığı söylenebilir.**

ABD'NİN BÖLGEDE TÜRKİYE'NİN DOĞRUDAN İŞBİRLİKÇİ KONUMUNA İHTİYACI VAR

ABD, Ortadoğu'da ne denli zorlanırsa zorlansın, çıkarlarından, egemenlik ve kar eksenli politikalarından vazgeçmeyecektir. Aksine, krizin ihtiyaç haline getirdiği rekabeti, daha yaygın ve çeşitlendirilmiş araçlarla sürdürecektir. Bunun yollarından biri, emperyalist devletler arasındaki gerilimi tırmandırmaksa; diğer yolu, mezhep çatışmaları, vb. ile

(Irak'ta olduğu gibi) istikrarsızlaştırmak veya iktisadi araçlarla "hizaya" getirmektir. İşte bu nedenle önümüzdeki dönem, Kuzey Irak'ta Kürtlerin hamisi rolünde muhafızlığını yapmak, Irak içindeki mezhep, vb. çatışmalarda rol almak ve İran'ın bütün askeri etkinliklerini yakından takip için, **Türkiye'nin doğrudan işbirlikçi konumuna, ABD'nin ihtiyacı olacaktır. Bu bağlamda, NATO kapsamında kararlaştırılan füze sistemi, bir ilk adım olarak görülebilir.**

Türkiye, ABD'nin Ortadoğu politikalarının daha sert uygulayıcısı durumuna getirilecektir. Bunun için, TSK'nın yapısında dönüşüm ve yapılanmalar dahil, çeşitli plan ve projelerden söz edilebilir. **TSK'nın bugüne dek, belirli oranlardaki işbirliğine rağmen, görece de olsa bir özerkliği vardır. Artık böyle bir özelliğinin kalmadığını, ABD'nin doğrudan işbirlikçisi konumuna taşındığını söyleyebiliriz.**

Lizbon'daki NATO toplantısı öncesinde yapılan operasyonlar, Yunanistan'a askeri sırların verildiği suçlamaları, vb. gelişmeler; TSK'nın alınacak kararlar öncesinde markaj altına alınması amacıyla atılmış adımlardır. Ayrıca, birdenbire ısıtılıp sonra da soğutulan türban tartışmaları, sorunun perdelenmesi ve gündemin ön sıralarına çıkmasının önlenmesi işlevini görmüştür. Bu bağlamda Lizbon'da alınan kararların (Wiki-leaks belgelerine de yansıdığı gibi) önceden netleştirildiğini, zirvede Türkiye'nin şu veya bu talebine göre değiştirilmeyecek önemde olduğunu söylemek mümkün.

Mevcut veriler, Ortadoğu'da gerilim ve çatışma grafiğinin giderek yükseleceğini gösteriyor. Bölge, on yıllar boyunca istikrara kavuşmayacak. Bugüne dek şu veya bu biçimde, söz konusu istikrarsız ortamın dışında kalabilen Türkiye'nin böyle bir şansı kalmamıştır. Tüm taşlar, yaşana-

cak çatışmalarda taraf olmaktan kaçınamayacağı biçimde diziliyor.

Paralı askerlik olarak gündeme giren düzenleme de NATO'nun yeni konseptiyle doğrudan ilintilidir. Henüz nerede, nasıl konumlanacakları kesin değilse de, bunun daha profesyonel bir ordu için ön adımlar olduğu görülüyor. Bütünyle paralı askerliğe geçiş, halkın orduyu sahiplenme ve askeri kendi çocuğu gibi görme eğilimini ortadan kaldırır; özel güvenlik ordusuna bakış farklı olur. Bu nedenle, ihtiyaç duyulan oranda ve adım adım bir geçiş gözetilecektir.

Türkiye'nin, bölgedeki ABD politikaları eksenli gerilime dahil edilecek ve askeri olarak işlevlendirilecek olmasının ülke içeri-sindeki yansımaları, daha önce de belirttiğimiz gibi her türlü itirazın, muhalif sesin boğulduğu, 12 Eylül'ün ötesinde bir faşizm olacaktır. Bu sürece birden bire gelinmedi. Şu an egemenler, öngörülen saldırı ve politikalara direnecek önemli boyutta bir gücün/örgüt-lülüğün olmadığını da bilincindedir.

Sonuç olarak ABD, Ortadoğu'da sert politikalarla ve Türkiye'yi yedekleyerek daha aktif bir süreç geliştirmektedir. Bu açıdan Türkiye'de sistem büyük oranda oturmuş, iktidar değişik-

liği olsa da yeni yapılanma, bertaraf edilemeyecek şekilde güvenceye alınmıştır.

EKONOMİK ZOR EKSENLİ, TİCARET VE PARA SAVAŞLARININ ÖNE ÇIKTIĞI BİR SÜRECE GİRİLİYOR

"Önümüzdeki dönemi 'ticaret savaşları' belirleyecek. Enerji ve hammadde kaynaklarının olduğu bölgelerde ve taşıma yollarında güvenlik almak için karakollar oluşturulacak. Yani giderek makyajı dökülen Obama'nın 'havuç' siyasetine 'sopa' da eşlik edecek. Bu sopa kimi yerde 'ekonomik zor', kimi yerde de istikrarsızlaştırma, vb. biçimde olacak; ihtiyaç oranında da askeri zor devreye girecektir." (Devrimci Hareket)

Sisteme yön veren aktörler, daha önce karşılaştıkları (nedeni yapısal da olsa) krizleri, değişik para sistemleriyle, Merkez Bankası olanaklarını kullanarak, geciktirme/erteleme, vb. şansa sahip olabiliyordu. **Gelinen aşamada mevcut krizin para politikalarıyla aşılması mümkün görünmüyor. Üretim kapasitesinin ulaştığı boyut, bu konudaki en önemli engellerden biridir. Bu da köklü değişimler gerektirmektedir. Dünya Bankası Başkanı'nun dillendirdiği türden, altın standardına dönüş, vb. yöntemlerle aşılabilecek bir sorun olmaktan çıkmıştır. Eko-**

Daha önce, emperyalist güçlerin hepsinin çıkarlarının Ortadoğu'da olduğunu söylüyorduk; bu, genel bir kanydı. Enerji ve petrol açısından bu bölgenin stratejik önemi nedeniyle vazgeçilmez olduğu düşüncesi, emperyalistlerin bizzat kendisinde hakimdi. Ancak giderek bu konuda bir tavır değişikliği gözleniyor. Rusya, Çin'den sonra G.Kore'ye de doğalgaz ve petrol boru hattıyla enerji temini konusunda öneri götürdü. Bu sürece Japonya'nın da katılması bekleniyor. Kaynak konusunda güvence olduğu sürece, bu tür alışverişler yaygınlaşarak gelişecek. Çin ayrıca, nükleer enerjiye geçme konusunda da önemli yatırımlar yapıyor. Bu toplam adımlar, Ortadoğu'nun enerji açısından öneminin giderek azalacağını göstergesidir.

nomilerin içe kapanması ve ulusal politikalarla iç ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden oluşturulması gerekiyor. Kaldı ki, sistemin içsel paradoksları, bu türden çözümleri de güçleştirmiş durumda. Krizin daha da derinleşmesini önleyebilecek, dünya ticaretinin daraltılması gibi yöntemler dahi, küresel aktörlerin çıkarlarını karşı karşıya getiriyor.

ABD, ekonomik sistemi çöktüğü halde, dolar basarak ayakta durmaya çalışıyor. Gerçekte krizin en büyük nedeni, ABD'nin bizzat kendisidir. Tek başına halen, dünyada üretilen tüm malların %25'ini tüketiyor. Bu bağlamda köklü değişimin önündeki en büyük engel, ABD'nin ekonomik sistemi olduğunu söyleyebiliriz. Ne var ki ABD, topyekun bir çöküşü kabul etmeyecek ve bunun için ne gerekiyorsa yapacaktır. Görünen ilk hamleler ticaret savaşları, kur savaşları, hatta gıda savaşları, vb. olabilir. Belki bugün gündemde yok ama 10-15 yıl sonra ulaşılması çok stratejik olan bazı doğal kaynaklar söz konusu olabilir. Ne var ki bunlar var olan krizin ve çelişmelerin aşılması için yeterli olma-

yacaktır.

Artık emperyalist ülkeler dahil, hemen her ülkede, tüm kazanımlarını kaybeden bir halk var. Almanya'da bile satın alma gücü bakımından bir gerileme yaşanıyor. Hindistan, Çin gibi ülkelerde her geçen gün lüks tüketim yapabilen insanların sayısı artarken, "Batı" çöküyor.

Globalleşmenin yarattığı bu krizin başında, dünyadaki tüm işçi ücretlerinin, aynı oranda birbirine yaklaşık şekilde belirli bir düzeye geleceğini söylemiştik. **Kriz, bu şekilde belirli bir durgunluk dönemine girebilir. Kapitalist ekonominin özü, işçinin yarattığı artı değer daha da sömürülmesi ve bu kaynağın piyasaya dönüşüyle, üretim maliyetlerinin birbirine eş olacak şekilde aynı düzeye gelmesidir.** Bu bağlamda diyebiliriz ki kriz derinleşecek, son noktaya gelecek, bir denge oluşacak ve sonrasında krizin aşılması, işçi ücretlerinin arttırılmasıyla yani tüketicinin piyasa mallarını rahat bir şekilde almasıyla mümkün olacaktır. Tabii bu, çok uzun ve inişli-çıkışlı bir süreç sonrasına dair bir

öngörüdür. Bugün ise küresel aktörler, özellikle de ABD, ellerindeki en etkili enstrümanları kullanmayı deneyecektir.

Bugünkü dünya sisteminde doların rezerv para birimi olarak statüsü, ABD'nin elindeki en büyük avantajdır. Dolayısıyla ABD bu avantajı yitirmemek için mümkün olan her yolu deneyecektir.

Seul'deki G-20 zirvesi öncesinde FED'in Haziran ayına kadar (ayda 75 milyar dolar olmak üzere) tahvil alımı ile 600 milyara varan bir miktarı piyasaya süreceğini söylemesi gündeme oturdu. Bunun anlamı, piyasaya her ay karşılıksız para sürmektir. Ve Amerikan ekonomisinin ihtiyacına göre uygulanacaktır. Halen dünyada en önemli değişim aracı dolardır. Görünen vadede alternatifi de yoktur. ABD de bu avantajını kullanarak, krizin ilk etabında karşılıksız para basıp ekonomisini finanse etti. Bu uygulama, Amerikan bankacılık sistemini güçlendirdi. ABD'den kağıt olarak çıkan paralar, başka ülkelerde değerlendirilerek, kariyla birlikte geri dönüyor.

Karşılıksız para basmanın ilk sonucu, doların değerinin düşmesidir. Bu da Amerikan mallarının dünya pazarında rekabet şansını arttırmakta, ithal ürünlerin ise pahalılaşmasını beraberinde getirmektedir. Doların değerinin düşmesinin sonuçlarından biri de elinde rezerv olarak dolar bulunduran ülkelerin zarara uğramasıdır. **Bu bağlamda dolar, ABD'nin elinde önemli bir silaha dönüşmüş durumdadır. Kendisi doların değerini düşürüp, ürünlerinin maliyetini azaltırken, başka ülkelerin paralarının değerini yükseltmesini istiyor. Ve bu konuda her türlü baskıyı yapıyor.**

Göründüğü kadarıyla kur üzerinden yürütülen bu savaşlar devam edecektir. Bu, aynı zamanda bir yıpratma savaşıdır. Ülkeler kemer sıkma politikası uygulayınca, ister istemez fazla üretimi başka

ülkelere aktarmak, dolayısıyla rekabet güçlerini arttırabilmek için düşük kur politikasına yöneliyor. Ne var ki bu da başlı başına bir mücadele alanına dönüşmüş durumdadır. Halbuki BM'ye bağlı UNCTAD'ın 2010 Kalkınma Raporu, dünya ekonomisi için daha gerçekçi çözümün, ihracata yönelik büyüme yerine iç talebe yönelik büyümeden geçeceğini vurgulamıştı. Bu da, geniş halk kesimlerinin satın alma gücünü arttıracak sosyal politikalarından geçiyor. Ve sonuçta uygulama aynı zamanda, askeri harcamaların kısılmasını, sermaye kazançlarının vergilendirilmesini, vb. de içeriyor.

Bu yöntem tercih edilmeyeceği, kur savaşları da sonuç vermeyeceği için, sonuçta ticarete korumacılıktan medet umulacak. Nitekim Kanada'nın Toronto kentinde düzenlenen zirveden beri G-20 ülkelerinde korumacı önlemler öne çıkmış durumda. **Bu öyle bir mücadele ve rekabet alanıdır ki, kendi ülkesinde emekçinin haklarını gasp edenler, bir başka ülkenin emekçisinin haklarını savunabiliyor. Örneğin Sarkozy hükümeti, emek kesimine saldırıp emeklilik yaşını yükseltirken, Fransız Maliye Bakanı Laferde Almanya'dan emekçi ücretlerini yükseltmesini talep edebiliyor.** Çünkü böyle olunca, emek maliyeti yükselecek ve Almanya'nın rekabet gücü düşecek, ithalatı artacaktır. Benzer şekilde ABD de Çin'e sosyal politikalara yönelmesini; eğitim, sağlık, sosyal güvenlik alanına yatırım yapmasını, ücretleri yükseltmesini söylerken, kendisi tersini yapıyor.

Sonuçta sermaye çevreleri karpışsa da anlaşsa da uygulanan hemen her yöntemden öncelikle halkların zarar göreceğini; krizin açlık, yoksulluk ve işsizlik üreteceğini söyleyebiliriz. IMF Başkanı Strauss Kann'ın "2 yıllık kriz dünya ölçeğinde 30 milyon işsize yol açtı." demesi ve önümüzdeki 5 yılda 400 milyon kişinin daha

işsiz kalacağını söylemesi, sürecin hangi yönde gelişeceğine dair önemli bir göstergedir.

TÜRKİYE, ABD EKSENLİ PARA POLİTİKALARI KARŞISINDA EN KRİTİK KONUMDA OLAN ÜLKELERDEN BİRİDİR

Aslında bugün uygulanmakta olan para politikası AKP'nin iktidara geldiği 2002 tarihine dek uzanan nedenlerle ilişkilidir. Anımsanacak olursa, o dönemde Türkiye, tarihinin en büyük krizlerinin birinden geçmiş, üretim büyük oranda durmuş, dolar kuru 1,41 seviyesine yükselmişti. Krizi takip eden süreçte dönemin FED Başkanı Greenspan tarafından izlenen düşük faiz politikasının sonucu olarak, dolarda diğer para birimleri karşısında hızlı bir değer kaybı ve gelişmekte olan ülkelere doğru bir fon akışı gerçekleşti. Bu durum, sadece AKP'nin değil, 2003'te iktidara gelen Lula'nın, Kirechner, vb.'nin de ekonomide çizdikleri başarılı görüntünün arka planındaki nedendi. Doların avro karşısındaki değeri 2002 yılındaki 1,15

seviyelerinden 2004'te 0,75 seviyelerine kadar gerilemesi, borç yükü altında olan ülkeleri, belirli oranlarda rahatlattı. Piyasalardaki dolar bolluğu, bu ülkelerin dış borçlarının GSMH'ya oranını düşürürken, kredi notları yükselmiş ve ülkelere dönük kredi akışıyla beraber, kimileri için IMF'ye borçlanmak, zorunluluk olmaktan çıkmıştı. Görüldüğü gibi mevcut durum, AKP'nin uyguladığı bir istikrar politikasını değil, ABD'nin kur politikasının bir sonucudur.

Sıcak paranın kısa vadeli nimetlerinden yararlanarak ayakta durmanın riskleri bilindiğinden, **Brezilya dahil çeşitli ülkeler, dışarıdan içeriye doğru para akışını kontrol etmek üzere bir takım önlemler aldı.** ABD, gelişmekte olan ülkelere paralarının değerini arttırması yönünde baskı yaparken, söz konusu ülkeler de, dış ticarete rekabet şansını yitirmemek için paralarının değerini belirli bir oranda tuttu. Denilebilir ki, bu süreçte parasının sürekli değerlenmesini sağlayan tek ülke, Türkiye olmuştur. Ve sonuçta Türkiye adeta bir dolar cennetine

Buna rağmen ABD'nin acelesi ve ısrarı, "bir füzenin hedefi vurması"ndan öte amaçlara dayanıyor. İlk önce Türkiye'ye radarların kurulması planlanıyor. 2015 sonrasında da füze rampası kurulabileceği söyleniyor. Komutanın İzmir'de olması, ama radarların Doğu Anadolu'ya kurulması bekleniyor. Bu, klasik anlamda, bir gök cismini algılayabilecek basit bir radar sistemi değildir. Bölgeye çok gelişmiş dinleme sistemleri, haberleşmeyi engelleyici sistemler, vb. yerleştirilecektir. Söz konusu olan, ileri bir teknolojidir. Bunlar, tüm elektriksel titreşimleri alabilen, her türlü elektronik yayını bozabilen sistemleridir. ABD bu sistemle, İran'dan atılan bir füzenin hedefe varmak için belirlenmiş olan koordinatlarını bozabilecektir.

döndü. Spekülatör, elindeki doları, TL'ye çevirdi; bununla da devlet tahvili aldı. Böylece hem dolarını değer kaybına karşı korunmuş, hem de TL arttıkça parası prim yapmış ve ayrıca devlet tahvili ile faiz geliri elde etmiş oldu.

Gerçekte Türkiye ekonomisine dair bu toplu resim, tüm iyimler yönlendirmelere rağmen, sandığından da öte riskler içeren kritik bir eşiği tarif ediyor. Bu uygulamanın bir özelliği de IMF'nin güvencesiyle gerçekleşiyor olmasıdır. Yani IMF artık para değil, güvence veriyor. Bu, ABD eliyle doğrudan Türkiye'ye uygulattırılan bir yöntemdir. Bu yöntemle (para oyunları) gerçek dış borç, dış ticaret açığı, bütçe açıkları örtülmüş/gölgelenmiş oluyor.

Gelinen aşama, akla Yunanistan'daki seçim öncesindeki durumla, PASOK sonrası ortaya çıkan durumu getiriyor. Türk Lirası'nın değer kazandığı, dolayısıyla ithalatın ucuz, ihracatın pahalı olduğu bu ekonomik model, dış ticaret açığını sürekli artırır. Açığın karşılanması için sürekli nakit girişini zorunlu hale getirir. Bu, sağlanamadığı sürece ekonomi tıkanır. Aslında bu tür yöntemler, çok özel durumlarda sınırlı sürelerle (1-2 yıl) kullanılan geçici çözümlerdir. Ülkeler, parasının değeriyle oynayarak dış rekabeti sağlamaya ve dış ticaret fazlası elde etmeye çalışır. Bunun için ya kapalı bir ekonomi olmalı ve dışarıdan sınırlı miktarda ürün sokularak açık kapanmalı, ya da dış ticaret fazlası elde edilmek için bir para politikası uygulanmalıdır.

Bugün Türkiye'nin uyguladığı model, üretimi cazip hale getirebilmek değil, günü kurtarmaktır. Ve gerçekte doğrudan ABD'nin arkasında olduğu bir uygulamadır. ABD'nin karşılıksız bastığı dolarlar ülkemizde değerlendiriliyor. Bu nedenle, emperyalist ülkeler batarken dahi, bizim-

ki gibi ülkelerin ekonomisi, yollandaymış gibi gösteriliyor. Türk Lirası'nın değerli olması, aynı zamanda ücretin/gelirin yüksekmiş gibi görünmesi yanlıgısına sebep oluyor. Hâlbuki TL cinsinden de fiyatlar yüksek olduğu için özünde bir şey değişmiyor.

Ekonomik çevreler, ihracatçılar bu durumdan rahatsız; çünkü rekabet edemiyor, ürününü satamıyor. Genellikle seçim dönemlerinde, söz konusu tepkiler nedeniyle, bu tür modellerden uzaklaşıyor, iş alanlarının genişlemesi, ihracatın artması bağlamında geçici bir rahatlama yaşıyordu. Gerçi bu kez AKP, seçime kadar sıcak paraya müdahale etmeme eğilimi içindeydi. Ne var ki, dış ticaret açığının (GSMH ile aynı boyuta ulaşarak) sürdürülemez hale gelmesi, sıcak paraya karşı önlem almayı gündeme getirdi.

Bu arada ABD de vergi indirimlerinin devam edeceğini açıkladı. Bu durum ABD'de faizleri yükseltti ve dolar bazlı yatırımları cazip hale getirdi. Gelişmekte olan ülkelere para çıkışı arttı. Türkiye'nin müdahale kararını böyle bir ana denk getirmesinin para çıkışını hızlandıracağı yönünde değerlendirmeler/eleştiriler yapıyor. Nitekim hemen ilk günlerde TL'nin değeri düşerken, dolar 1,6 seviyesine ulaşmış ve sıcak para kaçışı başlamıştı. **Sonuçta sıcak paraya bu denli bağlılık, her halükarda, bu tür sıkıntıları bağrında taşır. Yine de böylesi süreçlerin en önemli belirtilerinden biri, ekonominin bir bütün halinde çökmesi değil, halkın sırtına binen yükün artması ve iktidardan nemalanan kesimlerle, diğer sermaye kesimleri arasındaki imkân makasının açılmasıdır.**

Dışarıdan ithalat yaparak ayakta kalmaya çalışan sermaye kesiminin ve bankaların memnuniyetsizliğine sebep olan uygulamanın, sürdürülemez hale gelen para politikasından farklı bir modele ge-

çişin ilk adımları olarak okunması yanlış olmaz.

Dikkat edilirse Merkez Bankası bu kez kısa vadeli faizi düşürmekle kalmadı, TL'nin değerini de düşürdü ve doların değerinin artmasına müdahale etmedi. Sıcak para, belli oranda çıkış eğilimi gösterse de bu, bir yerde duracaktır. **Sıcak paranın gideceği güvenli limanlar yok. Artık sermaye, güvenli görülen alanlara, yatırım amaçlı girmeyi planlıyor. Bu çerçevede Türkiye'ye dayatılan, bir çeşit Çin modelidir. Üretim Türkiye'de yapıp, dışarıya ihraç edilecek. Aslında Türkiyeli burjuvazinin de (TÜSİAD, vb.) beklentisi buydu. Dışarıdan ithalat yaparak sermaye birikimi sağlayan içerideki tüccar da yabancı sermaye ile işbirliği yaparak sanayici olma derindedir. Bu bağlamda yeni politikanın geçici olmadığını, sıcak parayla borçlanmaya dayalı ekonomi politikasının sonuna gelindiğini söyleyebiliriz.**

Seçimi beklemeden bugünden bu ekonomik modele geçilmesinin nedenlerinden biri de, seçim sonrasında hızlı bir geçişin şok etkisi yaratma olasılığıdır. Bu durumda geçiş, adım adım gerçekleşecektir. AKP, bu modele geçişte, sermaye ilişkileri bağlamında iktidarını güvenceye almış oluyor. Halkın ise düşen ücretlerle beraber satın alma gücü zayıflayacak, geçinme koşulları giderek zorlaşacaktır.

5.SAVAŞ ORTAMI "SİBER UZAY", DEVİRİMİN ALTERNATİFİ OLABİLİR Mİ? VEYA UYGUN TOPLUMSAL KOŞULLAR VE ÖRGÜTLÜ İRADE OLMADAN WİKİLEAKS KİME YARAR?

Siber tehdit, siber savaş, bilişim savaşı gibi kavramlar aslında yeni değil. Bu konu, ya hafife alınarak ya da kıyamet senaryolarına kadar geniş bir yelpazede çeşitli biçimler-

de gündeme geldi.

Siber tehdidin, NATO'nun yeni konsepti içinde yer alması kuşkusuz önemlidir. Ne var ki NATO'nun 2008 Bükreş Zirvesi'nde "Siber Savunma İdaresi ve İşbirliği" için birimler kurulmasına karar verilmişti. Tehdit algılamaları yapılırken özellikle enerji, finans ve telekomünikasyon altyapılarını çökertecek türde bir saldırı olasılığına dikkat çekiliyordu. Bu konuda en çarpıcı örnek, 2007'de "E-devlet" in başarıyla işlediği ve hatta bu nedenle "E-Stonya" lakabı takılan Estonya'nın Rusya merkezli olarak uğradığı siber saldırıydı. Estonya'nın tüm altyapısı birkaç günlüğüne çökmüş, sokaklarda meydana gelen kargaşa, 1 kişinin ölümüne ve 150 kişinin yaralanmasına sebep olmuştu. Öyle ki Estonya Savunma Bakanı Aavisko, NATO'nun 5. maddesine başvurmayı dahi düşünmüştü.

Bugün artık siber uzay (kara, deniz, hava ve uzaydan sonra) 5.savaş ortamı olarak anılıyor. İngiliz Siber Güvenlik Stratejisi Kurumu, siber uzayı "Ortak ağa bağlı, dijital faaliyetlerin her şekli. Buna dijital network'lar üzerinden yürütülen eylemler ve içerikleri de dahil" diye tanımlarken; ABD Ulusal Strateji Merkezi daha somut bir tanım yapıyor: "Siber uzay, bir ulusun altyapısını oluşturan sinir sistemi gibidir. Eğer bu silah doğru kullanılırsa vücudun tümünü felç edebilir."

Siber savaşın nasıl bir savaş olduğuna ve sebep olabileceği sonuçlara dair, Beyaz Saray eski sözcülerinden Richard Clarke'nin yazdığı kitap, kıyamete benzer bir tablo çiziyor. Buna göre, bilgisayar virüsleri askeri e-posta sistemlerini çökertebilir; petrol rafinerileri patlar; hava-trafik kontrol sistemleri çöker, otoyol ve raylı ulaşım sistemleri yoldan çıkar; finansal veriler birbirine karışır; yörüngedeki uydular kontrolden çıkar. Gıda sıkıntısı ve paranın azalması sonucu

toplumsal karmaşa başlar.

Kimileri Wikileaks'la beraber siber savaşın başladığını söylerken, ABD'nin bilgi teknolojileri uzmanı Bruce Schneier, yukarıdaki türden yorumların sahiplerini felaket habercisi olmakla suçluyor. Schneier, "Siberuzay kesinlikle geleceğin savaşlarının bir parçası olacak. Ancak ABD'de kıyamet kopartacak bir saldırı hem çok zor, hem de teknik olarak imkansız." diyor.

Görünen o ki tüm karşıt fikirler rağmen bu tartışma, boyutlanarak devam edecek. Bombaların GPS uyduları tarafından yönlendirildiği, insansız hava taşıtlarının uzaktan kumanda ile bir hedefi vurabileceği, savaş uçakları ve gemilerinin devasa veri işleme merkezleri sayesinde yol aldığı, vb. düşünülürse, tartışmanın pek de hafife alınmayacağı görülür.

İnternette verilerin güvenceye alınması için denenen yollardan biri de parçalama ve çeşitli hatlar üzerinden göndermektir. Ne var ki internet trafiğinin onda dokuzundan fazlasının deniz altındaki fiberoptik kablolar üzerinden gerçekleşmesi, bu güvenceye dair soru işaretleri oluşturuyor. Kabloların birkaç noktada (New York, Kızıl Deniz ve Filipinler civarındaki Luzon Boğazı çevresinde) yoğunluk oluşturduğu biliniyor. İnternet trafiği 13 server kümesi tarafından yönlendiriliyor. Bunlara, kimi ülkelerdeki yönetim zaafından, yönetimin bizzat siber saldırı gerçekleştirme ihtimaline kadar çeşitli boyutları kattığımızda; en azından hafife almanın, sorunun ciddiyetliyle bağdaşmadığı görülür. Ne var ki, Wikileaks olayında olduğu gibi önemli olan (boyutu tartışmalı olan) bu imkanın, kimlerin yararına kullanıldığıdır.

Bilinir ki ekonomik, siyasi ve askeri bir güç olamayan hiçbir yapının uzun süre bağımsız kalma şansı yoktur. Wikileaks'ın bağımsız kişilerden oluştuğunu varsayarsak dahi, ortaya çıkan

bilgileri, halkların lehine bir değişim yönünde kullanabilecek güç ve imkanlara sahip bir irade/örgütlülük bulunmadığı için, söz konusu gelişmeler yine etkili olan güçler lehine değerlendirilecektir. Bu da, genelde emperyalizm, özelde ABD olacaktır. Benzer bir durum, sosyal paylaşım siteleri için de geçerlidir. Sokağa insan dökmek, başlı başına bir değer (olumlu bir sonuç) değildir. Sokağa ne için çıktığı kadar, sistemden bağımsız ve örgütlü bir duruşun nasıl sağlanacağı da önemlidir.

Wikileaks konusunda üzerinde durulması gereken bir diğer sorun da, beklentilerin abartılarak yönlendirilmesi ve sisteme alternatif fikri (ve fiili) tutarlılığa sahip yapılanmaların alternatifi bir yeni durum (hatta devrimsel önemde bir gelişme) olarak değerlendirilmesidir.

Dikkat edilirse, üzerinden vakit geçtikçe Wikileaks, sızdırdığı belgelerin içeriğinden çok, bu belgelerin değerlendirilme şekli ve varılan sonuçlar ile öne çıkıyor. Bu tür gelişmelerden devrimsel sonuçlar beklemek, bilgi tekeline son verileceğine inanmak, tekeli medya karşısında alternatif bir medyanın oluşumunu bu denli hafife almak, başlı başına bir soruna işaretidir. Ve Wikileaks'ın ne olup olmadığından öte, tartışılması gereken bir sorundur.

Gelişmelerin sınıfsal bakış açısından uzaklaşarak değerlendirilmesi yaygınlaştığı oranda, konuların kökeninden/temelinden koparılarak spekülasyon veriler üzerinden tartışılması da yaygınlaşmıştır. Örneğin Wikileaks'ın sızdırdığı belgelerin, bilgiye daha doğrudan ulaşımı sağlayacağını, şeffaflaştırıcı bir sürece sebep olacağını, iktidarların bu konudaki tekel yapısına son vereceğini düşünmek için, "iktidar-bilgi ve yönlendirme" ilişkisinden bihaber ol-

mak gerekiyor.

Wikileaks'ı, "yeni medya" olarak da tanımlayanlar oldu. Halbuki Wikileaks, bir medya değildir. Yayıncılara doküman sağlamaktadır. Nitekim Wikileaks, söz konusu belgelerin sızdırılması için New York Times, The Guardian ve Der Spiegel'i seçmiştir. Ve belgeler, gazetelerin editöryal süreçlerinden geçmiştir. Anımsanacak olursa Chomsky, bu sürece dikkat çekmiş ve belgelerin filtreden geçirildiğini söylemişti. New York Times'in Washington muhabiri David E. Sanger de bu filitrelemenin nasıl yapıldığını anlatıyor: "*Bilgilerin kimseye zarar vermemesi için üzzerinden dikkatle geçiyoruz. Amerikan Hükümeti'ne yazıyoruz ve onların da ilave redaksiyon önerilerini alıyoruz.*"

Bu bilgiye, New York Times'in başlangıcından beri devletle yakın ilişkiler içinde bulunan bir gazete olduğunu, Muhabir Sanger'in de; Madeline Albright'ten Condoleezza Rice'e, CIA eski başkanı Jonh Deutch'tan DB Başkanı Robert Zoellicke kadar pek çok etkili ve yetkili kişinin oluşturduğu Aspen Enstitüsü Strateji Grubu'nun üyesi olduğunu eklemekte yarar vardır.

Aslında sadece bilginin değil, düşünsel sistemlerin ve paradigmalardan yönlendirildiği bir

dönemden geçiyoruz. Direnişin her alana yayılması adı altında varılan sınıfsallıktan kopuk ve giderek politikasız yaklaşımlar anımsanmalıdır. Bu bağlamda örneğin Alvin Toffler'in "Üçüncü Dalga" olarak adlandırdığı "enformasyon toplumu" fikrini besleyen ve bundan hareketle, enformasyonun Wikileaks gibi müdahalelerle tüm halka yayılmasıyla, mevcut güç ve iktidar ilişkilerinin alt-üst olacağı değerlendirmesini yapan kesimlerin, niyetten bağımsız olarak, mücadelenin gereksizliği kanaatini yaydığını söyleyebiliriz.

Buraya kadar anlattığımız tüm bu gelişmeler, kriz sonrasında yeniden şekillenecek olan dünyanın -hemen tüm ülkeler için- uzun süreli karanlık bir döneme girdiğinin göstergesidir. Yapılan düzenlemeler, atılan adımlar ve öngörüler, bu çerçevede gelişmektedir. **Yapılacak manipülasyonlar, geçmişten farklı olarak daha çok yarı aydın, demokrat, entelektüel ve hatta kimi sol kesimleri etkilerken; halk açlık, yoksulluk ve işsizliğin manipüle edilemeyen gerçekliği ile yüz yüze kalacaktır. Böyle bir sürecin Türkiye'deki karşılığı da, onlarca yıl sürecek ve hayatın her alanında varlığını hissettirecek olan, güncellenmiş faşizmdir.**

BUGÜNÜN İHTİYAÇ HALİNE GETİRDİĞİ MÜCADELE "KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA YA HEP BERABER YA HİÇBİRİMİZ" ÖNERMESİNDE GİZLİDİR

Daha önce de çeşitli biçimlerde ifade ettiğimiz gibi emperyalist-kapitalist sistemin oluşturduğu rüzgara karşı direnç, özellikle "toplantabilirlik" özellikleri oranında büyüyecek ve anlam kazanacaktır. Artık, yapıların kendi çalıp kendi söylediği ve notunu kendisinin verdiği dönem, geride kalmıştır. Geçici ve belirli sınırlarla tanımlanmış başarılar, kimseyi yanıltmamalıdır.

Süreç, emperyalist dönem marksizminin, yani leninizmin doğuşunda yüklendiği işlevi anımsatan bir ihtiyacı tanımlamakta; böyle bir rolü çağırılmaktadır. Kastımız, ne yeni bir Leninizm, ne de "Marksizm'in aşılması"dır. Bu öğretisi, bütünlüklüdür ve "aşılma" polemiklerine ihtiyaç bırakmayacak denli, yaşayan nitelikte bir kılavuzdur. Bu nedenle bugün yapılması gereken 100-150 yıllık doğruları yeniden "bulmak" değil, proletarya dahil tüm ezilenlerin mücadelesini aynı programın bütünlüğü içinde tanımlayan Leninizm'i, doğru kavramak, güncellemek ve kafalarda tazelemektir.

TARİHTEN GÜNCELLİĞE DEVİRİMİN DİLİ

Sosyal bilimlerde en büyük sorunlardan biri özneliktir. Matematikte olduğu gibi kesinlemeler yapılamadığı için, içerilen esneklik, öznelliğe fırsat vermektedir. Olguları birbiri ile ilişkilendirme halkalarından, araç seçimine ve pratik örneklerden süzülen "doğrulamaya kanıt"lara kadar, hemen her "materyal toplayıcı aşama"ya öznel sızabiliyor. Bu konuda belki de en çarpıcı örnek, Sovyet devrimi ve 70 yıllık deneyim karşısındaki hırpalayıcı duruştur. Marksizm'in

muarızlarının öznellik içeren düşüncelerine bakılmaksızın ve tarihte tartışmasız en çok saldırıya uğramış devrimci pratik olan Sovyet Devrimi'ne yönelik yıpratıcı ve ezberlenmiş eleştirel iddialar, bugün farklı bağlamlar içerisinde, yeniymiş gibi sunulabiliyor.

Sovyet Devrimi, ilk gününden itibaren, başka devrimleri çelmediği, ihmal ve feda ettiği yönünde eleştiriler aldı. Ve bu, farklı bağlamlarda, "çöküş"e kadar sürdü. İspanya İç Savaşı ve Yunan devrimi ile ilgili suçlamalar, doğrudan muhatapları tarafından boşa çıkarılmış olsa da bugün hala, kimileri tarafından "yeni buluş"larına güç kazandırmak üzere basamak olarak kullanılabilmektedir. Halbuki, Marksizm'i Marksist kaynaklardan (muarızlarından değil) öğrenmek isteyenler için, öyle çok kaynak ve yol gösterici bilgi var ki...

Rosa Luxemburg, devrimin üzerinden henüz bir yıl geçmişken yazdığı notlarla (Rus Devrimi) güne olduğu gibi bugüne de ışık olmayı sürdürüyor. Rosa, Ekim Devrimi'ni "darbe", "erken doğum" diye eleştirenlere 90 yıl önce "peşinen" yanıt vermişti:

"Rus Devrimi bütün büyük devrimlerin temel dersini, var olma yasasını hatırlattı: ya devrim hızlı, fırtınalı, kararlı bir tempoyla, demir bir elle tüm bariyerleri yıkarak ve kendi hedeflerini daha da devrimcileştirerek ilerleyecek ya da kısa süre içinde zayıf kalkış noktasının daha da gerisine savrulacak ve karşı-devrim tarafından bastırılacak."

"İlerlemezsün durursun.", diyordu Rosa. Nasıl ilerleneceğini de anlatıyordu:

"Ancak devrimlerin gerçek diyalaktığı parlamento köstebeklerinin mantığını ayakları üstüne oturtuyor; önce çoğunluk olarak değil, çoğunluğa götüren devrimci taktikle ilerleme sağlanır. Bu yol böyle açılır. Sadece nasıl liderlik edeceğini, yani olayları nasıl ileriye taşıyacağını bilen parti, fırtınalı zamanlarda des-

tek kazanır."

Rosa, Almanya'da yaşanan yenilgiyi de Rus devrimcilere (Bolşeviklere) fatura edenlere gerekli yanıtı verir:

"Savaş sonrasındaki gelişmeler ve Rus Devrimi, herkese göstermiştir ki, söz konusu olan, Rusya'nın devrime hazırlıksız olması değil, Alman proletaryasının tarihsel görevini yerine getirmeye hazır olmamasıdır."

Sovyet Devrimi, elbette Çarlık Rusyası'na ait çelişme ve dinamikler eşliğinde 1. Dünya Savaşı koşullarında gelişmiş; bir başka ülke için "kopyalanamayacak" bir pratiktir. Ne var ki, ilk örnek olması, coğrafyanın büyüklüğü ve çelişmelerin çeşitliliği, vb. nedenlerle Leninizm'in aynı zamanda uygulandığı laboratuvar olmuştur. Bu 70 yıllık laboratuvar da hemen her ülkenin ve tüm ezilenlerin ihtiyaçlarına karşılık düşecek öğretici bir birikim vardır; çağa damgasına vurmuştur. 1989'da yaşananlar, bir çağı pratiği ve öğreticiliği ile kapatmayı değil, 21. yüzyılda yolun nasıl açılacağını yine o çağın devrettiği birikimden öğrenileceğini işaret ediyor.

"BU YOL BÖYLE AÇILIR"

(Rosa Luxemburg)

Sovyet devrimiyle, dünyada (sınırlı kimi örnekler dışında) ilk kez üretim araçlarının mülkiyeti ezilenlerin eline geçiyordu. 21 milyon 784 bin km²'lik bir alanda 174 milyonluk nüfusun %85'inin kırsal kesimde yaşadığı, sabanın bile lüks sayıldığı, okuma yazma oranının sınırlı olduğu bir ülkede; açlığa ve cahilliğe mahkum edilmiş bir halkı iktidara getirmekle kalmayan, aynı zamanda "Halklar Hapishanesi" olarak bilinen Çarlık Rusyası'nda halklar ve uluslar arasında eşitlik ve kardeşliğin yolunu açan devrimin saldırıya uğraması değil, uğramaması şaşırtıcı olurdu.

Ekim Devrimi, kapitalizmin bütününe bir tehdit, alternatif için bir ilhamdı. Öyle ki, ezilenlerin umudunun zayıf düştüğü ve harekete geçme imkânlarının daraltıldığı bugünkü koşullarda bile, geçmiş bu devrimin önemini ve itibarını gölgeleme çabaları devam ediyor. Devrime yapılan "darbe" yakıştırması da bunlardan biridir. Bu yakıştırmaya, 1990 sonrasında soldan destek verenlerin söylemlerinin özü, Ekim ideallerinin yerine

Füze savunma sistemi, Türkiye'yi ABD'nin bölge politikalarında daha kapsamlı bir işbirliğine zorlayacaktır. Böyle bir sistemin güvenliğini almak bile, başlı başına bir savaşı göze almak, kabullenmek anlamına gelecektir. Radar sisteminin kurulmasıyla, böyle bir olasılığı da dikkate alan askeri hazırlıklar yapılacak; TSK ile ABD arasında daha üst düzeyde ilişkiler geliştirilecektir. Füze kalkını dahil, proje ve hesaplarını NATO kapsamına aldirmayı başaran ABD, Ortadoğu'da Türkiye'yi askeri bağlamda da kendi çıkarlarına daha doğrudan yedeklemenin araçlarını geliştiriyor. Yaşanan, bir hazırlık/geçiş sürecidir. NATO, adımları meşrulaştırma ve -mali olanı dahil- yükü paylaşırma zeminidir.

ne koydukları ile anlaşılmakta ve niteliklerini ele vermektedir. Bunların içinde "anti-kapitalizm" yerine "Alternatif kapitalizm" önerenler oldu. Gerçek devrimin Şubat'ta yapıldığı, Bolşeviklerin buna karşı darbe düzenledikleri savunuldu.

O süreçte Rusya'da belli merkezlerde de olsa modern kapitalizm gelişmiş, tekelci bir karakter kazanmıştır. Rusya o tarihte dünyanın 5. büyük sanayi devletidir. Şirket sermayelerinin yüzde 40'ı yabancı kökenlidir. Çarlık rejimi, polis, ordu ve kilise ile ayakta durmaktadır. 1905'te açılan Duma bütünüyle vesayet altındadır.

1914'te "İmparatorluk, yüksek tansiyonun her an ölümüne götürebileceği bir kalp hastası gibiydi." (Devrimlerin Devrimi, s:49, Sorbon Üniversitesi'nden Öğretim Üyesi Jean Ellenstein)

Devrimlerin ünlü yasasıdır, "Ya devrim savaşı önler ya da savaş devrime yol açar." Savaş kapıya dayandığında, Bolşevikler dışında hemen herkes savaştan yanadır.

"Savaş yüzünden ağırlaşan Rusya'nın durumu devrimci durum yaratır. Devrim, ama hangi devrim? 1789'mu, Komün mü? Önce biri sonra öteki mi?" (a.g.e s:62) Tartışmaların bu düzeyde sürdüğü 1916 Aralık ayında sayıları sadece birkaç bin olan Bolşevikler, 1 yıl sonra zafer kazanacak noktaya gelir. Tabii bunda savaşın Rusya'yı adeta bitirmesinin rolü var. Ordu bile beslenememektedir, sadece asker kaçaklarının sayısı 1 milyondur. Ve sonuçta 1917 Şubat ayının sonunda "ekmek ve barış" sloganıyla gerçekleşen ayaklanma sonuç verdi. Ortaya ikili iktidar çıktı. Devletin yönetiminde soyluların ve burjuvaların Duması, sokaklarda ise işçi, köylü ve asker Sovyetleri. O süreçte Bolşevikler, Sovyetler içinde azınlıktadır. Burjuvazinin geçici hükümeti, halkın ne ekmek, ne de barış talebini karşılamaktan yanadır. Amacı, savaşı sürdürmek ve Bolşevikleri Sovyetlerden tasfiye

etmektir. İşte böyle bir süreçte Bolşevikler, hızla Sovyetlerde çoğalır ve Lenin'in "Bütün İktidar Sovyetlere" sloganı öne çıkar. Bunun için acilen silahlı ayaklanma gerekmektedir. Yoksa, hükümetin Petrograd'ı Almanlara teslim etmesi ve kitlelerin Bolşeviklerden kopması söz konusudur.

25 Ekim sabahı (Batı takvimiyle 7 Kasım) Petrograd'ın kilit noktaları ele geçirilir. Öğleden sonra toplanan Petrograd Sovyeti'nde Lenin zaferi duyurur. Akşam, "Tüm Rusya Sovyetleri Kongresi" toplandığında, Kerenski hükümetinin üslendiği Kışlık Sarayı hala düşmemiştir. Saray, sabaha doğru düşer ve Sovyet Kongresinde, gelecek "Enternasyonal" marşıyla müjdelendir.

Sovyetler; işçi, köylü ve asker emekçilerinin bağrından çıkmıştır. Devrim, onların eseridir. "Hiçbir şey 7 Kasım ayaklanmasını basit bir darbe gibi görmekten daha yanlış, tarihsel gerçekliğe daha zıt olmaz." (a.g.e. s:104)

"Diktatörlük" yakıştırmalarına gelince; olayların gelişimi kronolojik olarak incelendiğinde bile, değerlendirmenin ne denli isabetsiz olduğu görülür. Almanya, devrimi fırsat bilip hemen harekete geçer. Ve sonuçta, "Alçaltıcı ama zorunlu bir barış" olarak Brest-Litovsk imzalanır.

İddia edildiğinin aksine, Bolşeviklerin iktidarında, "Devrime hasım olanların basını dilediğini yazmakta özgürdür. Siyasi partiler varlıklarını sürdürür. Geçici Hükümet'in birkaç eski bakanı ile birkaç eski Çarlık polisinden başka cezaevinde kalan pek yoktur." (a.g.e. s:135) Ne var ki, ilk kararnameyle halklara kendi kaderlerini tayin hakkı tanıyan, savaşı sona erdiren, üretim araçlarını ve toprağı kamu mülkiyetine geçiren, kadınları özgürleştiren devrimci iktidar rahat bırakılmaz. Pek çok hasım aynı anda harekete geçer. Emperyalistler, ayrıcalıklarını yi-

tirmek istemeyenlerin örgütlediği beyaz ordular ve çeteler... Lenin, suikasta uğrar.

"Devrim sayısız hasma karşı koymak zorundadır, şiddetin kaçınılmaz gerçekliği buradan kaynaklanır. Duraksamak, ölmek demektir. Bundan dolayı, Lenin'in kararlı itki-siyle ve bir gün Kamanev ya da Zinoviyev, öbür gün Troçki ya da Stalin olmak üzere, birilerinin birçok duraksamalarına karşın, Bolşevikler duraksamadılar. Aralık ayından başlayarak, sağdaki partilerin çalışmaları yasaklanır ve kimi yöneticileri hapse atılır." (s:139)

İki yıl süren iç savaşı Bolşevikler kazanır ama geriye "tarlaları Moğol göçebelerce bozulmuş, fabrikaları yıkılmış, taşımacılığı işleme-yen, halkı cahil, açlık ve hastalığın kırıp geçirdiği bir Ortaçağ Rusyası" kalır. (s:162) 1913 yılının üretim rakamlarına ancak 1927'de ulaşılır. Bu gerçeklerin dışında bir tarih ya resmi tarihtir, ya da öznedir. Bu nedenle Sovyet devrimi/pratiği bir bütün halinde ve Leninizm'in öğreticiliğinde (kuram ve deneyim diyalektiği ile) değerlendirilip, an'a öyle taşınmalıdır.

KURAM VE DENEYİM DİYALEKTİĞİ İÇİN LENİN

1917 Ekim Devrimi ve Sovyet pratiği, Marksizm perspektifli sınıf mücadeleleri için bir mihenk taşı, bir ölçekler toplamı olarak tarihteki yerini almıştır. Doğru okuyanlar için, yaşanan çözülmeye rağmen "Ekim dersleri" devam ediyor.

Ekim Devrimi, Marksizm'in "Kapitalizmin tarihsel sınırlarına ulaştığı" tespitini/gerçekliğini doğrulayan bir pratiktir. Daha sonra 1929 bunalımı, 2. Dünya Savaşı, 1970'lerdeki dalgalanma ve 2008 bunalımı ile kapitalizmin bu yapısal gerçekliğinin tedavi edilemezliği dışa vurmuştur. Bu gerçekliğin bugün tekrar anımsatılmasında, burjuva çözümlere yönelen yoğun ilgi nedeniyle yarar görüyoruz.

1789 nasıl egemenler arasında

hijerarşik dizilimde artçı sarsıntılarla varlığını sürdürmüşse, 1917 Ekim de "İnsanlık öncesi son toplum biçimi"ne vurduğu darbe ile tüm artçı ve aynı öze sahip benzer sarsıntılara kaynak/ilham oluşturmuştur. Leninizm, Rusya devrim pratiğinde sadece Marksizm'i yaşama geçirmekle kalmamış, aynı zamanda yanlış yorumu ile mücadelede belirli bir bütünlük kazandırmıştır. Rusya coğrafyasında örgütlü bir güce sahip Narodnizm'e karşı mücadelenin bu netleşmede önemli bir yeri vardır. Köylülüğün, devrimin temel gücü olduğunu, Rus köy komünlerinin bu görevi göreceğini savunan ve "devrimci terör" eylemlerini esas alan Narodnikleri Lenin, "*Narodnaya Volya üyeleri, siyasal savaşıma girerek ileriye doğru bir adım atmışlardır, ama bu savaşımları, sosyalizme birleştirmeyi başaramamışlardır.*" diye eleştirir.

Narodnizm'e karşı Plehanov'dan sonra Lenin'in yürüttüğü ideolojik mücadele, önce "Halkın Dostları Kimlerdir ve Sosyal Demokratlara Karşı Nasıl Savaşılır?" da yapıldı. Burada hem Rusya'nın kapitalistleşmesi anlatılıyor, hem de işçi sınıfının öncülüğüne ve işçi-köylü ittifakına vurgu yapılıyordu.

"Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi"nde ise, Narodnik İktisatçıların tezlerine karşı kapitalistleşme ve köylülük içi sınıfsal ayrışmalara dikkat çekiliyor, eşitsiz gelişme yavaşının ipuçları sunuluyordu.

Lenin'in mücadele ettiği akımlardan biri de "Legal Marksizm"di. Ekonomizm, kendiliğindencilik (işçilik); sendikal hareket ve sendikal bilinci aşırı önemsiyor, kendiliğindenlik ve kendiliğinden bilinç abartılıyordu.

Lenin'in "öncü devrimci örgüt" eşliğinde savunduğu "dışarıdan bilinç taşıma" meselesine gelince; bu, Rusya koşullarında türetilmiş değildi. Kökeni Alman Sosyal Demokrat Karl Kautsky'ye dayanıyordu. Bu durumu Troçkistler,

Lenin'in dualizmi olarak tanımlar. Buna göre Lenin, birinci dönemde Kautsky'den etkilenmiş, ikinci dönemde gerçek Lenin olmuştur. Ve bu bilinç taşıma işi de birinci dönemin ürünü bir tanımdır. Gerçekte ise, Kautsky'nin Marksist olduğu döneme denk gelen bu fikri boyutu Lenin alıp daha bütünlüklü bir seviyeye taşımıştır.

Lenin'in en temel eserlerinden biri de "Ne yapmalı?"dır. "Nereden Başlamalı?" broşürünün kapsamlı bir devamı niteliğinde olup, ekonomizmin temel tezlerine karşı bütünlüklü bir çalışmadır. Burada ideolojik, siyasi ve ekonomik mücadelenin bütünselliği ile birlikte öncülük, devrimci örgüt/parti anlayışı ve merkezîyetçilik/demokratik merkezîyetçilik normları somutlanır.

Partinin kurulması ve Iskra'nın (Kıvılcım) çıkarılmaya başlanmasıyla işçi sınıfının coşkusunda ve örgütlenmesinde büyük bir patlama olmuştu. Parti kadrolarının gazeteyi en ücra köşelere kadar ulaştırması işçi sınıfının bilincinde bir sıçramaya yol açmış; ekonomik temelli mücadeleler yerini hızla siyasal taleplere bırakmıştı. Grevlerin, sokak eylemlerinin ve çatışmaların yükselmesiyle birlikte parti içindeki kararsız küçükburjuva unsurların kaygıları/korkuları artmıştır. 1903 yılında yapılan RSDİP 2.Kongresi'nde bu mücadele kaçınları birleşip partinin bölünmesini sağlayarak Iskra'yı ele geçirmişlerdir. Lenin "Bir Adım İleri İki Adım Geri" adlı eserinde kadrolardan ve kitlelerden saklanmaya çalışılan bu mücadeleyi gözler önüne sermişti. Legal Marksizm ve ekonomizmin tezlerinin yeniden üretilmiş biçimi olan Menşeviklere karşı, "Bir Adım İleri İki Adım Geri"de örgüt/parti sorunlarındaki ayrımlar üzerinde yoğunlaşan Lenin, "gevşek parti" anlayışına karşı çıkar. Menşevik-Bolşevik bölünmesi, Fransız Devrimi'ndeki Jakoben-Jironen bölünmesine

atıfla savunulur. Lenin Kongre'de ayrılığın sebebini net biçimde ortaya koyuyor. "*...Oportünistlerin ilkesi, aşağıdan yukarıya doğru örgütlenme çabasını içerir, o nedenle de mümkün olan her yerde ve mümkün olduğunca anarşizme kadar varan özerkliği, 'demokratizm'i savunur. Devrimci sosyal- demokrasinin örgütsel ilkesi, yukarıdan aşağıya bir çizgi izler, o nedenle de parçaya karşı merkezi organların hak ve yetkilerinin genişletilmesini savunur.*" Günümüzle karşılaştığımızda ne kadar tanıdık geliyor. Örgütlerle kişiyi karşı karşıya getirip bireyi keşfedenlerin yüzyıl önceki Menşeviklerden öz olarak pek de farkı olmadığı net biçimde görülüyor.

Sosyalizme devrimci geçiş için, nesnel koşullar ve Lenin'in tabiriyle proletaryanın siyasal özgürlükler yani "demokrasi mücadelesinde" eğitimi gerekiyordu. Bu çerçevede yazılan, "Demokratik Devrimde Sosyal Demokrasinin İki Taktiği"nde, demokratik devrimin savunulma gerekçeleri ve asgari-azami program konuları ele alınıyordu. 1905 yılı geldiğinde siyasal mücadeleler doruk noktasına ulaşarak halkın çarlığın yıkılması iktidarın ele geçirilmesi için ayaklandığı bir dönemdir. Rusya'nın her yanı işçi, köylü ve askerlerin eylemleriyle çalkalanıyordu. Köylüler binlerce köyde toprakları işleyenlere dağıtıyor, askerler hazine ayında Kronstad ve Potemkin zırhlısı dahil her yerde direnişe geçiyordu. Aralık sonuna gelindiğinde ise başta işçi sınıfı Moskova vb. yerlerde ayaklanarak barikatlar kurup sokak savaşlarına giriyorlardı. Böyle bir atmosferde Bolşevikler RSDİP 3. Kongresi'ni Haziran'da toplayarak sürece yön verecek adımlar atarken diğer yandan halkı pasifize etmeye çalışan başta Menşevikler olmak üzere tüm gerici güçlerin maskesini indiriyordu. Lenin "Demokratik Devrimde Sosyal-Demokrasinin İki Taktiği" adlı eserinde Menşeviklerin çarı

devirmek için liberal ve monarşistlerle uzlaşmaya çalışmasını eleştirir, Bolşeviklerin ise işçi- köylü ve radikal küçük-burjuvazinin ittifakıyla devrime yürümesi gerektiğini savunur. Lenin, Demokratik Cumhuriyet'in ilan edilebilmesi için silahlı bir halk ayaklanmasını örgütleyecek geçici bir Devrimci Hükümete gereksinme olduğunu söyler. Menşevikler işçi sınıfının devrimdeki rolünü iktidarı burjuvaziye teslim etmek olduğunu savunurken Bolşevikler, devrimin amacını işçi ve köylülüğün demokratik diktatörlüğü olduğunu ilan eder. Lenin, "İşçi ve köylü ayaklanması...Eğer bu güçler yetersiz kalacak olursa...o zaman her şey sahte bir anayasa ile sonuçlanacak, ya da daha kötüsü, bir anayasa güldürüsüyle sonuçlanacaktır. Bu da bir 'Burjuva Devrim' olacaktır, ama bu, bir düşük, bir erken doğum, bir kürtaj olacaktır..."

Lenin, yaptığı tespitlerle geleceği önceden görüyordu. 1905 Devrimi'nin başarısızlığa uğramasının ardından binlerce işçi kurşunlanıyor, idam ediliyor, hapse atılıyor ya da sürgüne gönderiliyordu. Çarlık despotizmi tam bir korku imparatorluğuna dönüştü. Gizli polis teşkilatı Okrahana tam bir cinayet şebekesi gibi çalışarak halkla devrimciler arasındaki bağı koparmakla kalmıyor, su alan gemiden önce küçük burjuva unsurların partiden kaçışını sağlıyordu. Tarihe gericilik yılları diye geçen 1908-12 yıllarında mücadele kaçınları, Bolşevik Parti'den ayrılarak Likidatörler (yasalcılar) ve Otvovistler (sol sapma) adıyla Menşeviklerle uzlaşarak partiyi yok etmeye çalıştılar. Devrim dalgasının geri çekildiği, yenilgi sonrası oluşan bunalım ve yozlaşma ortamının Rus sosyal demokratları arasındaki başlıca etkileri epistemoloji, kültür, edebiyat, felsefe, din, yeni Kantçılık vb. alanlarda görülüyordu. Lenin, yenilgi döneminin birikmiş ideolojik etkilerine, "Materyalizm ve Ampiriok-

ritisizm" ile ideolojik, felsefi bir karşı çıkış gerçekleştirdi. Lenin, kitapta bilimin ulaştığı düzeyin ışığında; X ışınları, Elektromagnetizma, Radyoaktivite, Kuantum, atomun yapısı, rölativite gibi pek çok konuda yapılan analizleri inceleyerek felsefi sonuçlara ulaşmaktadır.

Lenin'in devrim kuramında bir başka merkezi kavram, emperyalizmdir. "Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması"nda, "emperyalizm çağında tekelci kapitalizm, dünyanın yeniden paylaşılması ve eşitsiz gelişme yasası incelenmedikçe, modern savaşı ve modern siyaseti anlamak ve değerlendirmek olanaksızdır." denilerek, proleter devrimler çağının özgünlükleri açıklanıyordu. Kitapta tekellerin ortaya çıkışı, sanayi sermayesi ile finans sermayesinin birleşerek mali sermaye ve mali oligarşiyi oluşturduğu anlatılıyordu. Ayrıca sermaye ihracı, klasik sömürgecilik ve emperyalizmin asalak niteliği gözler önüne seriliyordu. II. Enternasyonal savunucularının devrimlere gerek kalmadan emperyalizmin bir balon gibi şişerek kendiliğinden patlayacağı tezi de çürütülmüş oluyordu.

Savaş döneminde II. Enternasyonal partilerinin büyük çoğunluğu kendi burjuvazileri yanında tavır alarak ulusal sorunu yok sayıyorlardı. Emperyalizm yok edilmediği sürece ulusların kendi kaderini tayin edemeyeceğini savunanlardan; emperyalizm döneminde sınırların ortadan kaldırıldığı ve kendi kaderini tayin hakkını savunmanın yeni sınırlar çizmek anlamına geldiğini düşünenlere ve sosyalist devrimle ulusal sorunun kendiliğinden çözüleceğini savunanlara kadar geniş bir yelpazede kafa karışıklığı yaşanıyor. Lenin, 1916 yılında kaleme aldığı "Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı" kitabında soruna işaret etmekle kalmıyor, çözüm yollarını da gösteriyordu. Leninizm, Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı'na devrim ve sosya-

lizm zemini kazandırmış, haklı savaşlar/haksız savaşlar ayrımı yapmış ve devrimci durum, iç savaş gibi kavramların temelleri bu süreçlerde oluşmuştu.

1905 ile 1917 Şubat ve Ekim Devrimleri, savaşlarla iç içe gelişmişti. 1905 Rus-Japon savaşında yaşanan yenilgi için Lenin, "Sevinmek için proletaryanın nedenleri çoktur. (...) Utanç verici yenilgi Rus halkının değil, mutlakiyetçiliğin omuzlarını çökertmektedir." demişti.

1917 Şubat burjuva devrimi sonrasında Lenin, Menşevikler ve Sosyalist Devrimcilerin de yer aldığı, Burjuva Geçici Hükümet ile İşçi Köylü Asker Sovyetleri'nin varlığının bir ikili iktidar durumu yarattığını, Geçici Hükümet'in savaş, açlık, demokrasi, ulusal sorun ve toprak sorununu çözemeyeceğini kimseye anlatamıyordu. İşte önemli eserlerinden biri olan Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi'nde bu koşulları ve devrimci duruma dair yaklaşımını somutlar. Israrla "Bütün İktidar Sovyetlere!" diyen Lenin, özel vurgularla "saf devrim yoktur"un altını çizerek ve "demokratik devrim -devrimci demokrasi- Sosyalist devrim" diyalektiğine dikkat çeker. Ve sonuçta herkesin görüp kabul ettiği gibi devrim momentini Lenin sayesinde değerlendirilir.

Lenin'in ikili iktidar günlerinde yazdığı "Devlet ve Devrim"de, geçiş devletinin önemi, demokrasi-diktatörlük diyalektiği ve devletin sönümlenmesinin koşulları açıklanır. Bu kitapla, "Proleter Devrimi ve Dönek Kautsky" ile "Sol Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı" kitaplarının birlikte değerlendirilmesinde yarar vardır.

Eğer amaç kendi duruşunu tarihten cımbızlanmış örneklerle "doğru"lamak değil, artık hemen hiçbir yapının kendini muaf saymadığı sorunlarla baş edip, "buzu kırmak" ve yolu açmaksa, Leninizm'i muarızlarından aktarmak yerine, kaynağından içmek, olmazsa olmaz bir koşuldur.

DEVRİM NEDİR NE DEĞİLDİR? VEYA YA DEVRİMCİ İRADE YA EMPERYALİST TAHAKKÜM

Tunus'ta ortaya çıkan ve çeşitli ülkelerde eş zamanlı bir hareketlenmeye sebep olan olaylar konusunda çok konuşulup yazıldı, ama az şey söylendi. Bu da sürecin niteliklerindedir. **Hemen her konuda küreselleşen sistem, manipülasyon imkanlarını sanıldığından öte geliştirmiş durumda. Bunun araçlarından biri de bilgi kirliliğidir.**

Kamuoyu henüz Wikileaks'ın niteliğini tartıştığı bir anda, ortalığı "siber devrim", "facebook devrimi" tartışmaları kapladı. Gözler kör edilebilir, beyinler çelmelenebilirdi, ama sosyal siteler asla(!) Çağımız internet çağıydı ve artık bu gücün önünde kimse duramazdı; yaşananlar, yüzde yüz yerli malı "gerçek devrim"lerdi ve domino etkisi ile kısa sürede, Hindistan'a dek tüm diktatoryal rejimlere devrim dalgası yayılacaktı!...

Gelişmeler böyle dillendirildiyse de, farklı olduğu, en azından diktatör devrilse de diktatörlüğün yerinde durduğu kısa sürede görüldü. Ama, her fikrin/olasılığın kendi içinde bir mantık içermesi sebebiyle, ortalıkta uçuşan fikirler netleşip sadeleşeceğine, giderek daha çok çeşitlenip karmaşıklaştı.

Özellikle internette, aynı konuda taban tabana zıt değerlendirmeler, kısa bir aramada yan yana düşebiliyor. Aslında bu durum, başlı başına bir sorundur. Ama konu bağlamında söylemek gerekirse, gerçekliğe ulaşmak için artık göz ve kulak yeterli değildir. Görüngü-

ler aldattığı için mutlaka arka plan bilinmelidir. Ne var ki "arka plan"a giden fikri yollar da, azımsanmayacak boyutlarda tuzaklı sayılır. Bunun çeşitli nedenleri var. Ama en temel iki nedenden birincisi, **Marksist-Leninist paradigmanın bizzat solun içinden aldığı yaralarla yıpratılmış, güven sarsılmasına uğratılmış olmasıdır. İkincisi, sistemin artık sadece ülkeleri değil, düşünsel zeminleri de fetih konusunda sağlamış olduğu başarıdır.**

Devrimcilerin, Marksist aydınlanmanın avantajlarıyla 150 yıllık bir zaman diliminde, olguları tüm toplum kesimlerinden daha isabetli okumalarının nedenlerinden biri de yöntemlerinin parça-bütün, zaman-mekân olgularını gözeten bir kapsayıcılıkta olmasıdır. Bugün bu konuda bir parçalanmışlık, "yenilenme" adı altında, temel argümanların ıskalandığı bir "fikri yetersizlik" hali yaşanıyor.

"GERÇEK DEVRİM" DİYENLER OLDU

Halbuki, **mevcut çelişmeleri çözüme kavuşturacak, siyasal programa sahip toplumsal öznelerin olmadığı koşullarda, halk ayaklanmaları ne denli büyük olursa olsun, varacağı nokta, ya hükümet değişikliği, ya da rejimde revizyondur.**

Devrimin objektif koşullarının (devrimci durumun) bir devrim doğurması, tarihsel bir zorunluluk değildir. **Olağanüstü koşullarda**

sistemin farklı enstrümanlarını devreye sokarak kitleleri manipüle etmesi, sıkça rastlanan/bilinen bir durumdur. Hatta, öznelere kimliğine bağlı olarak, kitlesel hareketlerin, sistemin, egemenlerin lehine tahkim edilmesini beraberinde getirdiğine dair de çeşitli örnekler mevcuttur. Marx, 18 Brumaire'de, kendiliğinden gelişen politik ayaklanmaların devleti mükemmelleştirmekten öte bir sonuç doğurmadığından söz eder. Kendiliğindenci hareketlerin eleştirisine dair ise, Lenin'in "Ne Yapmalı"sı başlı başına bir külliyattır.

Devrim, burjuva/faşist devletin ıslahı değil, ortadan kaldırılmasıdır. Devletin sınıf karakterini hesaba katmayan hareketlerin, eylemini devrime dek istikrarla sürdürme olasılığı yoktur. **Bu bağlamda ABD (emperyalist güçler) ne şaşırmıştır, ne de alışmadığı bir durumla karşı karşıyadır. Ağzlarından düşürmedikleri demokrasi kelimesinin karşılığı, tepkili halkın "adil seçimler"le istedikleri adayları seçmesidir.**

Yaşanan, gerçekten bir devrim olsaydı, Barack Obama'nın, "Tunus'ta görüşlerini barışçıl yollarla dile getiren yurttaşlara karşı şiddet kullanılmasını kınıyorum, bundan ötürü üzüntü duyuyorum ve Tunus halkının cesaretini ve onurlu duruşunu alkışlıyorum." biçiminde destek vermesi mümkün olabilir miydi? Obama'nın Mısır'daki olaylar üzerine T.Erdoğan, Suudi Kralı Abdullah ve Benyamin Netanyahu

Özellikle internette, aynı konuda taban taban zıt değerlendirmeler, kısa bir aramada yan yana düşebiliyor. Aslında bu durum, başlı başına bir sorundur. Ama konu bağlamında söylemek gerekirse, gerçekliğe ulaşmak için artık göz ve kulak yeterli değildir. Görüngüler aldattığı için mutlaka arka plan bilinmelidir. Ne var ki "arka plan"a giden fikri yollar da, azımsanmayacak boyutlarda tuzaklı sayılır. Bunun çeşitli nedenleri var. Ama en temel iki nedenden birincisi, Marksist-Leninist paradigmanın bizzat solun içinden aldığı yaralarla yıpratılmış, güven sarsılmasına uğramış olmasıdır. İkincisi, sistemin artık sadece ülkeleri değil, düşünsel zeminleri de fethetme konusunda sağlamış olduğu başarıdır.

ile yaptığı görüşmeleri özetleyen Beyaz Saray açıklaması da, gelişmelerin niteliğine dair önemli bir veridir:

"Görüşmelerde Başkan Obama, şiddete karşı çıkmak ve itidal çağrısında bulunmak; barışçıl toplantı hakkı ve ifade özgürlüğü de dahil evrensel hakları savunmak; ve Mısır halkının isteklerine yanıt vermeye hazır bir hükümete düzenli bir geçişi desteklemek üzerindeki hassasiyetini tekrarladı." (Beyaz Saray açıklamasından)

Bir ülkede egemen sınıfların, güç ilişkilerinin ayakta kalabilmesi için biçimlendirdiği siyasal yapılanmanın sahip olduğu dayanaklar ve içsel ağ, varlığını sürdürdüğü müddetçe, "değişim" adına atılan adımlar, biçimsel olmaktan öteye gitmez. Hatta, söz konusu yapılanmanın devamı için gerektiğinde kimi aktörler feda da edilir.

Tunus'un bir özelliği de muhalif seslerin yıllarca adım adım susturulduğu ve potansiyellerin eritildiği bir ülke olmasıdır. Bunun yanında 10 milyonluk bir ülkede, 300 bine varan (asker, polis, istihbaratçı, vb.) güvenlik teşkilatlarıyla devletin, Başkan'ın gitmesine rağ-

men varlığını sürdürme imkânlarının hafife alınmaması gerektiği bilinmelidir.

"Eğer halk birgün yaşamayı seçerse, kendi kaderi bile onun bu isteğine mutlaka yanıt verecektir." demiş Tunuslu şair. Aslında ekmek yetmiyor, gül de istiyor insanlık. Ama bugüne dek Ortadoğu (ve Arap) coğrafyasında öyle dizilmiş ki taşlar, çöp da para da ehlileştirme, potansiyel tepkiyi eritme amacıyla kullanılmış. Bu nedenle, "gerçek devrim" tanımları, hem erken hem de safça olmuştur.

ENTEGRASYON DİYENLER OLDU...

Aslında entegrasyon tanımı, yanlış değildir. Ne var ki, gerek BOP kapsamında, gerekse globalleşen kapitalizmin ihtiyaçları dahilinde dönem dönem gündeme gelen kimi ülkelerin dönüşümü ve sisteme entegrasyonu, farklı ülkeler için farklı süreçler gerektiren kapsamlı bir konudur. Türkiye'de bu süreç, AKP eliyle, "çetelerin tasfiyesi, vesayetten kurtulma, açılım, demokratikleşme, vb." söylemler eşliğinde, "çatışmasız" biçimde gerçekleşti. Irak'ta ise, öngörülen den de öte çatışmalı/kanlı oldu

ve halen varlığını sürdüren engeller aşılsa dahi, süreç yıllara yayılacaktır. Çünkü aşiret ekonomisinin yerini yaygın üretime dayalı (istihdamı, dolayısıyla da sömürü imkânlarını arttıran) kapitalist ekonomiye bırakması, uzun zaman alan bir dönüşümdür.

Adı geçen Arap ülkelerinde tarım, sanayi, hizmet sektörü zayıftır. Tersine ise, genç ve dinamik bir nüfus vardır. Egemen ilişkilerin, rant paylaşımı üzerinden biçimlendiği bu ülkelerde küresel aktörler, yabancı sermaye ve finans yatırımlarına imkan tanıyan bir dönüşüm istiyor. Bu, söz konusu ülkelerde üretim ve tüketim potansiyelini açığa çıkaracak, emperyalist odaklarca değerlendirilmesine imkan tanıyacaktır. Hatta Çin, Hindistan gibi yükselişi önlenemeyen ekonomilerin, bu şekilde kuşatılarak sınırlanabileceği de varsayılıyor.

Entegrasyon, bir çırpıda gerçekleşen bir olgu değildir. Diğer bir ifadeyle, salt ranta veya kapitalizm öncesi ilişki biçimlerine (aşiret, cemaat, vb.) dayalı sistemlerden, üretim ve istihdamın kapitalist sömürünün çapını arttıracak biçimde geliştirdiği sisteme geçiş, "ha" deyince olmaz. Ancak, Akdeniz'den Hindistan'a dek uzanan "Arap fay hattı"nda bir kırılmanın yaşandığı görülüyor.

Tabii adı geçen ülkeler, bir dama oyununun taşları gibi etkisiz/edilgen değildir. Bu konuda emperyalist aktörlerin belirli bir hazırlık içinde olduğu biliniyor. Yine de yapılacak (veya yapılmakta) olan, yerel/konjonktürel olanla emperyalist hesapların denk düşürülmesidir. Bunun her ülke için biçim ve ayrıntılarının aynı olması gerekmez. Halkın örgütlü bir hazırlık içinde olması, süreci zorlaştırabileceği gibi terse de çevirebilir. Ne var ki, şu ana dek yaşanalar, işin sistemin asli unsurlarına halel getirmeden yürütüldüğünü gösteriyor.

**“DEVİRİM YAPILMAZ
DEVİRİM OLUNUR.”
DİYENLER OLDU. VE BUNU,
İNTERNET İMKANLARIYLA
GEREKÇELEYEREK
DOMİNO ETKİSİNDEN SÖZ
ETTİLER...**

Örgütün yerine Facebook’u veya mail gruplarını geçiren, “Devrim yapılmaz devrim olunur.” diyen duruşu mu doğruluğu gelişmeler, yoksa tam tersine, “olmak”tan kasıt kendiliğindenlik ise, kendiliğindenliğin sınırına çoktan gelindiğini mi? Bir yanılmanın ürünü olarak, böyle anlarda iradi müdahale denince akla sadece devrimciler gelir. Halbuki çoktan başka iradeler devreye girmiş durumda. Yani “Devrim yapmayın bırakın olsun.” diyenler, bilmek durumundadır ki, devrimcilerin olmadığı böylesi zeminlerde de bir şeyler yapılacak, ama o devrim olmayacaktır.

Giderek yaygınlaşan bu kendiliğindenlik övgüsü için, söyleyecek çok şey var. Hatta bugün bu, edilgenlikle özdeş olarak gelişiyor. Tersine, bilinir ki, devrimin objektif koşullarının olgunlaşması bile yer yer irade/müdahale gerektirir. Ve yine bilinir ki, koşullar tek başına devrim yapmaz, mutlaka subjektif koşullar gerekir; bu da örgütlülüktür, iradedir, voluntarizmdir; Marks’tan aktaran Mahir’in deyişiyle “Fransızca konuşma”dır.

Bunlar kimilerine tekrar veya dogmatik gelebilir. Bilişim imkanlarının arttığı, artık bu söylemi/tarzı değiştirmek gerektiği söylenebilir. Elbette, söylem sahiplerinin sevebileceği şekilde söylersek, “Değişmeyen tek şey değişimdir.” Ne var ki, fiziğin yasaları gibi değilse de sosyal bilimin, dolayısıyla da devrimin yasaları vardır. Koşullar ne denli uygun olursa olsun, örgütlü bir iradenin yol göstericiliği olmadan devrim olmaz. Bu, Leninizm’in evrensel tezidir. Nitekim karşı-devrimler de, kar-

şı-devrimci bir irade tarafından gerçekleştirilmekte; turuncu devrimler de emperyalizmin, her aşaması planlanmış “hormonlu” üretimleridir. Yani renklisi dahil, hiçbir devrim kendiliğinden olmuyor, hepsi yapılıyor. Tunus’taki gibi kendiliğinden ağırlıklı başlasa da devrimci bir irade ile buluşmadığında “devrim”in olması da yapılması da engellenerek, farklı bir mecrada ya söndürülüyor, ya da durumdan vazife çıkarıp emperyalizmin ihtiyaçlarına göre fırsatın yarara tahvil edilmesi sağlanıyor.

Olmasını beklemek, devrimi hafife almaktır. Halbuki devrim, bir isyanla veya yıkma faaliyetleriyle karşılaştırılmayacak kadar kap-

Giderek yaygınlaşan bu kendiliğindenlik övgüsü için, söyleyecek çok şey var. Hatta bugün bu, edilgenlikle özdeş olarak gelişiyor. Tersine, bilinir ki, devrimin objektif koşullarının olgunlaşması bile yer yer irade/müdahale gerektirir. Ve yine bilinir ki, koşullar tek başına devrim yapmaz, mutlaka subjektif koşullar gerekir; bu da örgütlülüktür, iradedir,

samlı ve karmaşık bir süreçtir. Örgütlü emeğin devrimci irade ile gerçekleştirdiği, planlı programlı bir doğumdur.

Devrimciler, ortak hareket refleksi içeren hiçbir oluşumu küçümsemez; dolayısıyla mail grupları da bu kapsamdadır. Ne var ki, “ortak hareket” her koşulda olumluluk doğurmayabileceği gibi, devrim için gerekenlerin içinde, bileşenlerden ancak biri olabilir.

Tunus’ta, polislin ateş açmak yerine, eylemcileri koruması gerektiğini savunan blog yazarları, “Polise yasemin verelim.” sloganıyla yola çıktı ve hareketlerini ülkelerinin sembolü olan “yasemin çiçekleriyle” özdeşleştirdi. “İlk Arap devrimi”, “İlk siber devrim” olarak da adlandırılan hareketin bir özelliği de, taban tabana zıt değeren-

dirmelere konu olmasıdır.

Tunus’taki eylemleri siber devrim olarak tanımlayıp, internet üzerinden diğer ülkelerde domino etkisiyle yayılacağını söylemek, internet dahil hemen her alanda rol alan iradelerin etkisini yok saymaktır. Diğer bir ifadeyle bugün domino etkisiyle peş peşe devrim yapılabilecek örgütlü güç ve imkanlar yoksa; böyle bir zincirleme gelişme, internet üzerinden veya başka türlü gelişse de bu, emperyalizmin politikaları çerçevesinde konjonktürün değerlendirilmesi biçiminde olacaktır.

Wikileaks için yaptığımız değerlendirmede, iddia edildiği gibi bağımsız olsa dahi, ortaya çıkan bilgilerin gereğini yerine getire-

bilecek örgütlü bir güç olmadığı sürece, bir biçimde emperyalist değirmeni çeviren bir suya dönüşeceğini söylemiştik. Bugün gelinen aşamada, bir trenin vagonları gibi planlanarak birbirine eklenmiş olmasa da, ortalığa yayılan bilgilerin de, o bilgilerin sebep olduğu tepkilerin de, halkların bas-kıcı rejimlere karşı sokağa taşan öfkelerinin de, ABD’nin (emperyalist aktörlerin) dönemseller ihtiyaçları çerçevesinde yönlendirildiği görülüyor. Bu süreç, “renkli devrimler”den farklı nitelikler taşısa da, Think Tank’ların hazırladığı ve güdümlü STK’ların uyguladığı o devrimler için vaktinde ABD Başkanı George Bush’un, ne dediğini anımsamak, bugün bu süreci ve ABD’nin muhtemel rolünü anlamak açısından önemlidir. “Lale,

Sedir devrimlerine tanıklık ettik ve bunlar sadece birer başlangıçtır. Bu devrimlerde STK'ların ve ABD hükümetinin önemli rolleri bulunmaktadır. Yeni dönem savaşları milletleri değil, rejimleri hedef alacaktır."

Hatta o süreçte, söz konusu STK ağının arkasındaki en etkili isimlerden George Soros bile, sürecin belirli bir aşamasında Bush'a eleştirisini "Amerikan projelerinin usulca hayata geçirilmesi yerine, planı ortaya çıkaracak bir siyaset izlemesi" çerçevesinde ortaya koymuştu.

Irak'ta ve Afganistan'da yapılanlar, fiili bir ders için ABD'ye yeterince veri sunuyordu. Ve Obama vizyonu, BOP çerçevesinde Ortadoğu'ya (ve Kuzey Afrika'ya) "demokrasi'nin silah ve işgal dışında, farklı yol ve yöntemlerle getirilmesini gerektiriyordu. Bugün gelen aşamada, ABD'nin Tunus, Mısır, vb. ülkelerde bu bağlamda rol almakta olduğunu söylemek için, azımsanmayacak veri ve nedenler olduğu görülüyor. Şimdi Arap sokaklarında atıyor

dünyanın direniş nab-

zı.

Tunus'un eli Mısır'ın omzunda, Aynı şarkılarla çekiyor kardeşlik halayını.

Ama "Kırmızı Başlıklı Kurt"

Öyle geniş kurmuş ki tuzağını

Devrimin gerçek rengi

boyamadıkça sokakları

Ne yazık ki,

bir kez daha boşa çıkarılacak halkların umutları.

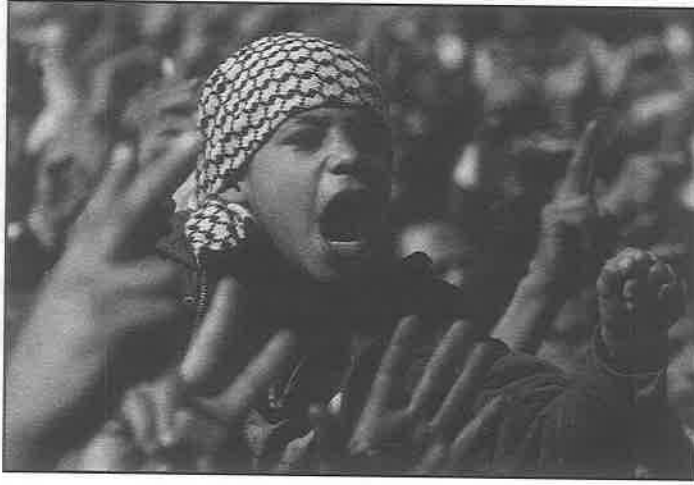
NEDENLERİN İÇ İÇE GEÇTİĞİ ORTADOĞU KARAKTERLİ ZOR VE ÇOK BİLEŞENLİ BİR SÜREÇ YAŞANIYOR

Tunus, Mısır, Ürdün dahil, olayların patlak verdiği ülkelerin ortak özelliği, ABD'nin BOP kapsamlı projelerinde yeniden şekillendirilecek ülkeler listesinde yer

almalarıdır. Bunlar aynı zamanda, ABD tarafından desteklenen, büyük çoğunluğu petrol zengini olmayan, halklar nezdinde yıpranmış baskıcı iktidarlardır.

ABD'nin BOP kapsamında yeniden şekillendirmekten kastı, muhalefet eğilimlerine sınırlı biçimde cevap verip tepkilerini sisteme yedekleyebilecek ve Ortadoğu'da ılımlı İslam'ın devlet eliyle örüldüğü (Türkiye gibi) bir sistemin oturtulmasıdır. Böylece hem radikal eğilimlerin önü alınmış, hem de ülkelerin emperyalizme bağımlılığı devam etmiş olacak.

Son yıllarda Ortadoğu'da, öncelikleri değiştiren ve gerilme ora-

nını arttıran gelişmeler yaşanıyor. İsrail'in kurulduğu dönemden bugüne Lübnan-Filistin sorunu Ortadoğu'nun kalbinde yer almıştır. Son dönemde Hizbullah-Suriye-İran ilişkileri bağlamında Lübnan sorunu ön plana çıkmıştır. Süreci tetikleyip hızlandıran, Hariri suikastıyla ilgili soruşturma olmuştur. Önce Suriye sorumlu tutulup, Batı'yla görüşmelere başlamak zorunda bırakıldı. Sonra da Hizbullah hedefe kondu. Büyük olasılıkla, Hizbullah'la beraber, yakın ilişkiler içinde olduğu Suriye ve İran suçlanarak gündemleştirilecek.

Hariri iddianamesi Hizbullah'ın silahlı gücünün zayıflatılması yönünde baskı oluşturmak için gündeme getirilince Hizbullah, Canpolat'ın da desteğini alarak, kendisine yakın bir işadamını

başbakan olarak atadı. Hariri yan- daşları buna karşı çıktı, sokaklara dökülüp çeşitli yağma eylemleri yaptı; ama bir süre sonra süreç sakinleşecek. Çünkü ABD de Hariri de sürecin içinde. Yeni başbakanın kabineyi, dengeleri gözeterek oluşturması bekleniyor.

İşte tam da bu bağlamda İran, Suriye ve Hizbullah'ın elinin uzanabileceği ülkelerde çelişmeleri kaşıyıp, kendilerine yönelen baskıyı göğüslemek için muhalefeti harekete geçirme, yönlendirme olasılığını, ABD son gelişmelerle önlemiş oluyor. Ne denli planlandığı tartışmalı olsa da bu olasılık, ABD'nin gelişmeler içindeki rolünün başından beri iradi olduğuna işaret ediyor.

Geniş kitleler tarafından benimsenebilecek bütünlüklü siyasal hedefler etrafında örgütlenmiş bir muhalefet olmadığı için, devrim iddialarının aksine, gelişmelerin yakın vadede önemli dönüşümlere sebep olması beklenmemelidir. Büyük olasılıkla, yönetimlerde yıpranmış olan kişilerin tasfiye edilerek, iktidarların restorasyonu ile muhalefetin engellendiği bir süreç yaşanacak. Ve Obama seçildiğinde nasıl taze kan ve yeni görünüm oluşturduysa, bu ülkeler için de benzer bir durum gerçekleşecek.

Bu gelişmeleri, başından beri planlamış olmasa da ABD'nin yönlendirmesi zor değildir. Ortadoğu bölgesinden ABD ile çelişmeleri olan ülkeler, büyük oranda çekilmiş durumda. ABD ise, süreçten faydalanarak gelişmeleri lehine biçimlendirebilmek için gerekli ilişkilere, güç ve örgütlülüğe sahiptir.

Önümüzdeki haftalarda İran, Suriye ve Hizbullah'a, büyük olasılıkla dünya gazetelerinin eşliğinde yoğun tepkiler başlatılacak. İşte ABD, yeni yüzlere sahip yönetimlerle, bu bağlamda gelişebilecek gerilimleri de önleyebi-

lır. Kısacası, Mübarek gibi deşifre olmuş kesimlerin değişmesi, kimi reformların yapılması, ABD'nin aleyhine değil, lehine olacaktır. Bu değişimler, BOP kapsamında ABD'ye yarayacaktır.

YA DEVİRİMCİ İRADE YA EMPERYALİST TAHAKKÜM

Tunus Başkanı Bin Ali'nin halk nezdinde istenmez adam ilan edilmesinde 23 yıldır uygulamakta olduğu ABD ve AB eksenli IMF politikalarının önemli bir rolü vardır. Gerçekte bu politikalar, Bin Ali'nin 23 yıllık iktidarının da süreklilik güvencesi olmuştur. Bu bağlamda halkın tepkisini çeken, gıda ve enerjide sübvansiyonların kaldırılması, emeklilik sisteminin özelleştirilmesi gibi uygulamaların IMF tarafından dayatıldığı ve kriz koşullarında bundan kolay kolay vazgeçmeyeceği düşünülürse, Bin Ali sonrasında rejimin nasıl ve hangi yönde yönlendirilebileceğine dair de ipuçları belirmiş olur.

Krizle birlikte saldırısı da sömürüsü de, krizi yönetme arayışları da küreselleşen emperyalist sistemde kendiliğindenlik; direnmemenin, süreci emperyalist "insaf"a terk etmenin diğer adıdır. Bu, mail grubu için de, sokağa dökülmüş öfkeli kitleler için de geçerlidir. Kastettiğimiz, yıllar önce aşılmış olan "irade mi, kendiliğindenlik mi?" tartışmalarına feda edilemeyecek denli önemli ve netleşmiş bir konudur: Ya devrimci irade ya emperyalist tahakküm ve tuzaklardan tuzak beğenmek. Üçüncü bir olasılığın ancak geçiş süreçlerinde geçici anlamda şansı olabilir.

Lübnanlı yazar Halil Cibran'ın *"Ne yazık o ulus ki, yeni yöneticisini borazanlarla karşılar ve yalnızca bir diğerini yine borazanlarla karşılamak için yuhalarla uğurlar."* dizelerinde de ifade edildiği gibi mesele bir uğurlama veya karşılama meselesi değildir. Doğru değerlendirme ve eylem tercih-

leri, mutlaka devrimci bir örgütlülük ve birikim gerektirir. **Görünen o ki, yüzyıllara yayılan devrimci birikimin evrenselleşmiş tezlerine karşı da bir hafıza veya sahiplenme sorunu yaşanıyor.** Devrimlerde moment çok önemlidir. *"Yarın çok geç olabilir."*, *"Duraksamak ölümdür."* gibi saptamalar anımsanmalıdır. Ortaya çıkan fırsat ve üstünlükler vaktinde değerlendirilmediğinde, her gecikme sistemin lehinedir. Bu bağlamda, **bugün yaşanmakta olan örneklerde görüldüğü gibi halkların devrimci bir alternatifle sürece hazırlıklı girememesi nasıl bir eksiklikse, bu konudaki her gecikme, eksikliği büyütmede ve emperyalizmin, sürecin enerjisini kendi politik yataklarına akıtma ihtimalini arttırmaktadır.**

Emperyalizm için, söz konusu ülkelerin sistemin içinde kalması en öncelikli amaçtır. Kimin gidip yerine kimin geçtiği de, eylem halindeki kitlelerin geçici olarak rahatlatılması amacıyla atılan sınırlı geri adımlar da, asıl amacın yanında tali önemdedir.

Egemenler için en büyük tehlike, başkaldırının sınıfsal bir nitelik kazanmasıdır. Mülkiyete yönelik saldırılar bu bağlamda bir işarettir. Ama, sistemin yıllara dayalı olarak ürettiği siyasal yapılan-

malar, kişileri de niyetleri de aşan boyutta güvenceler taşır. Bu nedenle, kimi geri adımları ve "günah keçileri"nin feda edilmesini, devrim yönünde bir kazanım olarak görmek için acele edilmemelidir. Sistemin karşı hamleleri, her zaman katı bir disiplin ve çıplak şiddet değildir. Dışavuran toplumsal dalganın yapısal tahribata sebep olmadan geri çekilmesi önemlidir. Egemenler bazen bunu, zamana yayarak yönetir. **Şu ana kadar ki veriler, sokak eylemlerinin, bir devrimi gerçekleştirecek olan iradeyi ve örgütlülüğü yansıtmadığını gösteriyor.**

Bütüne dikkatle bakıldığında, örneğin "yasemin" tanımına bile bir işlev yüklendiği, **"liberal demokrasi"nin sınırlarının dışına taşmayı önleyecek şekilde, ufuk daraltma operasyonlarının/ yönlendirmelerinin yapıldığı da söylenebilir.** Tunus'ta halkın isyanı turuncu başlamadı; ama, giderek ona turuncu bir renk katılmak istendiği veya daha "koyu" renklere evrilmesine karşı önlemlerin alınmakta olduğu söylenebilir. Bu, adı geçen tüm ülkeler için geçerlidir.

Süreç hala birden çok seçeneğe açıktır. Ancak bu seçenekler içerisinde, ABD'nin halk tepkisine irade koyup, değişimi BOP kapsamlı

yeniden şekillenmenin ayaklarından biri haline getirmesi, zayıf bir olasılık değildir.

Devrimler koşullar üstü bir iradenin ısmarlama projeleri değildir. Ne var ki hazırlıklı olunmadığında, gün gelip koşullar çağırır da gerekli rolü üstlenmek zordur. **Bugün hareket halindeki sokakların en büyük eksiği, devrimci bir iradenin örgütlü gücüdür. Bu olgunun öneminin ayırıcısına varabilmek, sahip olunan mücadele ve devrim perspektifi ile doğrudan ilintilidir.** Örneğin Tunus'taki isyanla beraber anılan blog yazarlarının "Polise yasemin verelim!" sloganıyla yola çıkması ve Tunus İşçileri Komünist Partisi'nin "Tamamı halktan oluşan ordu güçlerimizi bizim ve ülkemizin güvenliğini sağlamaya davet ediyoruz." biçiminde açıklama yapması; gelişmelere "gerçek devrim" atfında bulunanlara ters gelmiyor olabilir. Ama bu, **diktatörlük koşullarında devletin nasıl tahkim edildiğini, polis ve askerinin nasıl yapılandırıldığını bilmeden, devrimden ne anlaşılması gerektiğinin de bilinemeyeceği gerçekliğini değiştirmez.** Büyük oranda yönlendirilmiş de olsa, bu tür fikirlerin/yaklaşımların yaygınlığı, devrim fikrine dair bir dönem klasikleşmiş genel doğrulardan (gerçekte teorik ve pratik birikimden) ne denli uzaklaşmış olduğunu, bu alanda yaşanan yabancılaşmanın göstergesidir. Halbuki, yıkmanın da yapmanın da bir diyalektiği vardır ve bu, niyetten de koşullardan da öte bir zorunluluktur.

YIKMANIN DA YAPMANIN DA DİYALEKTİĞİ VARDIR

Bugün yaşananlar elbette önemlidir. Menziline özgürlüğü koymadan kırılmaya uğrasa da, boşa tüketilmiş bir enerji (veya nefes) değildir. Anımsanacak olursa, 1917'de 1905'in "yenilgi dersi" etkili olmuştur. Ne var ki, o dersin öneminin yeterince algılanması bile 1917 sonrasında gerçekleşmiştir.

Bu nedenle vaktinde görmek, gecikmeden ders çıkarabilmek, alınacak dersin önemini de arttırır.

Bugün, Leninist bilincin toplumsal hareketlerde içkin hale geldiği dönemden beri belki de ilk kez toplumsal olgulara bu denli kişisel gözlüğün penceresinden bakılır oldu. Gelişmeler; hükümetlerle, bakanlar ve başbakanlarla değerlendirilmekte, "domino etkisi"nden Bin Ali'den sonra Mübarek, vb. diktatörlerin yönetimi bırakması (hatta bir benzeri ile yer değiştirmesi) anlaşılmaktadır. **İşin acı tarafı Leninizm'in öğreticiliğine en çok ihtiyaç duyulan bir anda, Leninizm'i yanlış yorumlayanların veya muarızlarının sesi, olması gereken seslerden daha fazla çıkıyor.** Bu, aynı zamanda, niyetten bağımsız olarak, bilimin devrimler konusundaki birikimini, yönemsizlikle veya karşıtlarının iradesine açık bir yöntemle ikame etmektir. Halbuki, aceleye getirilmiş bir domino etkisi bile, alternatifin benzeri ile ikame edilebilmesi olasılığını arttırır.

Sözü geçen Mısır, Ürdün, Cezayir, vb. ülkelerde diktatörlüğün tarihte hak ettiği çöplüğe gönderilmesi için, objektif koşullar çoktan oluşmuştur ve süreç devrimci iradeyi, rolünü oynamaya çağırıyor. Ne var ki bir devrim için çok önemli olsa da iradeden "halk öfkesi"ni anlamak ve hangi biçimde olursa olsun sokağa dökülmeyi yeterli saymak, hafife alınamayacak bir yanılgıdır. Birakalım diktatörlük kalelerinin peş peşe düşmesini, emperyalizm açısından stratejik bir önemi olmasa da, salt Tunus'ta bile halkın kendi özgüyle diktatörlüğü devirip yerine özgür bir toplum inşa etmesi, pek çok açıdan önemli ve gereklidir.

Kendiliğindenlik vurgusunu çok seven duruşların göremediği olgulardan biri de "demokrasi bilinci"nin hiç olmadığı denli bulanmış olduğudur. Bu durum, yıpranan "denek"i sahneden alıp,

halkın karşısına konan sandıklardan "özgür iradeyle"(!), gidenin muadilini seçmesini sağlama olasılığını hemen her ülke için güçlü tutmaktadır.

Emperyalizmin demokratik veya meşru yönetimden anladığı (şeyh, emir, modern firavun fark etmez) halkları azla yetinmeye razı ederek, küreselleşen sömürü çarkının o dışısında düzenin ömrünü uzatmaktadır. Dikkat edilirse (renkli veya renksiz) 1990'dan bugüne "devrim" adıyla anılan tüm toplumsal hareketlenmeler, "demokrasiye geçiş"le gerekçelendi ve "demokrasi"den ya kapitalizmin seçime imkan veren faşizmi ya da (o da bir diktatörlük olan) burjuva demokrasisi anlaşıldı. Yaygınlaştırılan bir diğer algı, emperyalist sistem dışında kalan tüm ülkelerin anti-demokratik olduğudur. Bu kapsamda, Sovyetlerin çözülmesi ve kapitalizme dönüş, demokratikleşme sayıldı. Yugoslavya'da yıllarca bir arada sorunsuz olarak yaşayan halkların birbirine boğazlattırılması ve yaşanan parçalanmadan AB'ye, NATO'ya dahil olmuş ülkelerin çıkması, demokrasiyle açıklandı. Irak'a da Afganistan'a da yapılan saldırı ve işgal, "demokrasi götürmek"le gerekçelendi.

İşte bu koşullarda en büyük tuzak, diktatörlüğü diktatöre indirgemek ve antitezini sistem içi revizyonlarda aramaktır. Tam da bu nedenle, internet üzerinden yayılan "Polise yasemin verelim." sloganı ve Tunus'taki Komünist Parti'nin orduya yönelik "Güvenliğimizi al." çağrısının nasıl bir duruş ve eksikliğe işaret ettiğinin üzerinde durulması, büyük önem taşıyor. **Ancak böyle sorgulayıcı bir bilinç, sistemin enstrümanlarına bir kurtarıcı gibi sarılmayı önler ve çözümün nerede, nasıl aranacağına dair sağlıklı ipuçları verir.**

16 ŞUBAT 2011
DEVİRİMCİ HAREKET

EMPERYALİZM DÜNYA COĞRAFYASINA TIRNAKLARINI GEÇİREK YAŞAM BULMA TERCİHİNE YÖNELMİŞTİR EZİLENLERİN ORTAK HAREKET REFLEKSİ ACİL VE ZORUNLU BİR İHTİYAÇTIR

Geçtiğimiz günlerde yaşamını Gytiren Arif Damar'ın cenazesinde imam, verdiği vaazda, "Yıldan dan çyandan kaçan inanmış insanı Allah'ın adıyla kandırıp aldatıyorlar.", demiş. Günümüzün manipülasyon koşullarında bu, önemli bir vurgudur. Ne var ki "kandırma" işi salt Allah adıyla veya kutsiyet atfedilen öğelerle yapılmıyor. **Bugün artık, iktidar eliyle yürütülen kapsamlı bir "yanıltma-iç boşaltma-teslim alma" operasyonu söz konusu.**

Eskiden iktidarlar, halkın sorunları karşısında üç maymunu oynar, sesini yükseltene zor yoluyla sustururdu. Bu yöntemin, bir dönemin askeri rejimleri gibi, sorunları geçici olarak bastırır da çözmediği ve giderek tepkiye sebep olduğu görüldü. Krizli dönemde dünya ölçeğinde geliştirilen ve Obama'nın vizyonuyla örtüşen politikaların böyle bir bağlamı da vardır. **Yok saymak veya ezmek yerine, "kansız" operasyonlarla (ehlileştirerek, vb. biçimde) teslim almak, tercih ediliyor.** İran, Irak, Suriye gibi ülkelerin sistemle entegrasyonu gibi, Alevi veya Kürt dinamiğinin ülke içerisinde sisteme yedeklenmesi amaçlanıyor. Bunun için, temsil niteliği taşıyan yapılar muhatap alınıyor gibi görünse de, özünde ya ehlileştirerek sisteme katma, ya da çözümsüzlüğün sorumlusu ilan edip dışlama (marjinalize etme) gayreti gözleniyor.

Bu nedenle, bırakalım sorunları kökten çözecek adımlar beklemeyi, iktidar tarafından uzatılan her ele/şekere kuşku ile bakılmalı, iki kez düşünerek, karşılık verilmedir. Kaldı ki bugün gelinen aşamada, "havuç politikası"nın amaca ulaşmak için yeterli olmadığı ve emperyalizmin, "havuçta sopayı da ekleyerek" yeni bir konsept için harekete geçtiği görülüyor. Bunun, bizim ki gibi ülkelere izdüşümü, faşizmin ihtiyaca göre güncellenmesi olacaktır.

Tam da bu noktada, **faşizmin ne olduğu, hangi sınıfsal ilişkilerin ve tarihsel sürecin ürünü olduğu, ekonomi ile (dolayısıyla krizle) politik tercihler arasında neden doğrudan bir bağ bulunduğu meselesi, Marksist referanslar eşliğinde bir kez daha, üstelik hiçbir "yenilenme" tahrifatına uğratılmadan, anımsanmalı ve bilinçlerde tazelenmelidir.**

Devrimciler, egemenlerin dünya ölçeğinde bütünlüklü ve sonuç alan bir imaj operasyonu yapabilmesini, akli da gönülleri de çelmeleyen araç ve yöntemler geliştirmiş olmasını, elbette dikkate alacaktır. Ancak, bunun yolu, insanlığın binlerce yıllık üretimine sistematik bir biçim kazandıran Marksizm'in, temel önemdeki kolonlarını yıkmak değil, geliştirerek katkı koymak olmalıdır.

İktidarların eksiksiz ve kalıcı bir hakimiyet için illüzyona başvurdu-

ğu, hemen hiçbir dönem salt "sopa" ile yetinmediği, değişik oran ve biçimlerde "havuç" a da ihtiyaç duyduğu bilinmektedir. Örneğin, 33 yıl padişahlık yapan 2. Abdülhamit'in, Osmanlı'nın ömrünü uzattığı söylenir. Abdülhamit, "Hatıralarım" adlı kitapta, politikasını "Kurtlarla beraber ulumak" olarak ifade eder. Karşıtlarının "Kızıl padişah" yakıştırmalarına sebep olan tarzıyla, muhaliflerini, söylemlerine sahip çıkar gibi yaparak etkisizleştirir. Gerçekte ise, onun devrine "istibdat" devri deniyor. Bu da ağır baskı dönemi anlamına gelmektedir. Abdülhamit, istibdadı "hafiyeye ağ" ıyla yürütür. Hafiyeye ise, bugünün gizli polisidir, ajanıdır, muhbiridir.

Bugün yaşananlar, ister Abdülhamit dönemiyle, ister kölecilikle, isterse de Hitler faşizmiyle kıyaslansın, **isabetli tanımlamanın öncelikli koşulu, devlet biçimini sınıflar mücadelesinin belirlediği gerçeğini ıskalalamamak ve faşizmin, tekellerin şiddeti olduğunu unutmamaktır.**

Emperyalizm bir dünya sistemidir. Belirleyen ile belirlenen arasındaki bağ, irili ufaklı zincirlerden oluşsa da halkaların en kalınını ekonomi oluşturmaktadır. Elbette ilişki tek yanlı veya salt iktisadi de değildir. Ne var ki bu gerçeklik, Marksizm'in ABC'sidir. **Bugün yenilenme adına, sanki Marksizm her şeyi ekonomi ile açıklıyormuş gibi, ekonomik temel ile**

siyasi, hukuki, felsefi, ahlaki yansıma arasındaki karşılıklı ilişkiyi yadsımak ve devletlerin tutumunu “zihniyet”le açıklamak, kavrayış ve öngörü kabiliyetini zayıf düşürür. Ve giderek gelişmeleri kişilerle, hükümetlerle açıklayan, arka planı ıskalayan bir kısır döngüye sebep olur.

Bugün olguları çok daha iyi açıklayan ve bir fikri sisteminin basamakları niteliğindeki temel kavramların yerine, “vesayet”, “sivillik”, vb. kavramları ikame etmek, sanıldığı aksine bir alternatif yönelimin değil, sistemin içinde kalan bir dille konuşmanın göstergelerinden biridir. Ve ne yazık ki AKP, bir duruş bulanıklığına sebep olmaya başlayan bu fikri bulanıklığı istismar etmede, hafife alınmayacak başarılar elde etmiş durumdadır. Öyle ki, halkın geleceğini ipotek altına alan, düşünsel ve fiili hareket imkanlarına pranga geçiren, emek ve insan karşıtı yasalar/uygulamalar, ya destek bulmakta ya da da sessizce karşılanabilmektedir.

Mesele salt, gündemdeki füze kalkanı değildir. Bu bir sistemdir. Yeni NATO konseptiyle, dünyanın herhangi bir yerine 6-7 saat içerisinde müdahale edebilecek şekilde bir güç/sistem oluşturuluyor. Buna göre, dünya ölçeğinde iktisadi araçlarla sürdürülen savaşa, gerektiği yer ve oranda, özellikle ABD çıkarları adına NATO da müdahil olacaktır.

Önümüzdeki dönemi “ticaret savaşları” belirleyecek. Ülkemiz şu anda bile bundan “nasibini” almış durumdadır. Dünyanın hiçbir ülkesinde görülmemeyen boyutta bir finans işgali gerçekleşmektedir. Şu an Türkiye, sıcak paranın en fazla girdiği, devlet güvencesi en yüksek faizi alabildiği ülkedir. Aynı zamanda bunu olumlu bir gelişme gibi yansıtır, önlem almayan tek ülkedir. Benzer durumdaki ülkeler, gelen parayı vergi, vb. ile sınırlayıp kontrol altına alırken,

bizde teşvik edilmektedir.

Bu soygun ve talan cinnetini yasa ve uygulamaları ile beslemeyi ve güvenceye almayı varlık (ve kimlik) sebebi kabul eden AKP, çıkan her muhalif sesi, her itirazı baskı ve şiddetle yanıtlamakta, eksik kaldığı yerde, buna uygun yasalara acilen devreye sokmaktadır. Medya imkanlarını tekeline aldığı için, çok önemli özelleştirme ve hak gaspları sessiz sedasız gerçekleşmektedir. Yıllardır hayata geçirilmesi için fırsat kollanan 2B yasası (orman alanlarının talanı) gündemdedir. “200 bin kişiye istihdam oluşturacak” propagandasının ardında da, bugün var olan ve bu haliyle bile pek çok sıkıntıya sebep olan “esnek çalışma”yı kat be kat aşan bir kölelik yasası hazırlığı yatmaktadır.

Dünya ölçeğinde emperyalizm, işbirlikçi iktidarların olduğu bağımlı ülkelerde faşizm, on yıllara yayılacak bir saldırı ve sindirme operasyonunun taşlarını döşemektedir. Enerji ve hammadde kaynaklarının olduğu bölgelerde ve taşıma yollarında güvenlik almak için karakollar oluşturulacak, siber saldırıya karşı önemli iletişim hatlarının tam kontrolü sağlanacaktır. Yani giderek makyajı dökülen Obama'nın havuç siyasetine, “sopa” da eşlik edecek. Bu sopa, kimi yerde “ekonomik zor”, kimi yerde de istikrarsızlaştırma, vb. biçimde olacak; ihtiyaç oranında da devreye askeri zor girecektir. Yıllarca süreceği varsayılan bu ekonomik savaşın Ortadoğu cephesinde işlevlendirilecek ülkelerden biri de Türkiye olacaktır. Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'ne işsizliğin ve Çin mallarının bir tehdit olarak girmesi de, işçi ücretlerinin 200 dolara çekilmesi de bu kapsamda değerlendirilmelidir. Ne var ki, emeğe dönük çok daha kapsamlı operasyonlar beklenmelidir.

Emperyalizmin dünya coğrafyasına turnaklarını geçirerek yaşam bulma tercihinin

Türkiye'deki karşılığı faşizmin kendini daha koyu renklerle hissettirmesi biçiminde olacaktır. AKP'nin “ileri demokrasi” yalanları olsa olsa bu gerçekliği retorikle gölgeleme çabasıdır.

Elbette illüzyon ve yalan, salt AKP ile sınırlı değildir; emperyalizmin ve faşizmin her dönem silahlı olmuştur. “Eğer yeterince büyük bir yalan uydurur ve sürekli tekrarlırsa sonunda insanlar buna inanacaklardır.” der Göbbels. Bugünün egemenleri için yalan ve manipülasyon artık bir sektöre dönmüş durumdadır. Gündemdeki konu nasıl kavratılmak isteniyorsa ona uygun bir “dil” ve “akıl” geliştirilmekte ve geriye bunun medya aracılığıyla pompalanması kalmaktadır. Bu bağlamda “eksen kayması”ndan “komşularla sıfır sorun” tartışmalarına “açılımlar”dan füze kalkanına veya “krizin teğet geçmesi”ne kadar hemen her sorunun alternatif bir dil ve akılla değerlendirilmesine ve haber vererek gelen faşist kuşatmanın doğru ve yeterli güç ve araçlarla karşılanması için imkan biriktirmeye ihtiyaç vardır. Bu, aynı zamanda tüm devrimci demokrat kesimlere bir çağrıdır. Sorunun değerlendirilmesi de, alternatif güç ve imkanların neler olacağına tayini ve ortaklaştırılması da kolektif bir emeği gerektirmektedir. Bugüne dek ne yazık ki (hiçbir yapıyı muaf tutmaksızın söylüyoruz) ülkemizin devrimci demokrat kesimleri, birlikte hareket refleksi geliştirme konusunda başarılı bir sınav verememiştir. Bu nedenle öncelikle, “uygulanabilir araç ve amaç” eklenli bir ön tartışma öneriyoruz. Bunun, farklılıkların öne çıktığı, tarafların birbirine yakınlaşacağına uzaklaştığı o “bildik” süreçlere benzeyip “ölü doğum”la sonuçlanmaması için, her bileşene, sorumluluklar düştüğüne inanıyoruz.

25 ARALIK 2010

DEVİRİMCİ HAREKET

YA İÇSELLEŞMİŞ KAPİTALİZM YA ALTERNATİF SÜREÇ

Kapitalizm insanı hiç bu denli
Savunmasız yakalamamıştı.
Artık direnç kalelerinin
burçlarında bile
burjuva simgeler parlıyor.
Eskiden yol göstericiler,
halkın direncini bilirdi.
Şimdi
"10 derste düşmanla dans"ı
öğrendi.
Daha bugünden,
kapitalizme doğru küçülmenin
sonuçları görülüyor.
İnsanlık adeta geriye doğru
bir evrim geçiriyor.
İşin acı tarafı,
bu kez halkın başına çorap
işsel bir rıza ile ördürtülüyor.

Avrupa'da gençlik "*Kapitalizmin Faturasını Ödemeyeceğiz!*" diyerek, başkaldırmış durumda. Ama kapitalizm, hiçbir döneminde görülmemiş ağırlıkta, halklara fatura ödetmeye devam ediyor.

Artık, imkan ve yeteneklerini küreselleştiren, tecrübe biriktirip ders çıkararak emperyalistler, adeta bilgisayar teknolojisinde olduğu gibi karşıtlarını, geliştirdiği "truva atları" ile vurmayı veya yumuşak karnını tespit edip o açığı/zaafı büyütürken bütünü ele geçirmeyi tercih ediyor.

Yıllardır denenmiş, bilinen örgütsel tutkalm dahi sulanması, toplumsal çözülmenin örgütlü yaşama da sirayet etmesi, bir yanıyla doğrudan müdahalenin ürünü olsa da diğer yanıyla, büyütülen "ben" in örgütsel bütünlükte yer bulmaya başlaması, yani kapitalizmin içsel bir olgu haline gelmesi sebebiyledir. Hatta diyebiliriz ki artık sadece ülkeler değil, insanlar da işgal ediliyor ve kapitalizmin canlı/ayaklı taşıyıcı

cısı haline geliyor.

Her yapının kendi içinde, kolektif dokuyu zorlayan "ben" olgusunun kapsama alanını büyütmesi gibi, iki ve daha çok yapı arasındaki ilişkide de ortak hareket refleksini zaafa uğratan "tekçi" bir iklimin ağırlığı giderek farklı yer ve biçimlerde hissediliyor.

"Ben" olgusu, özel mülkiyetin kapitalizmi her gün yeniden üreten ve ömrünü uzatan niteliği ile doğrudan ilişkilidir; sosyalist ilişkilerin kanseridir. Bütünüyle etkisizleştirildiği sanılan yerde bile, tekrar tekrar boy verebilir. Bu bağlamda alternatif yaşam, her an bir mücadele halinde olmayı gerektirir. Bu mücadele elbette, fikri alandan, eylem alanına kadar geniş bir yelpazede, hiç olmadığı denli ortaklaşmayı gerektiriyor. Bu ihtiyaç ile zeminin uygunluğu arasında, hafife alınmayacak bir açığı söz konusudur. "**Herkes cennete gitmek istiyor, ama kimse ölmek istemiyor.**", sözünü anımsatırcasına; **kolektivizme, toplumsallığa en fazla vurgu yapanlar dahil, hemen her yapıda, adeta koşullar sertleştikçe içe kapanma ve "örgütsel ben" in duvarlarını kalınlaştırma gözleniyor.**

Hemen her yapı için, olumsuz pratiklerin değerlendirilmesi bir görevdir. Bu konuda iyi niyetli, yazılı çabalar da söz konusudur. Ne var ki iyi niyet, sorunun kökenine inmek için yeterli değildir. Bu türden metinlerde genellikle sorunun fotoğrafı çekiliyor. Yani sorunun varlığı saptanıyor. Ne kadar kötü/zararlı olduğu anlatılıyor. Örneğin başarısız bir "birlik" deneyimi sonrasında, diğer bileşen(ler)i suçlamak da, kendi ilişkilerinin bir başka yapı ile değerlerini ortaklaş-

tırmaya engel olacak denli "mülkiyetçi" olduğunu saptamak da yeterli değildir ve diyalektik bağlam içinde nedeni aramak için ilk adım sayılsa da, bununla yetinildiğinde kolayca kaçılmış olur. **Mesele, varlığı tespit edilen mülkiyetçi/"ben"ci eğilimlerin ısrarla ve yaygınlıkla üremeye devam etmesinin nedenlerini doğru tespit edebilmek ve panzehirin seçimini isabetli yapabilmektir.**

Bu durum, bir başka açıdan, felsefe ve sanat eğitimine benzetilebilir. Platon, Aristo, vb. felsefecilerin hayatlarını okumak veya kimi sözlerini ezberlemek, nasıl felsefi bir bütünlüğe vakıf olmak için yeterli değilse; bir hareketin dünya görüşünü, bir takım yazılar toplamı sanmak da, karmaşık süreçlerin içinden süzülmuş bir birikimi (fikri ve ruhsal bütünlüğü) hafife almaktır. Bilinir ki kültür, maddeleşmiş normlardan çok, muhakemelerde ortaya çıkar. Bunun kazanılması, yıllar alabilir. Özellikle bilginin inancı/bağlılığı beslemesi ve duygusal yansımalarla kendini ifade edecek boyutlara gelmesi, hafife alınmaması gereken bir süreçtir.

Solda hemen herkes, "eğitim"den söz ediyor. Örneğin, hapishaneleri bir okul olarak kabul ediyor. Ama sonuçlarından hemen hiçbir yapının memnun olduğu söylenemez. Bu türden sorunların aşılması için, öncelikle sorunun varlığının kabul edilmesi gerekir. Gerçekte sorunun çözümüne/aşılmasına götüreceği olan veriler, eğitim sırasında amaçlanan ile elde edilen arasındaki açıda gizlidir. Bu konudaki eğitimi, sanatın öğretilmesine benzetebiliriz. Sanat, bir yanılla da bir duygu aktarımı ise, okullarda öğ-

Yıllardır denenmiş, bilinen örgütsel tutkalin dahi sulanması, toplumsal çözülmenin örgütlü yaşama da sirayet etmesi, bir yanıyla doğrudan müdahalenin ürünü olsa da diğer yanıyla, büyütülen "ben" in örgütsel bütünlükte yer bulmaya başlaması, yani kapitalizmin içsel bir olgu haline gelmesi sebebiyledir. Hatta diyebiliriz ki artık sadece ülkeler değil, insanlar da işgal ediliyor ve kapitalizmin canlı/ayaklı taşıyıcısı haline geliyor.

retilen, o duygunun oluşturulmasından çok, onu oluşturacak kişiye çeşitli yol ve yöntemlerin gösterilmesidir. "Kopyalamak, sanat değildir." der Tolstoy. Ve okullarda sanatın, önce ki ustaların çizdikleri ve boyadıkları gibi çizmeyi ve boyamayı öğrenmeye dayandığını söyler. Bu, yaşamın diğer alanları için de geçerlidir. Bir devrimciye disiplini hatırlatmak ve kahramanlık öyküleri anlatmak, duygu oluşumu için yeterli değildir. Duygusal bağ, bir süreç sorunudur; oluşumu, karmaşık etkenlerin toplamıdır; herkese özgü tek bir yöntemi yoktur. Eğitimle bağı, "tanıma-sev-dalanma" ilişkisi gibidir. Kişi, tanıdığı bir olguyu sever, sevdiği oranda da ona özgü duyguları olumlu yönde büyür/gelişir. Yoksa, "red" ve "kabul" listesi, bir eğitim reformu değil, eğitilmiş bir insanın uyması gerekenlere dair bir yol haritasıdır. Bu tür listeler, aynı zamanda, kapitalizmin içselleşmesine karşı bir önlemdir. Ne var ki, kapitalizme karşı direnen, listeler değil, kişilerdir. Dolayısıyla da başarı için listenin gücü yeterli değildir.

Gerçekte, niyetten bağımsız olarak, aynı topraktan (hatta yer yer aynı köklerden) beslenen yapıların, pek çok açıdan benzer niteliklerini geriye atıp, farklarını öne çıkarmaları (dostlarımız kusura bakmasın ama) içselleşmiş kapitalizmden başka nedir ki? Halbuki, ezilenlerin çeşitli coğrafyalarda ve farklı zeminlerde gelişen mücadelelerinin, farkları geri

atan kardeşleştirici niteliği, her dönem, mücadelede öne çıkmış öznelerin gündeminde olmuştur.

Nelson Mandela, 1964'te müebbet hapisle cezalandırıldığı duruşmada, ezilenlerin aralarındaki farkları öne çıkarma lüksünün olmadığını dikkat çeker:

"Komünizme karşı önyargılı Beyaz Afrikalıların, deneyimli siyah Afrikalı politikacıların komünistleri neden hemen dost kabul ettiklerini anlamaları zordur. Ama bizim için bu son derece açık. Baskıya karşı savaşanlar arasındaki teorik farklılıklar, bu aşamada öne çıkarmamız gereken bir lüktür."

Aslında mesele, salt "teorik farklar" değil. Alışılmışın dışında silahlarla kuşanmış bugünkü kapitalizm. Artık hiçbir yapının var olanla yetinmesine olanak tanımıyor. Ve yukarıda da belirttiğimiz gibi sadece ülkeler değil, kişilikler işgal ediliyor. Kimi dostlarımıza abartılı gelebilir; ama alternatif iddialı yapıların stratejik adımlarında bile kapitalizmin tonlarının arttığı gözleniyor.

Sarsıntılı süreçlerin ağır yükü, geçmişte iç kenetlenmeyi arttırırken; bugün, duruşunu sol/dost yapılarla arasındaki fark üzerinden anlatma eğilimini büyütüyor. Bu eğilim, doğası gereği, tarihi doğru okumayı, ortak tarihimizin birlik konulu hafızasından deneyim süzmeyi değil, öznellik yoğunluklu bir okumayı beraberinde getiriyor. "Zahmetli" de olsa, Marksizm'in kütüphanesinde çözüm aramak

yerine, Marksizm'in muarızlarınca hazırlanmış, burjuva patentli fast-food üretimler tercih ediliyor. Ve sonuçta, niyet ne olursa olsun, özgürlükçü ufkun gerektirdiği ideolojik tutkalin sulandıran kapitalist çözümlere kapı aralanmış oluyor. Halbuki süreç, "ya kapitalizm ya alternatif süreç" ikilemini hiçbir ara versiyona yaşam şansı tanımayan bir koyulukta dayatmış durumda. Bu durum, birbirine daha büyük mesafeler koymayı değil, bir taraftan kendi içinde sınıflı toplumun izlerini en aza indirme önlemleri alırken, diğer taraftan dostlarla senfonik uyunun yollarını aramayı; kolayca kaçmamayı ve çuvaldızı kendine batırmayı gerektiriyor.

Birlikler, evlilikler gibidir. Boşanma sonrasında yapılan "kaba hat testleri"nde subjektif ölçüleri aşmak zordur. Ve gerçekte bugün mücadelenin ihtiyacı, vaktinde kimlerin sol içi birlikteliklerde daha "ataerkil" davranıp boşanmalara sebep olduğunun yarıştırılması değil; ihtiyaca uygun, uygulanabilir birliktelikler için fikri ve fiili rol almaktır.

Gılgamış Romanı'nda, üç kör, gözlerinin gördüğü döneme dair yaptıkları sohbette, gerçekte hepsinin aynı şeyleri görüp, farklı biçimde anlattıkları kanaatine varırlar. Ve kör oldukları için sevinmelerini gerektiğini söyleyip "yoksa hala hepimiz ayrı şeyler görmeye ve kendi gördüklerimizi, yegâne gerçek olarak kabul etmeye devam edecektik. Birbirimizi ise asla anlayamayacaktık." değerlendirmesini yaparlar. Bugünün ihtiyacı elbette ne "kör" olup ders çıkarmak, ne de kapitalist körleşmeye göz yummadır. Ne var ki her yapının, kendi gördüklerini "yegâne gerçek" olarak dayatmaması gerektiği bilinci, ortaklaşma yolunda ilk adım için önemli bir veridir.

31 ARALIK 2010
DEVİRİMCİ HAREKET

MESELE ÖZNEİLLİKTE ARINMIŞ ADIMLARLA HAREKETE GEÇMEKTİR

Hiçbir konuda
hazır çözümlerimiz yok.
Önümüzdeki yol,
üreterek yürümeyi gerektiriyor.
Yoldaşlık,
yolda da amaçta da
bütünleşme halidir.
Uyumsuzluk, yanlış enstrüman
kullanmak gibidir.
Yüzü geleceğe dönük notalarla
kardeşleşmeli,
Farklı şarkıları
aynı güzellikte seslendirebilmeli
birlikteliğimiz...

Bugün üzerinde öncelikle durulması gereken olgulardan biri de sınıfsal perspektif yitimidir. Sanıldığıının ve kimi kaynaklarca iddia edildiğinin aksine, sınıfsal perspektif, "İşçi sınıfından başka devrimci dinamik yoktur." diyerek, diğer dinamikleri yok sayan bir yaklaşım değildir. Bu, daha önce de belirttiğimiz gibi Marksizm'e dönük bir yanlış okumadır. 1800'lü yıllarda ortaya konan ve "Dünyanın bütün işçileri birleşin." önermesinde somutlanan fikri sistematik, tarihsel devamlılık içerisinde 1900'lü yıllarda "Dünya'nın bütün işçileri ve ezilen halklar birleşin." biçiminde, emperyalist döneme uygun olarak güncellenmiştir.

Bugün işçi sınıfı ile sınırlı kalmayıp, diğer ezilenleri de kapsama iddiasıyla sınıfsal perspektiften uzaklaşmak, sanıldığıının aksine, yapıları daha kapsayıcı kılma- mış, dar bir algının kısır döngüsüne hapsetmiştir. Ruhsal beslenme kanallarını da sınırlayan (hatta yer yer tekletiren) bu durum, moral

değerler üzerinde bile bir bütünleşmeyi zora sokmuştur. Daha da önemlisi, sıkışma ve çözümsüzlük hali, niyetten bağımsız olarak, arayışları sisteme yakınlaştırmış, öykünme oranını arttırmıştır. Bu, hafife alınmaması ve savunma refleksiyle geçiştirilmemesi gereken bir saptamadır.

Perspektif yitimi, kısa, orta ve uzun vadeli program hedeflerinin ve ezilenleri aynı kurtuluş projesinde ortaklaştıran nedenlerin bir mantık dizgesi içinde kavranmasını güçleştirir. Her kesim, kendi önceliklerine yönelir. Moral kaynaklarını, elinin uzandığı yerden ibaret görür. Bu, sınıflı/mülkiyetçi toplum algısının kapsama alanının dışına çıkamamış projelere, içeriğinden öte anlamlar yüklemeyi beraberinde getirir.

Bugün kardeşlik tanımının, sınıfsal kardeşlik yerine ulusal, mezhepsel, vb. kategoriler üzerinden yapılan tanımlarla sınırlı kalması, bir konserde sınıfsal içerikten uzak

birkaç eserin farklı dilde okunmasının, kardeşliğin en somut ifadelerinden biri olarak alkışlanması, ne yazık ki kurtuluşa yakınlaştırmacı değil, uzaklaştırmacı bir yolda mesafe alınmakta olunduğunun göstergesidir.

Bu koşullarda yapılacak birlik, ittifak, vb. çağrılarının fiili bir karşılığının olması zordur. Bugün ihtiyaç olan, devrim programlarını veya azami hedefleri yarıştırmak da değildir. Program, mevcut tarihsel kesitte önceliklerin saptanması olarak görülmelidir. Bu bağlamda sol, gelecekte ne beklediğini netleştirmelidir. Entelektüel sol çevrelerin yaşamdan koptuğu, dış dünyayı ve olayları kendi subjektif koşullarıyla açıklar hale geldiği bu tarihsel anda, öncelikle dünya ve ülke gerçekliği içinde yakın tehlikelerin saptanmasına ve her türlü özneillikten uzak (birlik ve ittifaklar hobi grupları değildir) kapsayıcı ortaklaşmaları mümkün kılacak

Laiklik sorunundan CHP tabanına, inanç sorunundan Alevi halka, Kürt sorunundan milliyetler sorununa; köylülüğe, gençliğe, kadınlara ve iş yaşamının antidemokratik etkileri altında inleyen tüm kesimlere kadar bir bütün halinde, demokrasi sorunu olan, kendini ifade edemeyen, değer yargıları yok sayılan, hakları gasp edilen toplumsal sınıf ve tabakalar, devrimciler için çalışma alanıdır ve "müstakbel" müttefiklerdir. Bu öngörü ile hareket etmemek, devrim perspektifinden uzaklaştırır.

Bu koşullarda yapılacak birlik, ittifak, vb. çağrılarının fiili bir karşılığının olması zordur. Bugün ihtiyaç olan, devrim programlarını veya azami hedefleri yarıştırmak da değildir. Program, mevcut tarihsel kesitte önceliklerin saptanması olarak görülmelidir. Bu bağlamda sol, gelecekte ne beklediğini netleştirmelidir. Entelektüel sol çevrelerin yaşamdan koptuğu, dış dünyayı ve olayları kendi subjektif koşullarıyla açıklar hale geldiği bu tarihsel anda, öncelikle dünya ve ülke gerçekliği içinde yakın tehlikelerin saptanmasına ve her türlü öznenlikten uzak (birlik ve ittifaklar hobi grupları değildir) kapsayıcı ortaklaşmaları mümkün kılacak adım ve diyaloglara ihtiyaç vardır. Kimse bunu bir diğerinden beklememelidir. Bu, tüm devrimci öznelerin sırtında bir sorumluluktur.

adım ve diyaloglara ihtiyaç vardır. Kimse bunu bir diğerinden beklememelidir. Bu, tüm devrimci öznelerin sırtında bir sorumluluktur. Daha önce de belirttiğimiz gibi emperyalizm, dünya coğrafyasına tırnaklarını geçirerek yaşam bulma tercihi yönelmiştir. Bunun, işbirlikçi iktidarların olduğu bağımlı ülkelerdeki karşılığı, sopyayla sınırlı olmayan, ama çok daha boğucu olan biçimlerde faşizmin güncellenmesidir.

Egemenler faşizmi güncellerken, devrimciler de emperyalizme, faşizme, sınıflar mücadelesine dair bildiklerini güncellemelidir. Örneğin AKP'nin samimi olup olmadığının etrafında dönen bir tartışmayla vakit kaybetmek yerine, faşist bir iktidarın neden samimi olamayacağını ortaya koyan ve bize AKP'nin gerçek kimliğini gösterecek olan Marksizm'in bu bağlamdaki temel teorik tezleri güncellenmelidir.

Tarihin hiçbir evresinde egemen sınıfların, mücadele ile mecbur bırakılmadan hak bahşettiği, anayasal kelepçeyi halklar lehine gevşettiği görülmemiştir.

Türkiye'de ne rejim değişmiştir, ne de yaklaşık 100 yıldır birikmiş toplumsal sorunun çözümüne dair bir eğilim/irade belirlemiştir. AKP'de somutlanan, faşizmin güncel yüzüdür. Bölgedeki rolü, "Obama'lı ABD"nin taşeronluğudur.

1989 sonrasında, ele geçen konjonktürel fırsatı; dünya ölçeğinde sol değerlerin geriletilmesi, örgütsel olan dahil tüm direnç zeminlerinin dağıtılması veya ehlileştirilerek sisteme yedeklenmesi yönünde kullanmak üzere harekete geçen emperyalist odaklar, azımsanmayacak bir mesafe katetmiş durumdadır.

AKP, emperyalizmin Türkiye'de ve bölgede ihtiyaç duyduğu egemenlik ilişkilerini tahkim etmek üzere biçimlenmiş (kadro yapısı, Körfez sermayesinden cemaatlara dek uzanan özel ilişkileri, vb. bağlamında çeşitli özgünlüklere sahip) bir siyasal yapıdır. Tarihsel dönemin ortaya çıkardığı avantajlarla beraber, emperyalist destek rüzgarını da arkasına alarak, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde (cuntalar dahil) hiçbir

iktidarda görülmemiş bir cüretle hareket etmektedir. Bu gerçeklik, nasıl bir saldırı ile karşı karşıya olunduğu bağlamında doğru okunmalı ve mücadele eğrisi buna göre çizilmelidir.

Bugün artık AKP'nin, "açılımlar"da dışa vuran oyalayıcı (gerçekte çözücü, dağıtıcı ve ehlileştirici) politikalarını tartışmak, ne kadar "yalancı" olduğunu kanıtlamaya çalışmak, onun gerisinde kalmaktır; onun belirlediği gündemin peşinden sürüklenmektir. Ne Anayasa konusunda, ne temel hak ve özgürlükler konusunda, AKP'nin atacağı olumlu bir adım yoktur. 12 Eylül'de onaylattığı paket, "ileri demokrasi"den ne anladığının tescilli belgesidir. AKP'den demokratikleşme adımları beklemek, AKP'yi de yüklediği işlevi de anlamamaktır. Onunla samimiyet testlerine girmek, onun hareket kabiliyetini artırmasına fırsat vererek, bunun karşılığında, kökleşmiş sorunlar konusunda nitelik belirleyici çözümler beklemek, niyetten bağımsız olarak, sisteme de AKP'ye de olumluluk atfetmektir.

Süreç, demokratikleşme yönünde değil, 12 Eylül'ün dahi cüret etmediği hak gasplarının gerçekleştirileceği bir istikamette ilerlemektedir. AKP'nin diyalogdan/açılımdan anladığı, toplumsal kesimlerin bu gidişe razı edilmesi ve uzun vadede, demokratik talepler üzerinden örgütlenmiş tüm yapıların tasfiyesidir. Gerçekte amaçlanan, bir çeşit (mümkünse kansız) karşıdevrimdir.

Bugün nerede, kimlerle durulacağı ve ne yapılacağı, bu gerçeklikler ışığında saptanmalıdır. Anayasa tartışmaları da seçim çalışmaları da bu öngörü içinde bir duruş ve yol haritası gerektirmektedir.

Bu ülkede demokrasi, egemen sınıflarla aynı çıkar ağı içerisinde bulunan bir avuç azınlık dışında, tüm kesimlerin sorunudur. AKP, bu sorunun çözüm öznelerinden değil, müsebbiplerindedir. Saf-

lar bu bilinçle tayin edilmelidir.

Devrim, nasıl salt devrimcilerin amacı ve işi değilse; demokratikleşme de salt öne çıkmış demokratik kurum ve yapıların işi ve ihtiyacı değildir. STK'ları bu alanın tek söz sahibi olarak görmek, yanıltıcı bir yönlendirmenin dışavurumudur. Birleşik mücadele ve örgütsel ihtiyaçlar, birlik ve ittifaklar, bu kapsayıcılıkla ele alınmalıdır.

Laiklik sorunundan CHP tabanına, inanç sorunundan Alevi halka, Kürt sorunundan milliyetler sorununa; köylülüğe, gençliğe, kadınlara ve iş yaşamının antidemokratik etkileri altında inleyen tüm kesimlere kadar bir bütün halinde, demokrasi sorunu olan, kendini ifade edemeyen, değer yargıları yok sayılan, hakları gasp edilen toplumsal sınıf ve tabakalar, devrimciler için çalışma alanıdır ve "müstakbel" müttefiklerdir. Bu öngörü ile hareket etmemek, devrim perspektifinden uzaklaştırır.

Seçim sonrasındaki süreç, çok önemli gelişmelere gebe. Emperyalizmin giderek aciliyet kazanan beklentileri, sandıktan çıkan yapıya dayatılacaktır. Kimi kanaatlerin ve vaatlerin aksine süreç, kendiliğinden demokratikleşmeye evrilmeyecek, güçlü bir karşı duruş sergilenmediğinde, sandıktan çıkmış olmanın verdiği cesaretle, halkların soluk alma kanalları, sermayenin ihtiyaçları çerçevesinde daha da daraltılacaktır. Bu nedenle bugün vakit geçirmeden, demokratik muhtevası ağır basan ve geniş kesimlerin taleplerini kucaklayan bir program çalışması başlatılmalı; bunun fiili ve örgütsel adımları atılmalıdır. Kastettiğimiz, bir seçim ittifakı değildir. Elbette, ortamın görece politize olduğu seçim dönemlerinde yapılabilecekler de önemlidir. Ne var ki, sürecin gerektirdiği toplumsal dalgakıran, bir süredir tekrar eden "sandık eksenli" sol ittifakın alacağı oyu (örneğin) 1 puan daha yük-

seltmek gibi hamlelerden öte bir ufuk ve iddiayı işaret etmektedir.

Son zamanlarda yapılan toplumsal gösterilere (gençlik, vb.) verilen "sopa"lı yanıtlar, toplumun nasıl bir "havuç"a razı edilmek istendiğinin göstergesidir. Mevcut Anayasa'nın 126. maddesinde bu türden gösteriler bütünüyle serbest bırakıldığı halde, fiili uygulama budur. Bu örnekler, demokratikleşmeyi AKP'nin seçim sonrasına vatan edeceği "paket"ten neden beklememek gerektiğine dair önemli göstergelerdir.

Faşizm, tekellerin şiddetidir; bir niyet veya zihniyet meselesi değildir. Günümüzde tekeller uluslararasılaşmış, siyasal gerici-lik küreselleşmiştir. Özellikle Türkiye gibi, emekçilerinden yer altı ve yer üstü (ne kaldıysa) tüm imkanlarına kadar, talan edilecek alanlar olarak görülen ülkelerde, gizli veya açık yasalar, halkların zapturapt altına alınması eksenlidir. Hükümetin hazırlığını yaptığı yeni torba yasa, bunun habercisidir. Deyim yerindeyse, halkın başına torba geçiriliyor ve geleceği bir bütün halinde karartılıyor. Örneğin özelleştirmeler, bütünüyle yargı denetimin dışına çıkarılıyor. Kıdem tazminatı budanıyor. Kiralık işçilik, bölgesel asgari ücret, vb. öngörülüyor. Bunlar, uluslar arası tekellerin beklentileridir. İşsizliğin

tehdit olarak MGSB'ye konması da bu nedenledir.

AKP'nin bugüne dek yaptıkları, seçimden sonra ne yapacağını teminatıdır. Bu türden iktidarların en büyük güvencesi, rahatsızlık verdikleri kesimlerin tepkilerinin toplanabilirliğindeki güçlüklerdir. O halde görev, bu güçlükleri kaldırmak ve "AKP açılımları" ile oyalanan "ehven-i şer"ci bir duruş değil, gerçek demokratikleşmeyi mümkün kılan bir irade ve kitle gücü oluşturabilmektir.

AKP eliyle gerçekleştirilen saldırılardan, toplumun büyük bir kesimi rahatsızdır. İmkanlar çok ama parçalıdır. Bu nedenle, ilk adım bağlamında sorumluluk, örgütlü iradelerin sırtındadır. Mesele çağrı yapmak veya çağrıyı kimin yaptığı değildir. Mesele, parçalı duran dinamikleri bir araya getirmenin uygulanabilir biçimleri için, öznelikten arınmış adımlarla harekete geçmektir.

Bu basit bir aritmetik değildir.

Halkların tepeden tırnağa kardeşliğidir.

Öyle bir kucaklaşma yaşanmalı ki İmkan ve ihtiyaçlar, arada boşluk bırakmadan birbirine değmelidir...

5 OCAK 2011

DEVİRİMCİ HAREKET

AKP, emperyalizmin Türkiye'de ve bölgede ihtiyaç duyduğu egemenlik ilişkilerini tahkim etmek üzere biçimlenmiş (kadro yapısı, Körfez sermayesinden cemaatlara dek uzanan özel ilişkileri, vb. bağlamında çeşitli özgünlüklere sahip) bir siyasal yapıdır. Tarihsel dönemin ortaya çıkardığı avantajlarla beraber, emperyalist destek rüzgarını da arkasına alarak, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde (cuntalar dahil) hiçbir iktidarda görülmemiş bir cüretle hareket etmektedir. Bu gerçeklik, nasıl bir saldırı ile karşı karşıya olunduğu bağlamında doğru okunmalı ve mücadele eğrisi buna göre çizilmelidir.

EMEKÇİLERE SALDIRININ YENİ ADI TORBA YASA

Şu günlerde TBMM'de, emekçiler için yıkım anlamına gelen yeni bir saldırı paketi oylanıyor. Torba yasa adı verilen saldırıların büyük bölümünün meclisten geçmesi bekleniyor.

Emekçilerin kazanılmış haklarını ortadan kaldırmayı hedefleyen tasarısı, tümüyle uluslar arası tekelin ve yerli sermaye kesimlerinin ihtiyaç ve istekleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Aslında günümüzde yürürlüğe konulan saldırı yasalarının amacını anlayabilmek için, işçi sınıfının kazanım elde etmeye başladığı ilk dönemleri hatırlamakta yarar vardır. İşçilerin örgütlenme deneyiminin bulunmadığı ve işyerlerinin dağınık olduğu süreçte, işçiler azgın bir sömürüyle yüz yüze gelmişti. Ne zaman ki işçiler aynı iş yerinde buluştu ve güçlerinin farkına vardı, işte o zaman örgütlülük de kendini gösterdi. Ve örgütlenmenin sonucunda işten atılmalar, çalışma süreleri ve çalışma koşulları işçilerden yana değişmeye başladı.

İşçi sınıfının bu kazanımları, sosyalizmin varlık gösterdiği dönemlerde daha da ileriye gitti. Hatta emperyalist sistem sosyal devlet uygulamasına geçmek zorunda kalmıştı. Bugün ise tüm dünyada işçi sınıfının kazanılmış haklarına topyekûn bir saldırı söz konusudur. Saldırıların merkezinde ise emekçilerin örgütlenmesini engelleyerek emeği daha ucuza getirme amacı vardır. Emperyalizmin girmiş olduğu kriz, emeğe saldırıların yoğunlaşmasına sebep olmaktadır.

TORBA YASA İSTİHDAMI SERMAYE LEHİNE DÖNÜŞTÜRÜYOR

Artık istihdam yeniden biçimlendirilmektedir. Mücadele ve ödenen bedellerle oluşturulan dengeli sayılabilecek istihdam, sermayenin ihtiyaçlarına göre dönüştürülmektedir. **İstihdam, sermayenin önceden belirlenmiş hedefleri ve ihtiyaçları doğrultusunda, "serbest piyasa" koşullarına uygun olarak esnek, kuralsız ve güvencesiz bir içerikle yeniden düzenleniyor.** Bu düzenlemeler merkez ülkelerde küçük parçalar halinde gündeme getirilirken, bizim gibi ülkelerde torbalarla hayata geçiriliyor. Saldırıdaki bu tutum farkının temelinde, işçi ve emekçilerin mücadele ve hak alma geleneklerinin etkisi vardır. Avrupa'da parçacıklara olan tepkiler ölçülerek ilerlemeye çalışan sermaye, örgütlülük seviyesinin düşük olduğu Türkiye'de ise daha hızlı adımlarla ilerlemektedir.

Torba yasa olarak adlandırılan ve şu günlerde mecliste oylanmış düzenlemeler, birbirinden farklı birçok alanı ilgilendirmektedir. Memurlar, işçiler, Sosyal Güvenlik Yasası, stajyer çalışanlar vb. birçok konu aynı torbada oylanmaktadır. **Ve bu adım, emekçilerin kazanımları açısından sonun başlangıcı anlamına geliyor. Çünkü 657 DMK'nın tümünü değiştirmek çok tepki alabilirdi. Ancak, güvenceli çalışma yaşamını ortadan kaldırıp esnek çalışmayı bu yasa ile gerçekleştirdikten sonra, Yeni Personel Rejimi Yasası'nı**

çıkarmak daha kolay olacaktır. Hatta diyebiliriz ki Torba Yasa, Yeni Personel Rejimi Yasası'nın temellerini atmaktadır. Yine aynı şekilde, işçi haklarının enine boyuna budanmasına yol açan Torba Yasa, devamında Kıdem Tazminatı'nın kaldırılmasını da kolaylaştıracak bir ortam yaratmaktadır. Bu nedenle Torba Yasa, ölümcül darbelerin indirilmesi için yapılan bir hazırlıktır demek daha doğrudur.

Peki, Torba Yasa neleri hedeflemektedir? Magazin kısmını bir yana koyacak olursak;

- Güvencesizleştirilmenin ve esnek çalışmanın kamuda yaygınlaştırılması,
- Ücretli Kölelik dönemi,
- 4/C uygulamasının yaygınlaştırılması,
- Atamaların daha da siyasallaştırılması,
- Suskun, itiraz etmeyen, itaatkâr memur profiline yaratılması,
- Emekçiler arasında rekabeti derinleştirmek hedeflenmektedir.

Egemen sınıfların hedeflerini tek tek ele almak konunun ciddiyeti açısından önemlidir. Peki, sık sık kullanılan esnek istihdam ne demektir?

Öncelikle bunun tanımlanması konunun anlaşılabilmesi için yararlı olacaktır. Esnek istihdam; emeğin üretim sürecinin gereklerine, işin ve işyerinin ihtiyaçları ve sermayenin isteklerine göre, kurallara bağlı kalmadan, kolaylıkla uyum ve uygunluk sağlana-

cak şekilde, sürekli ve yeniden düzenlenmesi olarak tarif edilir. En yaygın kullanılan esnek çalışma biçimlerini sıralarsak, herkese tanıdık gelecektir.

- Aynı kişinin farklı işleri yapabilmesi,
- Az kişi ile daha çok iş yapmak,
- Çalışma zamanının patronun ihtiyacı ve isteğine göre belirlenmesi,
- Performansa ve cinsiyete göre ücret verilmesi,
- Taşeron kullanımı.

Esnek çalışma diye tanımlanan uygulamaların tamamı, patronların kar amacına hizmet eden, aynı zamanda emekçilerin güvencelerini ve kurallı çalışmasını ortadan kaldıran bir içeriğe sahiptir. Yukarıda sayılan uygulamaların tümünün herkese tanıdık geldiğini biliyoruz. **Ancak Torba Yasa ile bu uygulamalar "İş Yasası" haline getirilmektedir.** Söz gelimi bu güne kadar 657 sayılı DMK'na bağlı çalışanlar tanımlı görevleri haricinde çalıştırılmıyordu. Ancak yeni düzenleme ile "Devlet Personel Başkanlığı'nın uygun görüşü alınarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarında 6 aya kadar geçici süreli olarak görevlendirilebileceğine" ilişkin düzenleme yapılmış. Yani bir hemşire, Tarım Bakanlığı bünyesinde veya bir öğretmen Adalet Bakanlığı'nın bir biriminde görevlendirilebilecek. Burada mesleki eğitim veya isteğe bağlılık söz konusu değildir. Bu değişiklik, tam bir sürgün yasası olarak kullanılacak.

Bu durum tersten okunacak olursa, iktidara yakın olan kamu çalışanları için ödül olarak da kullanılabilir ve yukarıda açıklamaya çalıştığımız esnek çalışmanın tüm biçimlerini içermektedir. Aynı kişinin farklı iş yapması, istenen zamanlarda çalıştırılması vb. uygulamalarla tam bir kuralsız çalışma biçimi getirilmektedir. Bu madde, sözleşmeli olmaya direnerek, kadrolu çalışma hakkından vazgeçmeyen memurları hizaya getirmede

de kullanılacak bir yapıya sahiptir.

Yine memurlar için "sicil" kavramı yerine "disiplin" kavramı getirilerek tehdit altında çalışma yaşamı dayatılıyor. Mevcut durumda 6 yıl olumlu sicil raporu alan memura bir kademe ilerlemesi verilmektedir. Ancak Torba Yasa, "8 yıl disiplin cezası almayanlara bir kademe ilerlemesi" getirirken sicil uygulamasını da kaldırıyor. Bu maddeye bağlı olarak disiplin amiri olarak da ilçelerde Kaymakam, illerde Valiler belirleniyor. Yani bundan sonra kurumlar kendi bünyelerinde işin vasıflarına göre disiplin amiri ile değil, hükümetin atadığı mülki amirle yüz yüze kalacak demektir. Bu da sürgün ve cezaların artacağı ve memurların kölece bir itaate zorlanacağı anlamına gelmektedir.

AKP, bu gibi saldırıları topluma açıklarken eski-yeni ikilemini kullanmaktadır. Muhtemeldir ki 657 sayılı DMK için de "çağa uymayan eskimiş bir yasaydı" diyerek algıyı yönlendirmeye çalışacak. Oysa çağdaşlığın ölçütü yürürlüğe giriş tarihi değil, insanı merkez alıp almamasıyla ilgilidir.

GSS YENİ VERGİ SİSTEMİ GİBİ DÜZENLENİYOR

Yukarıda belirttiğimiz gibi; Torba Yasa yalnızca bir kesimi hedefe koymamakta, adeta toplumun tamamının geleceğini şekillen-

dirmektedir. GSS çerçevesinde de yeni düzenlemeler gündeme taşınmıştır. GSS'nin kapsamı genişletilerek halktan toplanacak paralar, adeta yeni vergi biçimine dönüştürülmektedir. Düzenlemeye göre; çıraklar, stajyer öğrenciler, kısmi zamanlı çalışan öğrenciler, yabancı uyruklu öğrenciler, stajyer avukatlar, İŞKUR'un açtığı meslek edinme kurslarına katılanlar kendileri üzerinden GSS kapsamında olacaklar. Yani öğrencilerin üç kuruluşluk harçlık düzeyindeki ücretlerine dahi göz dikilmiş. **1 Ocak 2012'de yürürlüğe girecek olan GSS sonrasında herkes gelirin % 12,5 oranında prim ödemedikçe sağlık hizmetlerinden yararlanamayacaktır.** Ayrıca ayda 30 günden az çalışanlar geri kalan primlerini 30 günde tamamlayacak şekilde kendileri ödemek zorunda kalacaklardır. Bu uygulamada yine 1 Ocak 2012'de yürürlüğe girecek.

Hazırlanan devlet bütçesi büyük oranda vergi ve ceza gelirlerine dayandırılır. Devletin toplamakta olduğu vergilere göz atacak olursak; tüketim üzerinden toplanan gelir vergisi toplam vergilerin % 70'ini oluşturuyor. Çalışanlardan alınan vergi ise toplamın % 21'ine denk düşmektedir. Toplam vergi içeriğinde sermayeye ise % 9'luk dilim düşmektedir. Bu vergideki adaletsizlik yetmezmiş gibi halktan ayrı-

ca GSS kapsamında da paralar toplanmaya başlanacak. Burada halkın "sağlık için para ödüyorsam, niçin vergi toplanıyor?" sorusunu sorma hakkı doğuyor.

Torba yasa elbette ki bunlarla yetinmiyor. Asgari ücretlilerin yaş sınırı yükseltilecek, işveren üzerindeki prim yükü azaltılıyor ve asgari ücretle çalışan yaklaşık 250 bin gencin ücretinden ortalama 85 TL daha kesilmesi yoluna gidiliyor.

Gençlik üzerindeki emek sömürüsü stajyer öğrenciler için de düşünülmüş. Staj yapılabilecek iş yerlerinin sayısı artırılarak, "Staj yapan öğrencilerden 18 yaşını bitirenlere asgari ücretin 1/3'ü kadar ücret verilecek" denilmektedir. Bu oran daha önce asgari ücretin 2/3'ü kadardı. Görüldüğü gibi gençliğin emeği çok ucuza patronlara peşkeş çekilmektedir.

Çalışanlarda patronların lehine olan "deneme süresi" uygulaması vardı. Bu uygulama 25 yaş ve 2 ay ile sınırlıydı. Şimdiki düzenleme ise yaş sınırını kaldırıyor ve deneme süresini 4 aya çıkartıyor. Böylece 4 ay sonunda, çalışanlar rahatlıkla işten atılacak ve patronlar yeni deneme süreleri için yeni işçiler alacaktır. Ayrıca işten atılan-

lar da her yeni işe "ilk defa" girdiği için sürekli "deneme süresi" içinde çalışmak ve 4 ay sonra işten atılmak zorunda kalacaktır. Bu da zaten zor olan emeklilik hakkını imkansız hale getirmektedir.

TORBA YASA SERMAYEYE KAYNAK AKTARMAYI YASALAŞTIRIYOR

Bir de sermayeye devlet eliyle kaynak aktarımı söz konusu. Bunu bir defa açıktan yapma yerine, kılıfına uydurarak süreklilik kazandırmaktadır. Bu yöntemlerden biri de "kısa çalışma ödeneği"dir. Torba yasa tasarısının 58. maddesi ile "Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz sebebiyle işyerindeki hafiflik çalışma sürelerinin geçici olarak önemli ölçüde azaltılması veya işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere kısa çalışma yapılabilir.", ifadesi kullanılmış. 4447 sayılı kanunda daha önce "genel ekonomik kriz ve zorlayıcı sebepler" biçiminde olan ifade daha da genişletiliyor. Örneğin talep azalmasına bağlı olarak yaşanacak sektörel ya da bölgesel bir kriz durumunda işverenlerin kısa çalışma ödeneği-

ne başvurması kolaylaşıyor. Ayrıca "kısa çalışma ödeneğinin 6 aya kadar uzatılmasına ve işsizlik ödeneğinden mahsup edilmesine Bakanlar Kurulu karar vermektedir", deniliyor.

Kısa çalışma ödeneğine kısaca değinmek gerekirse; işverenin kriz vs. sebeplerle üretime ara vermesinin hükümetçe makul görülmesine dayanmaktadır. Genel ekonomik kriz veya zorlayıcı sebeplerle üretime üç aya kadar ara veren patron, işçileri kısa sürelerle çalıştırıyor ve işçilere çalıştığı saat üzerinden ücret ödüyor. 2 bin lira ücret alan bir işçinin günde iki saat çalıştırıldığını kabul edersek, geriye kalan 6 saatlik ücreti devlet kendi kasasından ödüyor. Ancak burada başka bir durum daha ortaya çıkıyor. Devlet, işçiye ödediği parayı işsizlik ödeneğinden düşerek, işçinin ileride işsizlik fonundan para almasının önüne geçiyor. Yine de bu durum ilk bakışta işçilerin lehine gibi algılanmaktadır. Oysa durumun iç yüzü hiç de öyle değil. Çünkü devletin ödediği kısa çalışma ödeneği, asgari ücrette endekslendiği için 2 bin lira ücret alan işçinin aylık geliri, % 50'den daha fazla kayba uğramaktadır. Bunun yanında patronlar, kısa çalışma ödeneğini elde ettikten sonra kıdem tazminatını ödemediği işçileri işten atma avantajını kazanmaktadır. Çünkü kriz nedeniyle üretimi durdurma filini devlete de onaylatmış olan işveren, işçi çıkartmanın yasal dayanaklarını oluşturmuş demektir. Böylelikle patronlar, üç ayın bitiminde fabrikayı kapatmama adına işçi çıkarmanın mali yükümlülüklerinden kurtulmuş oluyor. Kısacası kısa çalışma ödeneği, işçilerin gelirlerini ve geleceklerini tırpanlarken, patronları ihya etmektedir.

TORBA YASAYLA İŞSİZLİK SİGORTASI FONU PATRONLARA AKTARILIYOR

Tasarıyla 31 Aralık 2015'e kadar işe alınacak her işçinin sigor-

Böylesi bir cephenin yaratılması çabalarına katkı olacağı düşüncesiyle; emek süreçlerinin parçalanarak ayrı statülerle birbirinden yalıtıldığı günümüz koşullarında, "ortak çalışanlar yasası" talebi, bir kaldıraç görevi üstlenebilir. (Çalışanların farklı statülerle birbirinden yalıtıldığı bu koşullarda, egemenlerin saldırısı topyekun bir karşı koyuşa imkan tanımamaktadır. Oysa herkesin talebinin, kadrolu , güvenceli , eşit işe eşit ücretin verildiği ortak bir çalışma yasasında tanımlanması, örgütlenmeyi ve tepkileri de ortaklaştıracaktır.) Tüm emekçilerin ortak bir çalışma yasası talebi ve beraberinde ortak emek cephesiyle kayıpları durdurması ve yeni kazanımlara imza atması hiç de zor olmayacaktır.

ta primlerinin patrona ait bölümü işsizlik sigortası fonundan karşılanacak. Düzenleme bir de yaş sınırı getiriyor. 18-29 yaş arası işe alınacakların sigorta primlerinin işverene ait tutarlarının, işe alınmasında itibaren işsizlik sigortası fonundan karşılanmasını öngörüyor. Yasa bu haliyle 30 yaşın üstündeki insanların iş bulmasını neredeyse imkânsız hale getiriyor.

Emek üzerinden oluşturulan işsizlik fonu; işsiz kalanlara aktarılması gerekirken, istihdamı artırmak amacıyla patronlara aktarılıyor. Tam bir soygun ve talan düzeni oluşturulmaktadır.

İşçiler, emekçiler için yıkım anlamına gelen bu düzenlemeler kimi magazin tarafı yüksek düzenlemelerle birlikte yasalaştırılmaktadır. Örneğin üniversiteden ilişigi kesilenlere sınırsız af çıkarılıyor (Devrimciler hariç). Bu genellikle demokratik, iyi niyetli bir adım olarak görülüyor. Oysa devletin üniversite mezunlarına iş bulma yükümlülüğünden kurtulduğu süreçte, kaç kişinin üniversite mezunu olduğu kimsenin umurunda değildir. Hatırlanacağı gibi, eskiden üniversite bitirenlerin işsiz kalması hükümetler üzerinde baskı oluştururdu. Artık böyle bir baskı olmadığına göre, kaç milyon insanın üniversite bitirdiği de önemsiz hale geliyor. Peki, o zaman üniversite affı niçin çıkartılıyor? Bunun bir tek amacı vardır. O da harç parası üzerinden yeni kazanç kapıları oluşturmaktır. 700-800 bin kişinin üniversiteye dönmesi bekleniyor. Toplanacak harç paralarının hatırı sayılır bir yekûn tutacağını tahmin etmek zor değildir.

Bu düzenlemeleri okumanın bile insana ne kadar sıkıntı verdiğinin farkındayız. Egemen sınıflar, istihdamı kendi ihtiyaçlarına göre hükümet eliyle yeniden biçimlendiriyor. Sermaye büyük avantajlar elde ediyor. Peki, bu düzenlemeler sonucu tüm kazanımlarını yitirecek olan emekçiler ne yapmalı?

Ve bu adım, emekçilerin kazanımları açısından sonun başlangıcı anlamına geliyor. Çünkü 657 DMK'nun tümünü değiştirmek çok tepki alabilirdi. Ancak, güvenceli çalışma yaşamını ortadan kaldırıp esnek çalışmayı bu yasa ile gerçekleştirdikten sonra, Yeni Personel Rejimi Yasası'nı çıkarmak daha kolay olacaktır. Hatta diyebiliriz ki Torba Yasa, Yeni Personel Rejimi Yasası'nın temellerini atmaktadır. Yine aynı şekilde, işçi haklarının enine boyuna budanmasına yol açan Torba Yasa, devamında Kıdem Tazminatı'nın kaldırılmasını da kolaylaştıracak bir ortam yaratmaktadır. Bu nedenle Torba Yasa, ölümcül darbelerin indirilmesi için yapılan bir hazırlıktır demek daha doğrudur.

SORUNLARIN ÇÖZÜMÜ İTİRAZ ETMEYİ AŞAN BİR DURUŞU GEREKTİRİYOR

Bu soruya sendikal mücadele üzerinden üretilen cevaplar yetersizlik içerecektir. Sendikalı emekçi sayısı hesaba katıldığında bile cephenin daraldığı görülecektir. Kaldı ki bu saldırılar salt örgütlü (sendikalı) işçileri değil, milyonlarca emekçiyi ilgilendirmektedir. O nedendir ki sorunun asıl muhatabı emekçilere önderlik göreviyle karşı karşıya olan devrimcilerdir. Sistemin saldırılarından etkilenen tüm emek güçleri, siyasal bir perspektifle örgütlenmelidir. Çünkü saldırı tek başına ekonomik karakterli değil, aynı zamanda tekellerin gerici, baskıcı tercihini de ortaya çıkarmaktadır. Bu yüzden tekellerin saldırılarına karşı sistem reddiyesini temel alan en geniş cephe oluşturulmalıdır. Günöbirlik ve konu bağlamı oluşturulan birlikler başarılı olamadığı gibi uzun ömürlü de olamamaktadır. İyi niyetli yaklaşımlar emek düşmanı politik saldırıları püskürtmeye yetmemektedir.

Acil ve ertelenemez bir ihtiyaç olan örgütlü direniş için, devrim-

cilerin sorumluluk olarak sürece müdahil olması gerekiyor. Bunun için; yaşanan süreci tanımlayıp buna uygun çözümler üretmek gerekiyor. Bu çözümlere hangi yöntem ve araçlarla ulaşılabileceğini netleştirmek, hedefler kadar önemlidir.

Böylesi bir cephenin yaratılması çabalarına katkı olacağı düşüncesiyle; emek süreçlerinin parçalanarak ayrı statülerle birbirinden yalıtıldığı günümüz koşullarında, "ortak çalışanlar yasası" talebi, bir kaldıraç görevi üstlenebilir. (Çalışanların farklı statülerle birbirinden yalıtıldığı bu koşullarda, egemenlerin saldırısı topyekun bir karşı koyuşa imkan tanımamaktadır. Oysa herkesin talebinin, kadrolu, güvenceli, eşit işe eşit ücretin verildiği ortak bir çalışma yasasında tanımlanması, örgütlenmeyi ve tepkileri de ortaklaştıracaktır.) Tüm emekçilerin ortak bir çalışma yasası talebi ve beraberinde ortak emek cephesiyle kayıpları durdurması ve yeni kazanımlara imza atması hiç de zor olmayacaktır.

29 OCAK 2011
DEVRİMCİ HAREKET

EMEKÇİLER/YAŞAMI YARATANLAR KADERİNİ EMPERYALİZMİN ELLERİNE BIRAKMAMALIDIR

Bilgisayar oyunlarında
alıp satmayı kanıksadı çocuklar
Oynadığı ilk savaş oyununda
içindeki çocuğu vurdu
Piknik yaptığı ormanı
doların yeşilinde teraziye koydu
Yıkandığı dereye tükürmeyi
marifet bildi
Sevgiyi ve umudu
metalların dikenli tellerine taktı
ve bıraktı
eskiyen bir elbise gibi.
Ana kucağının sabrını yitirdi.
Sonunda bedenini
kendine kiralayan
bir mahluka
dönüştü
Dememek için
Tüm hücrelerimizi ürperten
bir inatla
mücadele!

Emperyalist devletler arasındaki toplantılar bitmek bilmiyor. Ekonomik göstergeler açısından fırtına öncesi sessizliğin yaşandığını, ikinci kriz dalgasının tsunamiye dönüşerek ekonomileri baş aşağı edeceğini söylemek zor değil. Yapısal olan kriz, adım adım kapitalizmi zorluyor. Hatta emperyalizm için "can çekişen kapitalizm", "hasta yatağında kapitalizm" de denmektedir. Ancak bu durum, tanımlandığı gibi kendiliğinden ölüm halini getirmiyor.

Emperyalizm her ne kadar krizle boğuşuyor olsa da, krizin yükünü sömürge ülkelere yıkıp, krizden çıkabilecek mekanizmaları kullanmayı sonuna kadar deniyor. Tabii ki bu çıkış bugün hiç olmadığı denli zor. Dolar kurunun düşük tutulmaya çalışılması da, bu durumla alakalı. Rezerv para olan doların düşük tutulmasıyla krizde olan

ABD ekonomisinin ihracatla rahatlatılması hedefleniyor. Bugün dolar kurunda dalgalanma olsa da, bu politika ABD'yi belli oranlarda rahatlatarak, krizin yükünün diğer ülkelere kaydırılmasında bir işlev görüyor denebilir.

Bir diğer yan ise, yeni sömürge ülkelerin sömürüye "en uygun zemin" oluşturma noktasında adeta birbiriyle yarıştırmasıdır. Bu yarış daha çok "korumacılığın" kaldırılması, piyasa kurallarının işletilmesi, hammadde ve emek maliyetlerinin düşürülmesi bağlamında yaşanıyor. Sömürge valileri, halklarını daha fazla yoksulluk ve sefalette birbiriyle yarıştırmıyorlar. "Sıcak para"nın bu ülkelere kayışını sağlayan temel şeylerin başında bu geliyor.

Görüldüğü gibi kapitalizm kriz de yaşasa, kendi krizini uluslar arası bazda sömürge ülkelere, genel olarak da tüm işçi ve emekçilerin sırtına yıkmayı başarıyor.

Bugün Türkiye'ye baktığımızda ithalatı, ihracatına göre 9 kat fazla durumda. Peki bu ekonomi neden hala batmıyor sorusu akla gelebilir. Ya da bu dengeyi nasıl sağlıyor, diye sorabiliriz. Bunun için son on yılda gerçekleştirilen özelleştirme-

lere, halkın imkânlarıyla kurulan KİT'lerin satımına, Genel Sağlık Sigortası'na, eğitimin ve sağlığın ticarileştirilmesine, 2002'de değiştirilen iş yasası ve kamu personeli yasasına bakmamız yeterli. Ege menler işçi ve emekçilerin sessiz kaldığı dönemlerde de kazanılmış hakları tırpanlayacak yasa ve uygulamaları hayata geçirmeye çalışırlar. Kriz dönemlerinde sistemin doğası gereği, bu hak gaspları ve tırpanlama daha da hız kazanır. Önemli olan, işçi ve emekçilere savaş açmış olan egemenlere "savaşınız kabulümüzdür." , diyebilmektir. İşçi ve emekçilerin iradi müdahalesi olmadıkça kapitalizmin krizi derinleşmeyecek ve hakların/halkların korunması sağlanamayacaktır. Burjuvazinin demokrasisi, yağmalanmamış, genetiğine kadar sömürünün sokulmadığı hiçbir coğrafya bırakılmaması üzerine kuruludur.

Bugün AB içinde bile kurtarma paketleri üzerinden ülke ekonomileri ele geçiriliyor. Hak gaspları bir bir yasa tasarıları halinde meclislere taşınıyor. En son İngiltere'de harçları üç kat arttıran ve fonların kesilmesini öngören yasaya karşı 50 bin öğrenci sokaklara dökül-

Yeni sömürge ülkelerin sömürüye "en uygun zemin" oluşturma noktasında adeta birbiriyle yarıştırmasıdır. Bu yarış daha çok "korumacılığın" kaldırılması, piyasa kurallarının işletilmesi, hammadde ve emek maliyetlerinin düşürülmesi bağlamında yaşanıyor. Sömürge valileri, halklarını daha fazla yoksulluk ve sefalette birbiriyle yarıştırmıyorlar. "Sıcak para"nın bu ülkelere kayışını sağlayan temel şeylerin başında bu geliyor.

dü. Polisle çatıştı. Önümüzdeki dönemde egemenler tarafından kendi karlarını korumak için "alınacak tedbirlerle" birçok yerde bir hareketlenme beklenmelidir. Tekel direnişinde de yaşanan buydu. Ekonomik-demokratik hak alma ya da var olan hakları korumaya dönük mücadeleyi sistemi sorgulayan, sistem karşıtı bir çizgiye çekebilmek başarının zorunlu koşulları arasındadır.

Yukarıda bahsettiğimiz gibi Türkiye de hakların tırpanlanmasında birbirleriyle yarışan yeni sömürge ülkeler arasındadır. Ortadoğu'da üstleneceği roller de düşünüldüğünde Türkiye diğer yeni sömürge ülkeler arasında özgün bir yere sahiptir. Son yıllarda sermaye yapısındaki değişim bütünüyle küresel sermaye lehine bir ivme kazanmış. Ülkedeki mülkler bütünüyle el değiştirir noktaya gelmiştir. Ayrıca bununla birlikte elindeki imkânları yitiren, konumu sarsılan sermaye kesimleri ve kimi devlet kurumlarının direnci kırılmıştır. Bu kesimler tasfiye edilirken yeni Türkiye'nin, küresel sermaye ile bütünüyle iç içe geçmiş bir sömürgecinin kaba inşaatı bitirilmiştir.

Bugün işte bu Türkiye emperyalizm için, 250 dolara geriletilelen işçi ücretleriyle "ucuz üretim üssü", bütünüyle ABD üssüne dönüşen yapısıyla, füze radar sistemiyle, ordusuyla Ortadoğu'da, özellikle de Irak'ta ABD nam ve hesabına hareket edecek bir taşerondur.

Özelleştirmelerle her yıl bütçeye 10-15 milyar TL gelir kaydeden egemenler bu yılın Ocak-Ekim arası döneminde 2,2 milyar TL özelleştirmeden bütçeye gelir sağlayabildi. 10,4 milyar TL olarak beklenen rakama ulaşamadı. Ayrıca uluslar arası pazarda petrol fiyatlarının yeniden yükselmeye başlaması da Türkiye'yi sıkıştıracak, üretim maliyetlerini arttıracak bir başka olgu olarak kendini

hissettirmeye başladı. Egemenler, özellikle anayasa referandumunun ardından Türkiye'nin üstlendiği rolleri daha iyi yerine getirebilmesi için zemini hazırlamak, ekonomik sıkışıklığı aşabilmek ve oluşan acil sıcak para ihtiyacını karşılayabilmek için düğmeye bastı.

2-B YASASI VE YABANCILARIN MÜLK EDİNMESİ

Bilindiği gibi 2-B yasası daha önce de gündeme gelmişti. Referandum sonrası tekrar raftan indirildi. 2-B yasasıyla "orman vasfını yitirmiş arazilerin satımı" öngörülmüyor.

Tabii bu noktada orman vasfını yitirmiş arazinin tanımı önem arz ediyor. 2-B yasa taslağına bakıldığında "bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerlerden, tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik, fındıklık, fıstıklık gibi çeşitli tarım alanları veya otlak, kışlak, yaylak gibi hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler ile şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu orman dışına çıkarılması uygulaması", olarak tanımlanıyor. Bu tanımı sermayenin kar hırsıyla birlikte düşündüğümüzde, büyük kentleri çevreleyen, talana uğramış ve uğraması muhtemel arazilerin bütünü, bugüne kadar yanan Akdeniz ve Ege kıyı şeridi orman arazileri, su ve yer altı (maden vb.) kaynaklarının yoğun olduğu bölgelerdeki orman arazileri olduğunu rahatlıkla görüyoruz.

Yasanın içerisine baktığımızda, **2-B arazileri Türkiye'nin 473,5 bin hektarlık bir alanını kapsıyor. Bu alan Kıbrıs'ın 1.5 katı büyüklüğünde.** 2-B arazilerinin en fazla olduğu il ise, 45 bin 548 hektar ile Antalya. Ardından Mersin ve Balıkesir geliyor. Üç büyük ilin 2-B arazisi ise; Ankara 22 bin 233 hektar, İstanbul 18 bin 233 hektar, İzmir 14 bin 772 hektar. İstanbul'un

% 3,4'ü 2-B arazisi. Üç büyük ilde de 2-B arazileri üzerine siteler çoktan kurulmuş. Ayrıca yasa taslağında tarım arazisi olmayan ve üzerinde yapılaşma bulunan araziler TOKİ'ye, Büyükşehir belediyelerine kentsel dönüşüm bağlamalı devredilebilecek. Önümüzdeki dönemde büyük kentlerde "kentsel dönüşüm" bağlamalı yıkımlar hız kazanacak. Buna karşı tepki de yükselecektir. Tekeller bu süreçten çok büyük rantlar elde etmeyi hedefliyor.

Ayrıca belediye mücavir alanları dışında kalan **100 dönüme kadar olan tarım arazileri kuru ve sulu ayrımı yapılmaksızın satılabilecek. Orman içi köyler yasaya göre kaldırılabilir.** Bu da su ve maden kaynaklarının sömürsünde uygun zeminin yaratılmaya çalışıldığını akla getiriyor. Kapitalist tarımın önünün açılmasına dönük de satımlar muhakkak ki olacaktır. Her ne kadar ilk önce kullananların tekliflerine öncelik verilecektir denilse de, bu süreç bütünüyle sermaye lehine işleyecektir.

4 yıla kadar sağlanan vadeyle rayiç bedelden sermayeye bir ödeme kolaylığı da tanınmaktadır. Doğalında arazinin parası, arazi üzerinde yapılacaklarla rahatlıkla çıkarılabilir hale gelecektir.

Ayrıca 2-B kapsamına giren orman vasfını "yitirmiş araziler", tekellerin Türkiye'nin doğal zenginliklerinde yarattığı tahribatın küçük bir kısmıdır. Ancak bu bile tahribatın bütünü hakkında fikir vermesi bakımından çarpıcıdır (1,5 KKTC büyüklüğünde).

Türkiye elindekini avucundakini haraç mezat satarak ekonomisini "ayakta tutan", emperyalist tekelleri ve yandaş sermayeyi doyuran bir ülke konumundadır. İktidar kendisini var eden sermaye sınıfına hizmette kusur etmiyor. Emperyalist tekeller Telekom'dan, Petkim'den, Enerji özelleştirmelerinden, otopyollardan sonra ormanlarımıza da ellerini uzattı.

Kriz dönemlerinde sistemin doğası gereği, bu hak gaspları ve tırpanlama daha da hız kazanır. Önemli olan, işçi ve emekçilere savaş açmış olan egemenlere “savaşınız kabulümüzdür!” , diyebilmektir. İşçi ve emekçilerin iradi müdahalesi olmadıkça kapitalizmin krizi derinleşmeyecek ve hakların/halkların korunması sağlanamayacaktır.

Daha önce vakıflar yasasıyla yabancıların rahatlıkla mülkiyet edinmesini sağlayabilecek düzenlemeler getirilmişti. Ancak yine de yabancıların önünde kısmi engeller bulunmaktaydı.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 2-B'den hemen sonra yabancıların hiçbir sınırlamaya tabi olmadan mülk edinmesini sağlayacak bir tasarı hazırladı. Önümüzdeki günlerde alelacele meclisten geçirilmesi planlanan tasarıda şunlar mevcut.

Yabancı ülke vatandaşları sadece pasaportlarıyla mülk edinebilecekler. Böylelikle Türkiye yabancı sermayenin bu kadar rahat cirit atabildiği “birkaç ülkeden biri” olacak. 99 yıl süreyle kullanım hakkı öngören düzenlemeler kalkıyor. Mülk edinebilmek için ülkeler arası mütakabiliyet ilkesi aranmıyor. Böylelikle yabancılar rahatlıkla konut, arsa, arazi alabilir hale geliyor.

2-B yasası ve yabancıların mülk edinmesinin önündeki engelleri kaldıran yasa ile birlikte düşünüldüğünde emperyalizmin ülkeyi işgalinin alacağı boyut daha iyi görülecektir.

“MÜJDE, YENİ İSTİHDAM PAKETİ GELİYOR!”

AKP bayram öncesinde “vatan-daşa”/sermayeye iki müjdeli haber verdi. Bunlardan biri “tarihi vergi affı”, ikincisi ise “200 bin yeni istihdam yaratacak olan” Ulusal İstihdam Stratejisinde Öngörülen Kanun Değişikliği” başlıklı çalışmadır.

Egemenler özellikle 4857 sayı-

lı iş yasasıyla sermaye lehine getirilen birçok değişikliği daha da ilerletecek olan bu değişikliğin içeriğini emek örgütlerinden ve halktan sır gibi sakladı.

Yasa tasarısı incelendiğinde yüzyıllık kazanımların bütünüyle hedef tahtasına konduğu görülecektir. Tabii ki sıcak paranın/emperyalist tekellerin ülkeye gelmesi, 2-B ile satılması düşünülen mülkiyetin alıcı bulabilmesi için ülkede emek sömürüsü açısından cazip bir durumun olması gerekmektedir. Bu noktada iş yasasında öngörülen değişiklik tekellerin dizginsiz sömürüsüne, bulunduğumuz coğrafyayı bütünüyle açmaya dönüktür. İşçi ve emekçilerin yoksulluğunun yokuş aşağı gittiği bir süreç yaşanacaktır.

Bölgesel Asgari Ücret

Yeni iş yasasında istihdamı artırma gerekçesiyle bölgeden bölgeye %40 oranında fark edebilecek asgari ücret öngörülüyor. Asgari ücret tespit komisyonu tarafından bu rakamlar belirlenecek. Örneğin asgari ücret bir bölgede 600 TL ise başka bir bölgede 400 TL olabilecektir.

Emperyalist tekellerin “ucuz emek” konusunda uluslar arası ölçekte ülkeleri yarıştırmak için bir sopa gibi kullanması, ulusal ölçekte ülke içinde bölgeler arasında yaşanacak ve işçi ücretleri en asgari olana doğru çekilecektir. Böylelikle Türkiye’de işçi ücretleri, emperyalizmin Türkiye’den istediği 200 dolar seviyesine doğru indirilecektir.

Bu durum istihdamı arttırmak

bir yana dursun, sömürüyü ve işsizliği arttıran bir işlev görecektir. Krizi yaratan nedenlerin krizi aşmada reçete olarak sunulması daha ağır krizlerin habercisi olacaktır.

Ayrıca var olan yasada 16 yaşından küçükler asgari ücretin daha azına çalışıyordu. Bu da bir eşitsizlik nedeniydi. Yeni değişiklikle birlikte 18 yaş altındakilerin bütününe asgari ücretin daha altında çalışması öngörülüyor. **Bu demek oluyor ki lise çağındaki gençlerin stajyerlik adı altında sömürüsünün bütünüyle önü açılıyor. Bugün birçok stajyer bırakın asgari ücretin altında maaşı, maaş almıyor. MEB’in düz liseleri kaldırıp bu alandaki gençleri meslek liselerine kaydırmak istemesinin arkasında bu gerçeklik yatmaktadır.** Lise çağındaki gençler de nüfusun çok geniş bir kesimini oluşturuyor. Ayrıca artık stajyerlikte 20 işçi çalıştırma sınırı 5’e indiriliyor. Böylelikle daha denetimsiz alanlarda stajyer sömürüsü olağan hale gelecek.

Asıl İşin Bütünü Taşeronlaşıyor

4857 Sayılı İş Yasası’na göre asıl işe yardımcı işler de öngörülüyordu (temizlik, güvenlik vb.). Taşeronluk temel değil taliydi. **Ancak bugün taşeronluk temel hale getiriliyor.** Asıl işin de taşerona devredilebilmesinin önü açılıyor. İş yaşamı bütünüyle piyasa kurallarına göre esnekleştiriliyor. İşçi ve emekçilerin yaşamı plansızlaşıyor, gelecek tablosu kararıyor. Taşeronlaşmayla birlikte sendikasıylaştırmanın, örgütsüzleştirilmenin bütünüyle hüküm sürmesi de aynı zamanda sağlanıyor.

Değişikliğin en can alıcı maddesi bütün işin taşeronlaştırılabilmesidir diyebiliriz. Örneğin bir fabrikadaki işçilerin iş güvencesini ortadan kaldırılırsınız, işi bütünüyle parçalayıp taşeronlarla anlaşarak işçileri çalıştırılırsınız. Doğalında örgütlülüğün zayıf olduğu

bir toplumda işçiler daha düşük ücrette birçok özlük hakkından yoksun bir şekilde kölece çalışma koşullarını kabul etmek zorunda kalıyor.

36 Aya Kadar “Belirli Süreli” Geçici İşçilik

Bu değişikliklerle daha önce yasadaki tanım yapılmış olan belirli süreli iş sözleşmesinin kapsamı genişletiliyor. Daha önce bir yıl süreyle yapılan ve uzmanlık gerektiren işler için öngörülen belirli süreli iş sözleşmesi zorunlu ve nesnel bir nedenden olamadıkça uzatılamıyordu. Uzatıldığında işçinin lehine olan belirsiz süreli iş sözleşmesi olarak kabul ediliyordu. Ancak bu yasayla işverene 36 aya kadar belirli süreli iş sözleşmesi yapabilme hakkı tanınmıyor. Sözleşmeyi de üç kez yenileme olanağı var. **Biraz daha açacak olursak belirli süreli sözleşmeler iş güvencesini ortadan kaldırıyor. Süresi geldiğinde sözleşme kendiliğinden fesih olduğu için ihbar tazminatı alınmıyor.** Belirli süreli iş sözleşmeleri önümüzdeki dönem daha da yaygınlaşacağı benziyor. **Asıl iş taşeronlaştıkça, asıl işte belirli süreli sözleşmeler tercih edilir duruma geleceğe benziyor.**

Ayrıca 4857 sayılı yasadaki olduğu gibi iş yasasını esnekleştirilecek yeni çalışma biçimleri de öngörülüyor. Değişiklikte yeni iş ilişkileri mevcut. “Çağrı üzerine çalışma”, “evde çalışma”, “iş paylaşımı” gibi.

Özel istihdam bürolarına ilişkin olan düzenlemeyle de önümüzdeki günlerde işçilerin kiralanacağı köle pazarları yaygınlık kazanacağı benziyor.

Bu değişiklikler bütünüyle daha az işçi çalıştırmayı ve daha uzun çalışma süresiyle daha fazla sömürüyü getirecek. Daha fazla istihdam yaratma makyajı, yapılacak her olumsuz değişikliğin cilası olmaya devam edecektir.

İŞÇİ VE EMEKÇİLER NE YAPMALI?

Çıkacak bu yasaların bir emek-

çinin yaşamına yansımalarını düşünürsek; köyünden, arazisinden el çektirilen emekçimiz kente gelecek, iş bulana kadar elindeki, avucundakini bütünüyle tüketecek. Bulduğu işte belki de 12 saat aşan bir sömürüye maruz kalacak. Kirasını, faturalarını evinin ihtiyaçlarını karşılayamaz duruma düşecek. Beterin beterine razı olmayı kanıksayacak. Çocuğunu okula gönderecek, hastalandığında doktora götüreceği parayı bulamayacak. Bir gün eve geldiğinde “kentsel dönüşüm” bağlamı eşyalarının kapı önüne konduğunu görebilecektir. İşte bu yasaların yaşamımızdaki karşılığı budur.

Bu işçimiz ne yapmalı? Ya da işçi ve emekçiler ne yapmalı? **Daha bu yasalar hayata geçmemişken devrimci yapılar, sendikalar, demokratik kitle örgütleri vb. emekten yana tüm güçlerin bu yasalara karşı ortak tavır alışlar geliştirmesi gerekli.** Tıpkı SSGSS (Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası) döneminde olduğu gibi sokakta karşılığını bulan, halkı da mücadeleye katmayı başaran karşı koyuşlar örgütlenmeli. **İlk önce halka yol göstermesi gereken kesimlerin, biz devrimcilerin bu yasaları iyi anlaması gerekli. Halka da onların anlayacağı dilden, iyi bir**

şekilde aktarabilmeliyiz. Ayrıca her tekil örnekte sistemin gizli olduğunu ve sistemle bağlarını kurarak, sistem karşıtlığı ve alternatif algısını geliştirmeliyiz.

2-B ile yabancıların mülk edinmesine ilişkin yasayla çok büyük bir mülkiyet emperyalist tekellerin eline geçecek. Toplumsal olarak her kesimde çok ciddi bir dibe vuruş ve yoksullaşma yaşanacak.

Emperyalizmin bu saldırılarına karşı mağdur olan tüm kesimlerin anti-emperyalist temelde bir araya gelebileceği zeminlerin nasıl yaratılabileceği noktasında kafa yorulmalıdır. Aksi takdirde yukarıdaki örneklerde olduğu gibi örgütsüzlük içinde işçilerin kaderine razı olmak zorunda kalarak, gelecek güzel günleri “öbür dünyaya” havale etmesi anormal bir durum olmayacaktır. Bugün cennete çevireceğimiz tek bir “dünya” var. **Masmavi gökyüzünün, uçsuz bucaksız kırların, karın tokluğunda alınteri doyumlu sevinçlerin kapılarını aralayacak anahtar ellerimizin arasında. Yeter ki umuda açılan yollarda yürürken avuçlarımızı birbirine kilitleyen özgürlüğün anahtarını yaratalım.**

8 ARALIK 2010
DEVRİMCİ HAREKET

Bugün AB içinde bile kurtarma paketleri üzerinden ülke ekonomileri ele geçiriliyor. Hak gaspları bir bir yasa tasarıları halinde meclislere taşınıyor. En son İngiltere’de harçları üç kat arttıran ve fonların kesilmesini öngören yasaya karşı 50 bin öğrenci sokaklara döküldü. Polisle çatıştı. Önümüzdeki dönemde egemenler tarafından kendi karlarını korumak için “alınacak tedbirlerle” birçok yerde bir hareketlenme beklenmelidir. Tekel direnişinde de yaşanan buydu. Ekonomik-demokratik hak alma ya da var olan hakları korumaya dönük mücadeleyi sistemi sorgulayan, sistem karşıtı bir çizgiye çekebilmek başarının zorunlu koşulları arasındadır.

SEÇİM START'I VERİLDİ; DEVRİMCİLERİ BEKLEYEN GÖREVLER

Demokrasi ve özgürlük egemenlerin ağzında sakız gibi çiğnendikçe beyinleri çelmeleyecek yanılsamalara dönüşüyor. Demokrasi deyince seçim, özgürlük deyince tüketim algılatılıyor. Seçim zamanı geldiğinde sandıklar sıralanarak insanların oy atması istenir. Sandık demokrasisinin tam bir tuzak olduğu son günlerde Ortadoğu'da yaşanan isyanlardan net bir biçimde anlaşılıyor. Seçim zamanı geldiğinde halk sandıklara yönlendirilirken 30-40 yıllık diktatörler büyük farkla zafer ilan ediyor. En son Tunus, Mısır, Yemen vb. son yapılan seçimlerin sonuçları incelendiğinde diktatörlerin büyük farkla seçimleri kazandıkları görülecektir. Halkın oyuyla on yıllardır seçilen kişiler nasıl oluyor da şimdi isyan hareketleriyle gönderilmek isteniyor? Acaba seçimler sadece bir aldatmacadan mı ibaret? Burjuva kalemşörlerin; "Ortadoğu'da böyle şeyler olur, onlar demokrasiyle tam olarak tanışmadı ki" biçimindeki söylemleri, aslında emperyalist-kapitalist sistemdeki ayıplarını kapatmaya dönük bir çabadır. Oysa metropol kapitalist ülkelerdeki burjuva demokrasilerinin de özü itibarıyla Ortadoğu'da yaşananlardan hiç farkı yok. ABD, İngiltere gibi ülkelerin parlamentolarında on yıllarca birkaç partinin temsil ediliyor olması bir rastlantı değildir. **Egemenler seçimleri, halkın iradesini açığa çıkarmak için değil; iktidarlarını sürdürdürebilmenin, bir aracı olduğu için tercih ederler.**

Egemenler, seçimlere ezen ile ezilen arasındaki çelişkileri ve sınıf mücadelesini maskeleyen için önem atfederler. Böylelikle halkın sandığa giderek sanki vereceği oyla yönetenleri belirleyebileceği yanılgısı, karşılaştığı saldırılara daha kolay rıza göstermesine yol açar. **Sadece sandığa oy atma aşamasında hatırlanan halk belirleyen değil, tescil eden, onaylayan konumuna düşürülür.**

Kısacası; sandığa atılan oy ile sandıktan çıkan kişinin ilişkisi seçim süreçleriyle sınırlı kaldığı için herhangi bir sorumluluk veya hesap verme anlayışı da olmaz.

EMPERYALİZMİN 'UCUZ İŞGÜCÜ' VE 'MODEL ÜLKE' PROJESİNDE ÖNEMLİ BİR DÖNEMEÇ: SEÇİM

Emperyalizmin kriz sürecinde yeni yönelimleri arasında Ortadoğu'nun reorganizasyonu öne çıkmaktadır. Enerji kaynakları üzerinde tam denetim kadar nakil yollarının da kontrol altına alınması önemlidir. Çin, Rusya gibi aktörlerin ekonomik anlamda bölgede yaptığı girişimlerin de yarattığı rahatsızlık yeni hamleleri zorunlu kılıyor. Bugün Ortadoğu'nun ateşi o kadar yükseldi ki 30-40 yıllık diktatörler birbiri ardına ıskartaya çıkarılıyor. Somali, Sudan, Tunus, Yemen ve Mısır'da isyanlar kendiliğinden başlasa da emperyalizmin selin önüne set çekmektense yönünü çevirerek istediği kanallara akıtmaya çalıştığı görülüyor. Ortadoğu'yu önemli kılan bir başka boyut ise kapitalist sisteme tam olarak entegre edilememiş olmasıdır. Mevcut kaynakların halkı baskı altında tutmak için kullanılmasının yanı sıra bölgede pazar ilişkilerinin, tüketim alışkanlıklarının gelişkin olmaması da değişikliğe gidilmesini zorluyor.

Kriz dünya ekonomilerini sallamakla kalmayıp üretim maliyetlerinin daha da aşağı çekilmesini zorunlu kılmaktadır. Çin, Hindistan gibi ülkelerin kriz sürecinden güçlenerek çıkmaları emperyalistler arası rekabetin sertleşmesine yol açtı. ABD'nin enerji kaynakları üzerinde denetim dışında ucuz üretim konusunda da rekabete girmekten başka çıkar yolu kalmadı. ABD'nin Türkiye için düşündüğü üretim üssü modeli tam da bu ihtiyacı karşı-

lamaya dönük bir çabanın ürünüdür ve geniş bir coğrafyaya yayılacaktır. ABD'nin de estirdiği rüzgarı arkasına alan AKP'nin Afrika, Ortadoğu, Kafkaslar'da yürüttüğü görüşme trafiği sonuç vermeye başladı. Türkiye yükselen güç olarak algılatılmaya çalışıyor. Ucuz üretim üssü planının hayata geçirilebilmesi için seçimlerden sonra yeni bir anayasa hazırlanacaktır. Bu yolla tarımın bitirilerek yedek işgücü ordusu yaratmanın yanında, çalışma yaşamı kuralılaşdırılarak Türkiye ucuz ve örgütsüz işgücü cenneti haline getirilirken, toplum faşizmin renginin daha da koyulaştığı baskı yasalarıyla zaptu-rapt altına alınmaya çalışılacaktır.

Türkiye için hazırlanan 'İlmli İslam' gömleğinin son provaları da tamamlanıp Arap haklarına model ülke olarak sunuluyor. AKP'nin sekiz yıldır ABD'nin konsolosluğu gibi çalışarak nerede ihtiyaç varsa orada devreye girerek, çeşitli görevler üstlenmesi kamuoyunda 'Eksen kayması', 'Yeni Osmanlıcılık' biçiminde algılandı. Türkiye, İsrail'e kafa tutmak, İran'a sahip çıkmak vb. aldatmacasıyla Arap halklarına model ülke olarak algılatılmaya çalışılıyor. Uşaklık konusunda öncelleriyle kıyaslanamayacak düzeyde ileri gitmiş, BOP'un önemli bir figüranı haline gelmiş mevcut siyasi partinin seçim döneminde hemen gözden çıkarılması pek mümkün gözüküyor. **Emperyalizm açısından yeni rolünün provaları bitmek üzereyken ve AKP kendisine biçilen rolün zirve-sindeyken vazgeçileceğini düşünmek büyük hata olur.**

BURJUVA PARTİLERİN OY AVCILIĞI UĞRUNA SÖYLEMEYECEĞİ YALAN, VAADETMEYECEĞİ ŞEY YOKTUR

İster genel, ister belediye hangi seçim olursa olsun burjuva partileri

sandıktan galip çıkmak uğruna yalan, boş vaat, demagoji vb. pek çok araç ve yöntemi kullanıyordu. Sıkça tanık olduğumuz odun-kömür, gıda, beyaz eşya, para, altın, cennette tapu vb. bu döneme özgü vaatlerdi. Bugün oy uğruna tüm devlet kadrolarının parti üyesi gibi seferber edildiği, yeşil kartlıları güncelleme adı altında halkın şantaj ve tehdide maruz bırakıldığı bir dönemden geçiyoruz. Bu dönemin belki de en önemli özelliği faşizmin maskesini atarak oy isteyen halkı korku, tehdit, baskı, şantaj vb. yöntemlerle yıldırarak gerçek yüzünü daha fazla sergilemesidir. **Darbe mi Şeriat mı? AKP mi CHP mi? ikilemine sıkıştırılarak saflaştırılan halkın ehven'i şer'e rıza göstermesi isteniyor.**

Burjuva partilerinin seçim startını basın açıklaması ve mitinglerle verdiğini düşünmek yanılıdır. Aslında ilk adım ekonomik alanda atılıyor. AKP, rakamlarla oynayarak ekonominin iyi gittiğini hatta Türkiye'nin diğer ülkelere örnek gösterildiğini söylüyor. Emekçilerin sofrasındaki kırıntılara dahi göz dikmiş olan egemenler hazırlıkları tamamlanmış pek çok saldırı yasasını seçim dönemlerinde beklemeye alıyorlar. Referandumdan Genel Seçimlere kadar geçecek süre yargı üzerinde gerekli düzenlemelerin tamamlandığı bir dönem olarak görülmelidir. Genel seçimler sonrasında ise uluslar arası tekellerin ihtiyaçları temelinde; ormanlardan, akarsulara, topraktan madenlere kadar mülkiyet değişimi görülmemiş düzeyde artacaktır. Bugün torba yasa adı altında süren hazırlık seçim sonrası halkı nelerin beklediğini görmek için küçük bir prova niteliğindedir. Yakın zamanda esnafa, köylüye vb. borç erteleme, yeni krediler açma gibi günü kurtaracak adımların ardından seçim atmosferine girildikçe seçim rüşveti ayyuka çıkacaktır. **AKP'nin, ekonomik alanda seçime kadar bir kaza yaşamazsa sandıktan oylarını artırarak çıkması beklenmelidir.**

AKP'nin, siyaset tarzı istismar, demagoji ve mağduriyet üzerine kurulmuştur. Burjuva partilerinin seçim

yatırımlarından biri de hitap ettiği kesimlerin taleplerini karşılamak yerine istismar etmektir. Son günlerde gündemi sıkça meşgul eden konulara bir göz atıldığında simgeler üzerinden halka mesaj verilmeye çalışıldığını rahatlıkla görebiliyoruz.

AKP, içki ve sigara satışının, tüketiminin daha da zorlaştırılması üzerinden tabanına harama karşı mücadele ettiği mesajı veriyor.

Diğer yandan heykel tartışmalarının yeri ve zamanlaması da dikkat çekicidir. Erdoğan, Kars ziyareti sırasında Türk ve Ermeni halklarının barışını temsil ettiği söylenen heykeli kastederek "kaldırım şu ucubeyi" demişti. MHP'nin uzun yıllardır yapmaya çalıştığını AKP'nin tamamlayacak olması milliyetçi tabanı kazanmaya dönük seçim yatırımı olarak görülmelidir. AKP'nin derdi gerçekten çevre düzenlemesi, görüntü kirliliği olsaydı bahsi geçen heykelden önce gökdelenleri, nükleer santralleri vb. kaldırması gerekmez miydi?

AKP'nin dikkat çeken bir başka atağı çok ince hesaplandığı görülen hapisanelerden tahliyeler oldu. AKP, bu atağıyla birçok hedefi aynı anda vurmaya çalıştı. Birincisi, uzun tutukluluk süreleri Türkiye'nin hem AİHM'de ceza almasına hem de hükümetin 'ileri demokrasi' söylemine gölge düşürüyordu. Devrimcilerin hüküm giymeden yıllarca tutuklu kalması çoktan kanıksanmıştı ancak Ergenekon vb. davalardan hapisanede olanlar dikkatleri bu yöne çekti. İşte tam da bu dönemde hükümet uzun tutukluluk sürelerine karşıymış görüntüsü altında tahliyeleri başlattı. Hizbullah gibi cinayet ve işkence şebekesinin lider kadrolarının da bırakılmış olması toplumda infiale yol açtı. Böylece on yıl herhangi bir hüküm giymeden yatan insanların hapisanelerde ömrünü tüketmesi sessizce yasalaşmış; halkın Hizbullah umacısıyla korkutulup mevcut duruma rıza göstermesi sağlanmış oldu. İkincisi, AKP ateşi kendisi tutmak yerine Yargıtay'ı öne atarak hem gelen tepkilerden korunmuş, hem de yargıyı tartıştırarak daha fazla yıpranmasını sağlamış oldu. AKP böylece

Meclis'te Yargıtay'a yapılacak müdahale öncesinde elini güçlendirmiştir. Üçüncüsü, Hizbullah'ın tabanına göz kırparak seçim yatırımı yapmıştır. Hizbullah'ın Derneği olduğu bilinen Muntazaf-Der'i AKP milletvekillerinin ziyaret etmesi pazarlıkların açığa çıktığını gösteriyor.

Seçimler yaklaştıkça burjuva partilerinin birbirlerinin nasırına basarak daha fazla oy toplamaya çalışacağı görülüyor. Özellikle AKP'nin mağduru oynayarak seçimlerden başarıyla çıkma yönteminin çitasını daha yükseğe çıkaracağı açıktır. İsrail, Ortadoğu vb. üzerinden sahte pehivanlığa soyunurken içeride halkın açlığını sömürerek sadaka siyasetini sürdürecektir.

CHP'ye çekilen operasyonun sonuçları artık politik argümanlarına yansımaya başladı. Belediye seçimleri döneminde çarşaf ve kuran kursu açılımı yapma iddiasıyla, istismarda AKP'den aşağı kalmayacağını göstermiş oldu. Kılıçdaroğlu referandum döneminde partililere "İçki içmeyin camiye gidin!" diyerek girilen yolda her şeyin mubah olduğunu ilan etti. CHP bugün Tarikat açılımına Kürt açılımını da ekleyerek istismar çitasını daha da yükselteceğini gösterdi.

Kılıçdaroğlu'nun Sosyalist Enternasyonal'de yıldızının parlatılması, AB büyükelçileriyle ve özellikle ABD büyükelçisiyle yaptığı gizli toplantılar, pazarlıklar ardından artık seçim sonrasında emperyalizm açısından CHP'yi de AKP'nin muadili olarak sürece hazırlıyor. Böylece bir yandan AKP'ye gözdağı verilirken diğer yandan alternatifini de hazırlamaya başlamış oluyor. AKP'nin yüzünün halk nezdinde yıprandığı noktada emperyalizm elinin altında her zaman bir alternatif bulundurulur.

Emperyalizm komünizmle mücadele adı altında yeşil kuşak projesini hayata geçirirken ülkemizde de komünizmle mücadele dernekleri üzerinden dinciliği, ırkçılığı büyüttü. Devlet tarafından beslenip büyütülen bu cinayet şebekeleri bir çok katliamın uygulanmasında kullanıldı. Maraş, Çorum, Sivas, Gazi vb.

binlerce insanın katledilmesinde aktif rol alan bu kesimler reel sosyalizmin çözülmesi ardından artık ayak bağı olmaya başladı. Globalizm adı altında sömürünün ve talanın katmerleştiği günümüzde uluslararası tekellerin işbirlikçiye dahi tahammülü kalmamışken yeni-sömürge ülkelerde milliyetçilik tasfiye edilmeye başlandı. Milliyetçilik adı altında on yıllarca emperyalizme uşaklık etmenin de bugün tasfiyeyi engelleyemediği görülüyor. **Emperyalizmin yeni dönemdeki planları arasında MHP'nin yer almadığı ve tasfiyesi için düğmeye basıldığı görülüyor. Emperyalizmin tercihlerine uygun olarak seçimlerde iki partili bir meclis oluşturulmaya çalışılacaktır. Tahterevallı gibi düzenlenecek olan parlamento da birbirinden farkı kalmamış düzen partileri emperyalizmin bölgeye dönük atacağı adımların hızlandırılmasında daha aktif rol alacaktır.**

SEÇİMLER VE SOL

Reel sosyalizmin dağılmasıyla sosyalist ideolojinin geçici de olsa geri çekildiği koşullarda işçi sınıfı ve ezilen halkların örgütlülük ve moral değerleri dibe vurdu. Marksizm'in geçmişte mahkûm ettiği pek çok akım yeniden pıtrak gibi yaygınlaştı. Anarşizm, Troçkizm, Feminizm vb. kişilerden başlayıp zamanla örgütlü yapılara kadar sızdı. Solun on yıllar boyunca çeşitli bedeller ödeyerek mücadele sonucu edindiği deneyimler, ölçekler, normlar tahrip edilerek zamanla yerini büyük ölçüde burjuva ve küçük burjuva ideolojisinin değerler sistemi aldı. **Geçmişte solun ezberi dediğimiz pek çok rafine bilgi, değer bugün adeta yeni baştan keşfedilerek, solun dağarcığına eklenmek zorunda kaldı.**

Egemenler solun seçimlere katılmasını ister mi? Evet. Muhafız olan kesimlerin tepkilerini kontrol altında tutabilmek için başvurulmuş yolların biri de sistem içi kanalları açık tutmaktır. Sürgit baskı, şiddet belirli bir aşamadan sonra etkisini yitirmeye başlar. Türkiye gibi faşizmin kurumları aracılığıyla toplumu baskı altında tuttuğu ülkelerde meclis, se-

çimler, anayasa vb. göstermelik olarak vardır. Seçimler, asıl karar alan mekanizmaları gizlemek için yapılır. **Solun ezberlerinden biri de hükümetle iktidarın aynı şey olmadığıdır.** Meclis'te bir gecede onlarca yasa maddesinin paketler halinde sabaha karşı adeta kapkaç yaparcasına geçirildiğine sıkça tanık olduk. Milletvekillerinin sadece ellerini kaldırıp indirerek dekordan öteye geçmediğini gördük. Meclis iç tüzüğünde yapılan değişikliklerle birlikte artık herhangi bir gruba bağlı olmayan milletvekilinin kürsü hakkı bile elinden alınmıştır. Grubu olanların konuşma süreleri ise milletvekili sayılarına göre sınırlandırılmıştır. **Bu durumda sol meclise girebilse bile eli kolu bağlı izleyici konumundan öteye gidemeyecektir.**

Sol'da siyaset yaptığını söyleyen pek çok kişi ve kurum seçim yaklaşıkça birlikten, ittifaktan bahsetmeye, yazıp-çizmeye başlıyor. Saf tuttukları yere göre en doğru seçeneğin kendileri olduğunu diğerlerinin ise bir yanılgı içinde olduğunu uzun uzun anlatıyorlar. Seçim heyecanı artıkça bazı yapılar iktidara yürüdüğünü söylerken, kimileri de baraj sorunlarının olmadığını çeşitli formül ve hesaplarla kanıtlamaya çalışıyor. Seçim tarihi yaklaştıkça trenin kalkmakta olduğu binemeyenlerin çok şey kaybedeceği sık sık söylenir. Seçime sayılı günler kaldığında ise baskının dozajı artırılarak devrimcilere tarikat, birliği parçalayıcı, narsist vb. söylemlerle küfredilir.

Solun uzun süredir unuttuğu birlik, ittifak gibi kavramların anlamı nedir? Solun ezberlerinden biri de birlik ve ittifaklar meselesidir. Birlik, aynı sınıf temsilcilerinin; ittifak ise farklı sınıf ve tabakaların temsilcilerinin belirli bir amaç etrafında tanımlı ve ilkeli bir şekilde bir araya gelmeleridir. Programsız, ilkesiz, sadece kime kaç milletvekili verileceği üzerinden yürütülen tartışmalar kısa vadeli çıkar hesaplarına dayanır. Bu durum solu ilerletmek bir yana aradaki mesafenin daha fazla büyümesine yol açar. Bugüne kadar tanık olduğumuz seçim ittifaklarının akıbeti

de bundan farklı olmamıştır.

Seçimlerde sol adına bir araya gelen yapıların sandıktan çıkmak dışında, hangi ilke ve amaçlarla bir araya geldiklerini anlamak pek mümkün olmamıştır. Programı incelendiğinde pek çoğunun yol arkadaşlarıyla çeliştiği biliniyor. Sandıkta ortaklaşmak dışında, hangi mücadele programı üzerinde ortaklaştıkları ve hangi pratik adımları attıkları da bilinmiyor. Halkımızın çeşitli sorunları hakkında ortak ne tür somut çözümler ürettikleri ve üretecekleri bilinmiyor. Bir birliğin yada ittifakın omurgasını oluşturacak sorular hakkında ortak bir sözü olmayanların, geçici yol arkadaşlıklarından, ileriye taşınabilecek somut bir sonuç da çıkmayacaktır. Seçimde bir araya geleceklere bazı sorular eşliğinde hatırlatma yapmakta fayda olduğunu düşünüyoruz: Emperyalizme karşı mücadele edilecek mi? Nasıl?

AB emperyalist mi? Öyle ise AB demokrasisinin halkımıza ne faydası var?

NATO'dan çıkılacak mı?

IMF, DB ile her türlü görüşme ve anlaşma iptal edilecek mi?

Başta İncirlik olmak üzere emperyalistlere ait üsler kapatılacak mı?

İç ve Dış borçlar ne olacak?

Tekellere karşı tutum ne olacak?

Köylülüğün borçları ne olacak?

Gençliğin eşit, demokratik ve bilimsel eğitimi nasıl sağlanacak?

Diyanet ne olacak?

Ordu'nun ve polislin yapısı ne olacak?

Özelleştirmeler son bulmakla kalmayıp işçi ve emekçilerin bugüne kadarki mağduriyeti giderilecek mi? Nasıl?

İşçi ve emekçilerin örgütlenme özgürlüğü ve sosyal hakları nasıl düzenlenecek?

Seçimlere abartılı anlamlar yüklenip meclis kutsanıyorsa orada bilinçler çelmeleniyor, derinlik kayboluyor demektir. Bir önceki genel seçimlerde bağımsız adaylığın tek başına bir değer olmadığını söyleyerek eleştirmiştik. Kısa süre içinde görüldü ki adaylar, meclise bir kez kapak attığında önce oyunu aldıkları

rı kesimlerden sonra da içinden geldikleri yapıdan bağımsızlaşıyorlar. 'Meclise ufuk gerek' sloganlarıyla yolcu edilen Ufuk Uras'ın anayasa paketi oylamasında kullandığı evet oyu sonrası, AKP'lilerin tümünün onu ayakta alkışlaması, ufku Ufuk Uras'a kadar daralanların trajedisi olmuştur. "...Bilinir ki devrim hedefinden uzaklaşanlar seçimi keşfeder; seçimi keşfedenler de sistemi keşfeder." (Devrimci Hareket yayınları, Seçim sürecinde Türkiye, s.30)

SEÇİMLERDE DEVİRİMCİ TAVIR

Seçim süreçleri halkın duyargalarının daha fazla açıldığı dönemlerdir. Burjuva partileri demagogik söylem ve boş vaatler eşliğinde halkı kandırmaya çalışırken; devrimciler açlığın, yoksulluğun sorumlusu olan sistem değişmedikçe hiçbir sorunun gerçek anlamda çözülemeyeceğini anlatarak halkın hem beynine hem de kalbine girmeye çalışmalıdır.

Devrimciler hiçbir aracı baştan reddetmez. Önemli olan hangi ihtiyacı karşılayacağıdır. Seçimler söz konusu olduğunda da içinden geçilmekte olan sürecin ihtiyaçları çerçevesinde hareket edilir. Seçimler konusunda devrimcilerin tavrı hiçbir zaman değişmez değildir. Sınıf mücadelesi sürdükçe koşullarda değişecek ve geçmişte uygun bulunmayan bir araç uygun hale gelebilecektir. Bu işin ABC'sidir ancak hiç kimse ben istedim oldu yada 'dün dündür bugün bugündür' diyemez. Hiçbir araç keyfi kullanılmayacağı gibi bazı araçlar sınıf mücadelesinde ortaya çıkabilecek köklü değişiklikler sonucu kullanılabilir hale gelebilir. Halkın sistemin elma şekerlerine kanmadığı, farklı çözüm önerilerine açık olduğu koşullarda sandığı işaret etmek reformizmin bataklığına saplanmaktır.

Her seçim döneminde seçime katılanlar Fatsa örneğine atıf yaparak kendi duruşlarını olumlamaya çalışır. Hatta işi abartıp Fatsa'yı aştıklarını ciddi ciddi söyleyen ve kendi sesiyle motive olan kesimlerle sıkça karşılaşırız. Söylemlerin içinin boş olduğu kısa süre içinde anlaşılmakta ancak

bir sonraki seçimde benzer iddialarla tekrar ortaya çıkmaktadır. Öncelikle belirtelim ki Fatsa bir seçim başarısı değil Direniş Komiteleri'nin çiçek açtığı yerdir. Direniş Komiteleri'nin yaygınlaşıp artık sistemin kurumlarının devre dışı kalarak halkın sorunlarını oluşturulan komiteler aracılığıyla çözdüğü bir örgütlülük üzerinden yükselen bir başarıdır Fatsa. İşte o yüzden Fatsa; sadece seçime girerek yakalanacak bir başarı olmadığı gibi seçimden galip çıkılsa bile gerçek anlamda örgütlü olunmayan bir yerde sonuç almanın da mümkün olmadığını gösteren önemli bir örnektir. Örgütlü bir halk yaratılmadıkça Fatsa'yı aşmak da mümkün olmayacaktır.

Devrimciler başarıyı sadece gösterdikleri adayların seçilmesiyle ölçmezler. Sol adına seçildikten sonra burjuva partilerinin milletvekillerinden farkı kalmayan kişiler yüzünden halkın sol düşünceye karşı güveni de umudu da azalıyor. Seçim sürecinde devrimci tavır ne olmalıdır sorusuna daha önceki yayınlarımızda sıkça değinmiş bu konuda turnusolumuzun ne olduğunu ifade etmiştik:

"Bizler, bir adayı destekleyeceksek, öncelikle somut programımızı, taleplerimizi götürür, onun programı/vaatleri ile kıyaslar ve oluşan çakışma oranında durumu değerlendiririz. Desteklemek için yeterli ön koşul oluşmuşsa destek verir ve sonuna kadar takipçisi oluruz. Taleplerimizin yerine getirilmesi için gerekeni yaparız. Umutların boşa çıkarılmasını, beklentilerin ve verilen desteğin istismar edilmesini görmezden gelmez; hesap sorarız. Bu, her platformda böyle olmak zorundadır.

Devrimciler, yaşamın her alanında planlı, programlı hareket eder, seçimleri 'bir hatırı işi' olarak değil, bir mücadeleye alanı olarak görür ve devrim hedefini yok saymadan o ana özgü tutumunu belirler. Hiç kimse bizi bu genel doğrudan sapmaya, kendi dar hesaplarının ve çıkar ortaklaşmalarının destekçisi olmaya zorlayamaz. Ortada bir yanlış varsa; bu, ilkesiz ve kof birliktelikte ısrar etmek ve halkı yanlış yönlendirmektir." (Seçim sürecinde Türkiye, s.28)

Seçimler söz konusu olduğunda boykotta etkili bir çalışma yöntemi değildir. Seçimleri sadece sandığa gitmek biçiminde algılamak yerine sandığa gitmemenin de bir tercih olduğu halka gösterilebilir. Kriz derinleştikçe halka çıkarılan fatura da kabarıyor. Krizin patlak verdiği günlerde kapitalist ülkelerde elde olan sınırlı kaynaklar ekonomiyi kurtarmak adı altında tekellere peşkeş çekildi. Trilyon dolarlarca kaynak kısa süre içinde buharlaştı. Krizin günlük hayata etkileri arttıkça işsizlik, enflasyon, borçlanma, icra vb. insanların üzerine kâbus gibi çöktü. Dünyanın her yerinde krizden en çok etkilenen kesimler başta işçi sınıfı ve gençlik olmak üzere sokağı ısıtmaya başladı. Avrupa'da Yunanistan, İspanya, İngiltere, Fransa vb. grevler, mitingler, sokak gösterileri birbirini izlemeye başladı. Son olarak Tunus isyanı devrimci bir önderlikten yoksun olsa da tüm Ortadoğu halklarını özgürlük, adalet, eşitlik talepleriyle işbirlikçi iktidarları titretecek bir noktaya getirdi. Ülkemizde de krizin etkilerinin üstüne GSS, Anayasa Paketi, Torba yasa, 2B yasası vb. saldırıları eklendiğinde adeta sonuçlarından etkilenmeyen kesimin kalmayacağı bir sürece giriliyor. Kırıntılarla yaşamaya çalışan halka örgütsüzlük, güvensiz çalışma, baskı, terör dayatılıyor.

Kriz anları karar anlarıdır! Devrim aşaması, yönetenlerin eskisi gibi yönetemediği; yönetilenlerin ise eskisi gibi yönetilmek istemediği dönemlerdir. Kitlelere kılavuzluk edecek, onlarla beraber yürüyecek bir yapının olmadığı koşullarda biriken enerji sistem içi kanallarda eriyip barutunu tüketir. Kriz anlarında devrimcilere düşen görev halka sandığı işaret etmek değil; farklı bir dünyanın kapılarını aralamaktır. Devrimcilik ise halka güvenerek; halkla birlikte engebeli, dolambaçlı da olsa zorlu yolları yürümeyi göze alabilenlerin işidir.

**SEÇİM ÇARE DEĞİLDİR!
KRİZ ANLARI KARAR
ANLARIDIR!
TEK YOL DEVRİM!**

ÜRETEEN BİZİZ, YÖNETEN DE BİZ OLACAĞIZ

KESK'E BAĞLI SENDİKALARDA BAŞLAYAN GENEL KURULLARA DEVRİMCİLER NASIL YAKLAŞMALIDIR

KESK'e bağlı sendikalarda genel kurul süreci başladı. Bu dönemlerde yaşananların artık bir ezber oluşturduğunu söylersek sanırız abartı olmaz. Hiç kimse, yaşanacak tekrarlara şaşırılmamaktadır. Hatta neredeyse herkes, umudun bu kadar kolay tüketilmesini de kanıksamış gözükmektedir. Umudun bu denli tüketildiği ortamlarda devrimcilere düşen görev, gidişata soldan müdahale etmektir.

YANLIŞI GÖRMEYENLERİN DEĞİŞTİRME ŞANSI YOKTUR

Mevcut duruma, doğru ve dönüştürücü müdahalede bulunabilmek için, öncelikle gerçekliği tüm çıplaklığı ile tanımlamak gerekiyor. Ortaya çıkacak olan tablo can sıkıcı olsa da ilk yapılması gereken budur. Gidişatın rotasını değiştirmek için mevcut durumu çözümlemek tek başına yeterli olmayacaktır. Bununla birlikte, yerine konulacak olan işleyişi tanımlamak da ikinci bir zorunluluktur. Mevcudun yerine alternatifini tarif edemeyenler,

sonuçta var olana teslim olmaktan kendini kurtaramaz. Genel kurullarda bugüne kadar yaşadığımız ve içimizdeki sistem olarak tanımlayabileceğimiz yöntemleri köklü bir eleştiriye tabi tutmadan, kararlı adımlar atabilmek mümkün değildir.

Genelde sendikalarda özelde ise KESK içerisinde genel kurul denildiğinde seçimler akla gelir oldu. Oysa genel kurullar sendikal sürecin değerlendirildiği, geçmiş eleştirisinin yanında geleceğe yönelik politikaların belirlendiği süreçler olarak bilinir. Genel kurulların aynı zamanda hesaplaşmanın yaşandığı en yetkili organlar olduğu da unutulmamalıdır. Gelin görün ki uzun bir zamandır, yaşanan yönetim zaafı dahi, enine boyuna değerlendirilmeye tabi tutulmamaktadır. Bunun en önemli nedeni ise hakim olan grupların aynı yanlışlara sürekli ortak olmalarıdır. Öyle ki bir genel kurulda seçim işbirliğine giden iki grup, bir sonraki genel kurulda rakip listelerde yer alabilmektedir. Ortaklaşmanın da

rakip olmanın da inandırıcı hiçbir politik gerekçesinin olmadığı herkesçe bilinmektedir. Çünkü programlı bir yan yana geliş söz konusu değildir. Seçim yöntemi olarak burjuvaziden ödünç alınan ve delegasyona dayalı olan uygulama, sistemdeki benzer çürüme durumunu saflarımıza da taşımıştır. Sistemde halk ile devlet arasındaki yabancılaşma, sendikalarda yönetim ile taban arasında yaşanıyor. Dolayısıyla sandık üzerinden şekillenen demokrasi, ancak sistemin demokrasi anlayışı kadar oluyor.

Sendikalardaki grupların gücü delege sayılarıyla ölçülür hale gelmiştir. Oysa bir sendikal grubun gücü, sokağa taşıdığı kitlenin niceliği ve niteliğiyle ölçülmelidir. Mücadele sahnesinde karşılığı bulunmayan güç tanımı, olsa olsa burjuva bir ilişkilene biçimine denk düşer. Söylemek istediğimizi açacak olursak; genel kurulda yönetime seçilen liste, en az % 50 iradeyi temsil ediyor demektir. Şubelerde en az 250 delegenin oyunu alan yönetim kurulu, kendisine oy

veren delegeleri dahi eylem süreçlerine taşıyamamaktadır. Eylemlere taşınan kitle gerçeğin ta kendisidir. 26 Mayıs "genel grevi" bu konuda herkesin ne kadar örgütlü olduğunun göstergesidir. Yaşanan bu zayıflığın sebepleri araştırılırken ilk ele alınması gereken genel kurul süreçlerinin nasıl tüketildiğidir. Programsız seçim iş birlikleri, telafisi mümkün olmayan hasarlara yol açmaktadır. Mücadele programı veya siyasi eğilimler üzerinden şekillenmeyen iş birlikleri, bu tarz birliği tercih edenleri de hızlı bir şekilde eksen kaymasına itmektedir.

Akıllara durgunluk verecek seçim iş birliklerine tanık olmaktadır. Örneğin, Cumhuriyet'in kuruluş ilkelerini temel alan bir grup anlayışı ile demokratik özerkliği güncel hedefleri arasında sayarak buna muhalif olan bir grubun seçim iş birliğini nasıl açıklayabiliriz?

KÜÇÜK HESAPLAR SAHİBİNİ KÜÇÜLTÜR

Süreci örgütlenme anlayışının yerini, kendini örgütlenme kolaylığı alınca, siyasal kaygıların yerini de faydacılık alıyor. Yalnızca kendini örgütlenme gayreti, salt grupların kendini değil aynı zamanda sendikaları da güçten düşürmektedir. Mücadeleyi örgütlenme anlayışının yerini grubu her şart altında yönetime taşıma anlayışı alınca, faydacılık burayla da sınırlı kalmamaktadır. Eskiden grup içindeki bireylerden söz edilmezdi. Hatta bireysel hatalar dahi grubun politik duruşuyla açıklanırdı. Şimdi ise siyasal grup isimleri yerini, kişiler etrafında kümelenmiş topluluklara bırakmıştır. Bu kişiler, kendilerini yönetimlerde konumlandırabilmek için çeşitli bölünmeleri dahi göze alabilmektedir. Bu çerçevede ortaya çıkan sıkıntılara, KESK Genel Merkezi'nde yaşanan istifalar etkili bir örnektir. Seçim iş birliği yapan grupların ilkesizlikleri ortalığa sa-

çılmıştır. Ve adeta "şapka düştü kel göründü" durumu yaşanmıştır. Yan yana gelerek KESK GMYK'na seçilen beş grup, bir birinin kusurlarını ancak istifalar sonrası açıklayabilmıştır. Bu demektir ki istifalar yaşanmasaydı bir birinin kusurlarını örtmeye devam edeceklerdi. Ayrıca bu olay özelinde bir kez daha görülmüştür ki programsız birliklikler sürece tahmin edilenden daha fazla zarar vermektedir. Yöneten-yönetilen ilişkisinde burjuva yöntemlerin tercih edilmesi, kapitalizme özgü hastalıkların saf-larımıza taşınması anlamına gelmektedir. Uygulanmakta olan seçim sisteminin en büyük tahrifatı, tabanın edilgenleşerek sürecin dışına düşmesidir.

Tüm bu yaşanan olumsuzlukları nasıl ki tek tek kişilerin hatalarıyla açıklayamazsak, çaresini de kişi veya grupların iyi niyetleri ile üretemeyiz. Bu hastalıklar birer sonuçtur. Bu sorunlara kaynaklık eden sebeplerle mücadeleyi esas almak gerekir. Sebebi ise egemen sınıfların kültürel hegemonyasında ara-mak gerekiyor.

DÜŞÜNCELERİN ÇARPIŞMASINDAN GERÇEKLİĞİN NETLİĞİ DOĞAR

Sık sık solun ve dolayısıyla emekçilerin birliğinden söz edilir. Bu, yakıcı bir gerçekliği ifade etmesinin yanında eksik anlaşılan bir konudur. Sorunların tanımından mücadelenin araç ve yöntemlerine kadar, bir dizi temel soruya ortak cevaplar üretmeden oluşturulacak birlikler aldatici olduğu kadar aşındırıcı da olmaktadır.

Kişiler niyetleri üzerinden yan yana gelişleri yaşayabilir. Ancak toplumsal sorumluluğu olan yapıların birlikteliği iyi niyeti aşan bir sistematiğe dayanmalıdır. Bunun yolu da amaçlı ve disiplinli bir tartışma ortamının yaratılmasından geçer. Sendikal grupların hangi sorun karşısında ne tutum geliştirdiğinin dahi bulanıklaştığı şu ortamda, yürütülecek tartışmalar birliğe yol açmasa bile, en azından farklılıkları netleştirir ki bu da kazanım olarak görülmelidir. *Sendikal mücadele programı tartışması*, kimlerin yakın düşündüğünü açığa çıkartacağı için güç birliklerinin de

Emek düşmanı sistemin, programını bozmak için emekçilerin programını inanılır bir yapıya kavuşturmak gerekir. Bu devrimcilikte ısrar edenlerin, omuzlarında duran bir sorumluluktur. Nitelikli bir cephe yaratıp, güçlü çıkışlarla sarsıntılar oluşturmak gerekmektedir. Gündemin peşinden koşan değil, güç biriktirip gündem yaratan çıkışlar gidişin yönünü değiştirme potansiyeline sahiptir. Cılız basın açıklamalarıyla günü kurtarmayı değil, devletin saldırı yasalarını püskürtecek güçlü çıkışlara ihtiyaç duyulmaktadır. KESK'e bağlı sendikalarda başlayan genel kurullar, bu anlayışla örgütlenirse, umudu diriltme başarısını yakalayabiliriz. Aksi halde bu ablukayı dağıtma şansı gözükmemektedir. Önümüzdeki dönem kendini örgütleyenlerin adıyla değil, süreci örgütleyenlerin adıyla anılacaktır. Çünkü süreci örgütleme becerisini gösteremeyenlerin, kendilerini koruma şansları da olmayacaktır.

önünü açacaktır. Burada samimi-
yetin ölçüsü, etkilemeye olduğu
kadar etkilenmeye de açık olabil-
mektedir.

Yürütülmesini önerdiğimiz mü-
cadele programı tartışması, aynı
zamanda politik seviyeyi de yük-
seltecektir. Farklı fikirlerin aynı
ortamda dile getirilmesi, fikir sa-
hiplerini geliştirmeye de hizmet
edecektir. Mücadele programın-
da anlaşabilmek her konuda ay-
nılaşmak anlamına da gelmez. Bir
siyasal yapı içinde dahi farklı dü-
şüncelerin olduğu gerçeğini hatırlarsak, bu farklı düşüncelerin kor-
kulacak bir durum olmayacağı da
anlaşılır. Program birliğinin yaka-
lanamadığı koşullarda gereksiz rekabetler ve aşınma yaşanmaktadır. Aslında buna bizzat KESK örnek olarak verilebilir. KESK içerisinde (bir- iki istisna dışında) bütün sol anlayışlar vardır. Ancak bu, tek başına emekçileri harekete geçirmeye yetmiyor. Farklı önceliklerin öne çıkıyor olması ve rekabet ha-

vası emekçilerde güvensizliğe yol açmaktadır. Demek ki tek başına solcuların yan yana dizilmesi birlik anlamına gelmiyormuş. Aslolan neyi, nasıl yapacağını tarif eden bir program etrafında ortak dili yakalamaktır.

Emekçilerin birliğini dert edenler, öncelikle onlara güven verebilecek bir duruşu sergilemekle yükümlüdür. Ancak böylesi bir durumda en geniş cephenin yolu açılabilir. Netleştirilmiş talepler ve bu taleplere ulaşmak için kullanılacak araç ve yöntemleri açığa çıkarmak ertelenemez bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

Ülkemizde sendikal mücadele de dahil olmak üzere; toplumsal mücadele alanlarının hiç biri, emperyalizmi ıskalayarak doğru bir duruş sergileyemez. Günümüzde emperyalizmin yaşamakta olduğu kriz, onu yeni arayışlara itmiştir. Bu çerçevede Türkiye'ye biçilen yeni roller açığa çıkmıştır. Emperyalizmin bölge politikalarında

Türkiye'nin aktif rollere soyunması, ülkemizde emekçilerin çemberinin daha da daraltılacağı anlamına gelmektedir. Bir devlet biçimi olan faşizmin önümüzdeki dönemde daha da saldırganlaşacağını görmek artık zor değil. Emperyalist tekellerin talepleri doğrultusunda çıkartılan saldırı yasalarının, potansiyel olarak emekçilerde itirazlara sebep olacağını iyi bilen egemenler, 20-30 yıllık hesaplar yapmaktadır. Bu anlamda emekçilerin olası tepkileri, geliştirilecek yanıtıcı yöntemlerle yine sisteme yedeklenmeye çalışılıyor. O zaman yapılması gereken gayet açıktır. Bu oyunu bozmak!

Emek düşmanı sistemin programını bozmak için emekçilerin programını inanılır bir yapıya kavuşturmak gerekir. Bu devrimcilikte ısrar edenlerin omuzlarında duran bir sorumluluktur. Nitelikli bir cephe yaratıp güçlü çıkışlarla sarsıntılar oluşturmak gerekmektedir. Gündemin peşinden koşan değil, güç biriktirip gündem yaratan çıkışlar gidişin yönünü değiştirme potansiyeline sahiptir. Cılız basın açıklamalarıyla günü kurtarmayı değil, devletin saldırı yasalarını püskürtecek güçlü çıkışlara ihtiyaç duyulmaktadır.

KESK'e bağlı sendikalarda başlayan genel kurullar bu anlayışla örgütlenirse, umudu diriltme başarısını yakalayabiliriz. Aksi halde bu ablukayı dağıtma şansı gözükmemektedir.

Önümüzdeki dönem kendini örgütleyenlerin adıyla değil, süreci örgütleyenlerin adıyla anılacaktır. Çünkü süreci örgütleme becerisini gösteremeyenlerin, kendilerini koruma şansları da olmayacaktır.

**REKABET BÖLER MÜCADELE BİRLEŞTİRİR!
YAŞASIN DEVRİMCİ EYLEMİN BİRLİĞİ!**

**DEVRİMCİ ÖĞRETMEN
15 OCAK 2011**

DOĞRU YERDEN ÖĞRENELİM

“BİR, İKİ, ÜÇ DAHA FAZLA VIETNAM” (Ernesto Che Guevara)

Vietnam halkının özgürlük uğruna verdiği mücadelede savaşmadığı emperyalist güç kalmamıştır. Fransız sömürgeciliğine karşı mücadele sürerken 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında Japon faşistlerinin işgaline uğramış ve iki cephede birden savaşmak zorunda kalmıştır. Savaşın bitimine yakın bir tarihte ayaklanma ile tam özgürlüğüne kavuşmuşken; Japon faşistlerini teslim almak bahanesiyle gelen İngilizler, Fransız sömürgecilerini ve Japon faşistlerini tekrar silahlandırarak özgür Vietnam'ı tutsak etmeye çalışmıştır. Dien Bien Phu'da diz çöktürülen Fransız sömürgecilerinin kovulmasının hemen ardından ABD emperyalizminin işgaliyle karşılaşmıştır.

İki tür savaş vardır: Haklı savaş ve haksız savaş. Vietnam halkının verdiği haklı savaş o derece meşru görüldü ki dünyanın her yerinde sayısız eylemler, gösteriler ve çatışmalarla desteklendi. İşgalci ABD'de bile milyonlarca insanın sempatisini kazandı.

Eşine ender rastlanacak bu sahiplenmenin sebebi neydi? Ho Shi Minh önderliğindeki direnme sa-

vaşı hiçbir zaman ilkelerinden taviz vermedi. Vietnam halkı, Hitler faşizmi döneminde dahi görülmeyen işkenceler, katliamlar uygulamış ABD emperyalizmiyle, Amerikan halkını birbirinden ayırmasını bildi. **Kitle imha silahlarıyla soykırıma uğramasına rağmen Vietnam halkı meşru ve haklı durumuna gölge düşürecek en ufak bir eyleme başvurmadı. İnsanca yaşamak için insanlık dışı uygulamalara göğüs gerdi.**

Vietnam, ayaklanma tipi devrimden, kır ve şehir gerillasına kadar hemen her biçimin bazen bir arada bazen de değişik zamanlarda başarıyla uygulandığı bir coğrafyadır. Halk savaşı stratejisinin Mao'dan sonra daha ileri taşınmasına, zenginleştirilmesine olanak sağlamıştır. Vietnam, devrimin laboratuvarı gibi çalışarak pek çok mücadele biçiminin geliştirilerek Marksizm'e yeni katkıların yapıldığı bir üs görevi görmüştür. Vietnam, sosyalist ideolojinin dünya halkları arasında daha fazla tanınıp, sempati duyulmasına, kalbinde ve beyninde yer etmesine büyük katkı sunmuştur. Vietnam halkı sadece Fransız sö-

mürgecilerini kovmakla kalmayıp diğer sömürgelerin de ulusal kurtuluş mücadelelerine eşsiz katkılarda bulunmuştur. 1952-54 yılları arasında Fransızların Vietnam'a azgınca saldırılarını arttırarak, bataklığa daha fazla saplandığı bir dönemde 700 binden fazla askerini buraya kaydırmış olması özellikle Afrika'da Tunus, Fas, Cezayir vb. büyük bir otorite boşluğunun oluşmasına ve Ulusal Kurtuluş Savaşlarının peş peşe başarıya ulaşmasına yol açıyordu. Vietnam, klasik sömürgeciliğin bitmesinde çok önemli bir yere sahiptir.

**EMPERYALİSTLERİN
VERDİĞİ HİÇBİR SÖZ,
ATTIĞI HİÇBİR İMZA
SAMİMİ DEĞİLDİR**

ABD, Fransız sömürge ordusu-na cephaneye, silah, erzak, ekonomik yardım ve istihbarat vermenin yanında danışman adı altında askerlerini göndererek savaşı koordine etmişti. ABD'nin tüm desteğine rağmen yenilgiden kurtulamayan Fransız sömürge ordusu Dien Bien Phu'da diz çökerek ateşkes ve barış anlaşması imzalamıştı. Anlaşma da Vietnam'ın tekrar birleşmesi, seçimlerin yapılması ve içişlerine ka-

rıılmaması gibi hükümler yer alıyordu. Fransızların çekilmesiyle doğan yönetim boşluğunu değerlendiren ABD, Güney Vietnam'da işbirlikçileri aracılığıyla anlaşmayı hükümsüz kılacak adımların peşpeşe atılmasını sağladı. Daha mürekkebi kurumadan anlaşma çöpe atıldı.

Güney Vietnam'da Fransızlar tarafından geri getirilen imparator Bai Dai ABD'nin baskısıyla eski sömürge memuru olan Ngo Dinh Diem'i başbakanlığa atadı(1955). Diem, bir yıl sonra ABD'nin desteğiyle referandum düzenleyerek Bai Dai'yi tahttan uzaklaştırdı(1956) ve Güney Vietnam Fransız birliğinden çekildi. Diem, Güney Vietnam'ı ABD'nin pasifik bölgesindeki işbirlikçi yönetimlerin içinde yer aldığı CENATO paktına soktu. ABD'nin danışman adı altında binlerce askerini Güney Vietnam'a göndermesinin ardından bunun açık bir işgal olduğu görüldü. Halkın Diem'e olan tepkisi öfke ve nefrete dönüşerek işgale karşı direniş başladı. Vietnam İşçi Partisinin önderlerinden Le Duan'ın girişimiyle Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi kuruldu(20 Aralık 1960). Le Duan, Ho Shi Minh ve Giap kadar tanınmasa da Direnme Savaşı'nın örgütlenmesinde en etkin ve yetkili isimlerden biriydi. **Le Duan, Güney Vietnam'daki Direnme Savaşı'nın her aşamasını ilmi ilmi örmüştür.** Vietnam İşçi Partisi'nde önemli bir yere sahiptir. Ho Shi Minh'in 1969 yılında ölmesinin ardından Kuzey'e gelerek partinin ve devrimin başına geçmiştir. 1986 yılında ölümüne kadar Vietnam halkına kat ettiği zorlu yol boyunca rehberlik etmiştir.

ABD emperyalizmi Güney Vietnam'a yerleştikçe koltuk değneklerini birer birer atmaya başladı. Artık uşaklıkta isteneni veremeyen, halkın nefretini kazanmış Ngo Dinh Diem bir darbe ile koltuğundan indirilip idam edildi(1 Kasım 1963). Fransızlar askeri anlamda yenilip geri çekilmesine

rağmen ekonomik alanda Güney Vietnam'da hala etkindi. ABD önce Fransa'dan yapılan ithalatın kesilmesini sonrasında ise bölgeden tamamen uzaklaştırılmasını sağladı. ABD, sahnede artık tek başına kalınca işgali kılıfına uydurmak ve kalıcılaştırmak için 1964 yılında bir gemisinin batırıldığını öne sürerek Kuzey Vietnam'ı bombalamaya başladı. Tonkin Körfezi Olayı olarak bilinen bu senaryonun yalan olduğu yıllar sonra kabul edilmiş olsa da ABD istediğini almış, Vietnam'ı tamamen işgal etmiştir. Irak ve Afganistan işgallerinde kimyasal silah ve özgürlük götürmek iddialarının bir kara propagandanın ibaret olduğunu ABD'nin en yetkili kişilerinin itiraf etmesi emperyalizmin tarihinin yalan üzerine kurulu olduğunun bir başka kanıtı olmuştur.

2.Emperyalist Paylaşım Savaşında enkaza dönen Avrupa kıtasına göre ABD adeta kendi topraklarına bir top düşmeden adını galipler hanesine yazdırmıştı. Japon faşizmi teslim koşullarını müzakere ederken ABD'nin attığı atom bombaları insanlığa bir meydan okumaydı. Savaştan sonra askeri alanda dünyanın jandarması rolüne soyunan ABD gücünü göstermek için Kore'yi seçti. Savaş alanında gerçek bir testten geçen ABD, Kore halkının yiğitçe direnişleriyle karşılaştı. Bir düzineden fazla müttefikinin yanı sıra paylaşım savaşı sırasında tüm pasifik bölgesine atılan bombadan da fazlasını bir yıl içinde kullanmasına rağmen yenilgiyi kabullenmek zorunda kaldı. Kore'de yaşadığı hezimetle iddialarının ne kadar boş olduğunun görülmesi daha fazla zorbalaşmasına yol açtı. **Askeri güç olmadan ekonomik gücün bir işe yarayacağını, müttefiklerini bir arada tutamayacağını** gören ABD, Fransızların başaramadığını başarmak tüm Hindî-Çini (Vietnam, Kamboçya, Laos) bölgesini ele geçirmek için Vietnam'ı seçti.

EMPERYALİZM İNSANLIK TARİHİNİN EN ZORBA GÜCÜ OLDUĞUNU GÖSTERMİŞTİR

ABD işgale gerekçe yaratabilmek için Diem kliğine askeri bir anlaşma imzalattı. ABD askerlerinin gelmesiyle birlikte Güney Vietnam'daki 14 milyon köylü (tümü) 'Stratejik Köycükler' denen çevresi tel örgü, hendek, mayın vb. ile kapatılmış hapishanelere dolduruldu. **Stratejik köyler politikası yürütülen özel savaşın belkemiği idi. Denizi kurutup balığı avlamak biçiminde tarif edilen bu yöntemle halk ile gerilla arasındaki sıkı bağ koparılmaya çalışıldı.** İnsanlık tarihinin tanık olduğu en büyük soykırımın yaşandığı bu üstü açık cezaevleri akla hayale gelmeyecek, insanın kanını donduran işkence merkezlerine dönüştü. Buralarda yaşanan insanlık suçlarının daha iyi anlaşılabilmesi ve unutulmaması için birkaç örnek vermekte yarar var:

"Mrs. Vguyen Thi Tu...Poulo-Condore adasında kadınların döl yollarına zehirli yılanlar sokuluyordu. Bu kadınlar büyük acılar içinde öldüler. Yetkililer kadınların döl yollarına zorla kırık şişeler sokuyorlardı. Kadınlar kendilerini kaybediyorlar ve çoğu zaman ölüyorlardı. Muhafızlar mahpusların bütün tırnaklarının altına demir çiviler çakıyorlardı; sonra bu parmakları sargı beziyle sarıyorlar, benzine bulayıp ateşleyerek yakıyorlardı. Ağzımıza ve burnumuza pompayla basınçlı su sıkıyorlardı. Su, son derece baharatlı balık salçasıyla karışıktı. Bu su, iç organlarımızın ince zarlarını yakıyordu. Sabun da kullanıyorlardı. Helâlarda mikropları öldürmek için kullanılan ve çok kuvvetli bir madde olan crezil kullanıyorlardı." (Ralph Schoenman- 11.04.1966)

Ölümün kurtuluş olarak algılandığı bu soykırım merkezlerinde insanlığın işkenceden geçirildiğine tanık olundu. Emperyalist-Kapitalist sistemin karlılıkla yapabileceği kötülükle-

rin bir sınırının olmadığı görüldü. 1963 yılında bu mezbahaları doldurmak için muhbir ağının dışında 300 binden fazla gizli polisin çalıştığı biliniyor.

"Birgün eve geldim, iki emniyet ajanı beni bekliyordu. Faifo şehrine götürüldüm. Aylarca çok kötü işkencelere uğratıldım... Bir defasında kendime geldim ve çırılçıplak olduğumu, bütün vücudumu kaplayan yaralardan kan sızdığını gördüm. Bulduğum hücrede başkaları da vardı. İnleyen bir kadın sesi duydum, yarı karanlıkta bir kan birikintisinin içinde bir kadın gördüm. Çocuğunu düşürünceye kadar dövülmüştü. Sonra ihtiyar bir adam gördüm, gözünün biri çıkarılmıştı. Adam ölüyordu. Yanında 13-14 yaşlarında bir oğlan çocuğu, ölmüş yatıyordu. Biraz ötede ölü bir genç, kafası yarılmış, açık. Beni bu görünüşün çözeceğini umarak buraya atmışlardı." (Vietnam'da Savaş Suçları- Bertrant Russell)

ABD'nin Vietnam'da işlediği insanlık suçları saymakla bitmez. Bu suçlardan bazıları var ki kadın, çocuk, yaşlı demeden istisnasız tüm halka uygulandığı için daha fazla öne çıkmıştır. Hiç kimsenin hayal edemeyeceği işkence yöntemleri kitleler halinde Vietnam halkına uygulandı. Vahşetin sınır tanımazlığı tüm dünyada ezilen halkların nefretini kazandığı gibi burjuva aydınlarının bile kayıtsız kalmayıp harekete geçmesine yol açtı. Vietnam'ın yarattığı enerji öyle bir dönüşüm yarattı ki sadece ABD değil kapitalist sistem sorgulanır hale geldi. Tarihe 68 baharı diye geçen gençliğin başkaldırısının ilham kaynaklarının başında Vietnam direnişini saymak gerekir. Geçmiş sosyalizm düşmanlığı ile anılan aydınlarda bile büyük değişim ve dönüşümler oldu. Bunların başında sosyalizmin yeminli düşmanı olan Bertrant Russell savaş ilerledikçe değişime uğramış ve dünya çapında aydın ve sanatçıların ör-

gütlediği 'Vietnam Savaş Suçları Mahkemesinde' görev almıştır. Russell, Vietnam Savaşıyla ilgili New York Times gazetesi ile yürüttüğü tartışmalarda kendini şöyle tarif ediyor: 'Nerede zulüm varsa eleştiririm. Stalin zamanında, o günün Rusya'sındaki zulümlere itiraz ettiğim için ABD'deki liberaller tarafından aşırı anti-komünist sayılmıştım. Komünist ülkelerde Yahudilerin çektiği zorluklarla ilgili bir yazışmayı son zamanlara kadar sürdürmüştüm.' (Vietnam'da Savaş Suçları- Bertrant Russell)

İşgalden kısa bir süre sonra ABD askerlerinin yaptığı katliamlar artık gizlenemez hale gelince burjuva basın da yer vermek zorunda kaldı. 3 Ekim 1965 tarihli New York Times'e göre "...170 bin sivil öldürülmüş; 800 bin kişi işkenceyle sakat bırakılmış; 5 bin kişi diri diri yakılmış; bağırsakları deşilmiş veya kafatası kesilmiş; 100 bin kişi kimyasal zehirlerle öldürülmüş veya sakat bırakılmış; 400 bin kişi tutuklanmış ve vahşice işkenceye uğramıştır..." (Vietnam'da Savaş Suçları- Bertrant Russell)

ABD'nin vahşeti, sadece fiziki şiddet yoluyla öldürmekle sınırlı değildir. Kimyasal silahlar, fosfor bombaları, Napalm bombaları, sinir gazları, Lazy dog denen ustura keskinliğinde çelik şeritler halkın üzerine atılmıştır. Hiçbir ayırım gözetmeksizin hastaneler, okullar, verem ve cüzzam sanatoryumları, fabrikalar, tarlalar kısaca canlı-cansız her şeyin üzerine atılan bu silahlar dokunduğu yerde on yıllarca etkisini gösterecek bir zehirlenme yaratıyordu. Kimyasal maddeler toz veya sıvı halde çoğu zaman havadan atılırken bazen de suya, yiyeceğe, bitkilere, hayvanlara atılıyordu. Birçok bölgede bu kimyasal maddeler pirinç gibi gıda maddelerine karıştırılarak yardım adı altında halka dağıtılıyor ya da pazarlarda satılıyordu. İnsan aklının alamayaçağı bu yöntemlerden biri de ha-

vadan yardım paketi süsü verilmiş bombaların halkın yoğun olduğu bölgelere atılmasıydı. Bu paketler açıldığında içinden bomba, zehirli oyuncaklar, gıda ve giyim eşyaları çıkmaktaydı. Kuzey Vietnam'a atılan zehirli battaniyeleri kullanan insanlar çeşitli hastalıklara yakalanıyordu.

Vietnamlı bir doktor karşılaştığı olaylarda kullanılan kimyasal maddeleri şöyle sıralıyordu:

1-DNP (Dinitrophenol)

2-DNOC (Dinitricorto)

3-2:4D (Acid Dictophenocynecetic)

4-2:4:5T (Acid 2,4,5 Triclophenocycetic)

5-C6H5- CO- CH2- CL (Chloroacetophnemon)

6-C6H5- CU- BR- CH (Bromborzylcyanure)

Kullanılan kimyasal silahların bazı etkileri 1963 yılında Vietnam Kızılhaçı tarafından şöyle sıralanıyordu: "...ABD'nin kullandığı kimyasal silahlarla "beyaz arsenik, çeşitli arsenik sodyum, arsenik kalsiyum, kurşun arsenik, kurşun mangenez arsenatları, insan etinde iltihap yapan ve eti kemiren DNP ve DNC kullanılmaktadır." (Güney Vietnam Kızılhaçı 1963)

ABD silah teknolojisini geliştirmek için Vietnam halkını adeta kobay olarak kullandı. Nasıl ki atom bombasını denemek için Japon halkı kullanıldıysa, kimyasal ve kitle imha silahlarının etkilerini görebilmek için Vietnam halkı seçilmişti. "...Napalm ve fosfor kurbanı, fokurdayan bir yığın haline gelinceye kadar yanar. 'Lazy dog' içinde ustura keskinliğinde 10 bin tane çelik şerit bulunan bir bombadır. Köylülerin üzerinde sürekli olarak uygulanan bu çok kötü silahlar, onları dilim dilim parçalara bölerler. Kuzey Vietnam'ın nüfus yoğunluğu en çok olan bölgesine 13 aylık bir dönem içinde ustura keskinliğinde 100 milyon çelik şerit atılmıştır." (Ralph Schoenman- 11.04.1966)

ABD 'stratejik köycükler', kitle

imha ve kimyasal silahlar yoluyla halkı katlettikten sonra gerillayı bitirmek için kısa süre içinde yüz binlerce askerini işgal için gönderdi. 1965 yılında 185 bin olan işgal birliklerinin sayısı 1966 yılında 390 bine, 1967 yılında ise 510 bine çıkıyordu. Bu sayıya ek olarak 64 bin Güney Kore, Tayland, Avustralya vb. askerleri de işgalde yer almıştır. 1968 yılında çareyi daha fazla asker getirmekte bulan işgalcilerin yeni takviyelerle sayısı 580 bine çıkarken, işbirlikçi Güney ordusunun sayısı ise 700 bin kişilik düzenli birliklere ek olarak 200 bin milisten oluşuyordu.

ABD, 1965 Ekim ayına kadar yeterli asker ve silah yığınağı yaptığını düşünerek ilk stratejik saldırıyı başlattı. Saldırıları daha çok Saygon'un kuzeyi ve yüksek yaylalar bölgesinde yoğunlaştı. Gerillanın direnişi karşısında başarısızlığa uğrayarak geri çekilmek zorunda kalan işgalciler arkalarında 40 bini Amerikalı olmak üzere 110 bin ölü veya yaralı bıraktı. Moral üstünlüğü ele geçiren VHKC (Vietnam Halk Kurtuluş Cephesi) gerillaları Saygon'un merkezine, lojistik üslerine çeşitli saldırılar düzenleyerek düşmanı ininde vurdu. Bütün güneyde halk 30 şehirde birden ayaklandı. İlk saldırıda istediği sonucu almak bir yana ağır kayıplar veren işgalciler yeni saldırı için hazırlık-

larını yoğunlaştırdılar. 1967 yılında düşman ikinci stratejik saldırıyı başlattı. Kısa sürede darmadağın edilen işgalciler 70 bini Amerikalı olmak üzere toplam 175 bin kayıp verdi. Ayrıca 3 bin uçak ve çok sayıda top tahrip edildi. Karşı saldırıya geçen VHKC gerillaları Long Binh cephane deposuna baskın yaptı. Saygon'un göbeğinde ABD ve kukla birliklerin resmi geçit törenini bombaladı.

VHKC savaşı stratejik savunma aşamasından stratejik denge aşamasına getirdi. 30 Ocak 1968 yılında TED saldırısı (Vietnam'ın yılbaşı) olarak tarihe geçen karşı saldırıda Saygon ve Güney kentlerine harekâtlar yapıldı. Hue ve Dalat şehirleri gerillalarca kuşatıldı. Saygon'un stratejik noktaları işgal edildi.

ABD'nin işgalinin zirve noktası olarak ifade edilen 3 yıl (1965-68) içinde Vietnam topraklarına toplam 900 bin ton bomba atıldı. ABD, 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında 650 bin ton, Kore topraklarına ise bir yıl içinde 450 bin ton bomba atmıştı.

TED saldırısından sonra ABD barış görüşmeleri talep etmek zorunda kaldı. Paris'te başlayan görüşmelere VHKC, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti, Güney'in Kukla hükümeti ve ABD katıldı. Görüşmelerden somut bir sonuç çıkmamasına rağmen ABD yenilgisinin ilanı olması açısından büyük önem taşır.

1969 yılında Vietnam devriminin mimarı ve Marksizm'in ustaları arasında adını yazdırmış olan Ho Shi Minh'in ölümü üzerine umutlanan ABD bu durumu fırsata çevirmeye çalıştı. Kamboçya'yı işgal edip savaşı bölgeye yayarak sorunu tüm kapitalist sistemin bir sorunu haline getirmeye çalıştı. Fakat bu atraksiyonun da işe yaramadığı görülünce işgal güçlerini yavaş yavaş çekmeye başladı. Çekilirken kukla orduyu en modern silahlarla donatarak asker sayısını 1,2 milyona, milis sayısını ise 600 bine çı-

kardı.

27 Ocak 1973 tarihinde ABD, Paris anlaşmasını imzalayarak çekilme işlemlerine resmen başlamış oldu.

30 Nisan 1975 yılında ise Giap'ın yerine geçen General Van Tien Dung komutasında tüm güney ele geçirildi. Saygon düştü.

VIETNAM DEVRİMİNDEN DERSLER, SONUÇLAR

Vietnam'ın Marksist teoriye katkılarından birisi de Öz Savunma Birlikleri'dir. Fransız işgali sırasında kırsal kesimde köylüler arasında yaygın olan bu örgütlenme biçimi Amerikan işgalinin ardından Güney Vietnam'da şehirlerde de başarıyla uygulanmıştır. Öz Savunma Birlikleri köyün veya mezranın düşman saldırısına karşı elde silah savunulmasına dayanır. Köyün çevresine yapılan korunaklar savunulan bölgeyi tam bir kale haline getirir. Normal zamanlarda toprağını ekip biçen insanlar, bir saldırı olduğunda buldukları alanı savunurlar. **Bu yöntem bir yandan düşmanın gücünü bölüp, tüketirken diğer yandan halkın mücadelesini diri tutar.** Vietnam, şehir gerillası anlamında da özgünlüğe sahiptir. Düşmanın kendini en güvende hissettiği Saygon'da bile çaresizleştiği görülmüştür.

Siyasetle silahın yan yana gelmesi, bir arada anılması alışık olunmayan bir durum olarak algılanır ve çoğu zaman yadırganır. Egemenlerin böyle yansıtmasının yanında sol da durduğunu söyleyen kişi ve kurumların da bu yanlış algının oluşmasında payı vardır. 'Siyasete şiddet bulaştırmayın', 'Dağda kurşun sıkacaklarına düz ovada siyaset yapınlar' gibi bilinçli yönlendirmelerin yanında silahı, devrimci şiddeti fokoculukla karıştıran, askeri eylemleri işçi sınıfının mücadelesine zarar veriyor diye mahkûm etmeye çalışan anlayışlar da niyeti o olmasa da

sistemin değirmenine su taşımış oluyor. Askerlik sanatında deha olarak görülen Clausewitz, Sun Tzu, Engels ve Lenin'de öne çıkan vurgu silahın siyasetin devamı olduğudur. İki biribirinden ayrılamayacağı gibi aralarında diyalektik bir bağ vardır. Vietnam direnme savaşı bu diyalektiği en iyi gören ve uygulayan ülkelerden biri olarak Marksist literatürde hak ettiği yeri almıştır. "Silahlı mücadele, siyasi mücadelenin devamıdır... Partimizin askeri çizgisi daima partimizin siyasi çizgisinden kaynaklanır ve onu izler...şiddet biçimleri bilinçli kitlelerin gücüne dayanmak zorundadır...silahlı mücadelenin gittikçe daha fazla güçlendirilmesi, siyasi mücadelenin şiddetini azaltmaz, tersine ona daha fazla hız kazandırır." (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap)

Egemenlerin sıkça başvurduğu terör, anarşi söylemleri ezilenlerin zulmü yok etmek için kullanmak zorunda olduğu devrimci şiddetin meşruiyetini sorgulamaktır. Devrimcilerin şiddet düşkünü, vuran-kıran insanlar olarak yaftalanmak istenmesi bilinçli bir çarpıtmanın ürünüdür. Devrimcilerin uyguladığı şiddet bilinçli kitlelerin gücüne dayanmak zorundadır. Kitlelerden kopuk, amacı ve hedefi anlatılmayan hiçbir şiddet biçimi Marksistler tarafından kabul edilemez. Vietnam devrimi uzun süreli gerilla savaşına dayanır. Devrimci şiddet arttıkça kitleler örgütlenmeden kopmadan öncüye daha sıkı kenetlenmiştir. Vietnam siyasetle silahın birliğini ve uyumunu en doğru yansıtan ülkelerden biri olmuş ve Marksizm'e çok değerli katkılarda bulunmuştur. "...Marksist-Leninist teoriye yeni bir katkıda bulunduk. Bu katkı, bazen siyasi mücadele, bazen uzun süreli devrimci savaş, bazen bütün halkın ayaklanması şeklini alan, bazen de bütün bunların hepsini kapsayan devrimci mücadeledir; yani siyasi mücadeleyle silahlı mücadelenin diyalektik bir bileşimi-

dir." (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap)

Marksizm savaşları ikiye ayırır: Haklı savaş, haksız savaş! Bir halkı boyunduruk altına almak ve sömürmek için verilen her savaş haksızdır ve şiddetin dozajı arttıkça yenilgi de çabuklaşır. Zalimin kullandığı silahlar ne kadar güçlü, ordusu ne kadar kalabalık olursa olsun bataklığa saplanacak, kurtulmak için yaptığı her çırpınış daha da derine batmasına yol açacaktır. "...saldırgan savaş ne kadar çok Amerikanlaştıysa, kukla ordu ve Saygon'daki kukla yönetim de o kadar çok dağıldı." (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap)

İşgal ordularının açmazlarından biri de avcıyken av konumuna düşmektir. Güçlerini yaysa da bir araya toplasa da hedef olmaktan kurtulamaz. "...saldırgan bir ordu için, kuvvetleri dağılmış bir halde kalmak, çok tehlikelidir. Bundan daha da tehlikeli olanı, savunma durumunda kalmaktır." (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap) İşgali derinleştirmek için güçlerini ne kadar yayarsa o kadar kolay bir lokma haline gelecek; güçlerini bir araya topladığında ise geniş bölgeleri terk ettiği için gerillanın hareket kabiliyeti ve halkı örgütlemeye imkânı artacaktır.

Devrimcilerin önem vermesi gereken konulardan biri de inisiya-

tif meselesidir. Kadro adaylarının sağlıklı bir gelişim göstermesinin yegane yolu inisiyatif verilmesinden geçer. Kadroların masa başında değil eylem alanlarında yetişeceğini öngörerek kadro adayının mücadelenin değişik alanlarını tanıması, görev alması için özel gayret sarf edilmelidir. "...Herkesçe bilinir ki, savaş alanlarındaki inisiyatif, insanın serbestçe, istediği gibi hareket etmesiyle, saldırıda bulunmak için istediği yeri ve zamanı seçmesiyle, düşmanı manevrayla seçtiği savaş yöntemlerine göre savaşmaya zorlayabilmesiyle belirlenir." (Vietnam Halk Savaşı- Vo Nguyen Giap) Bir mücadele biçiminde edinilen deneyim öz itibarıyla diğerlerine aktarılabilir. Askeri alanda edinilen deneyimler bire bir taşınmak yerine kavranan öz taşınır. Devrimciler hiçbir kavgadan kaçmamalı ancak kavganın yerini, zamanını, nasıl ve hangi araçlarla karşı koyacağını belirleyebilmelidir. Bunu gerçekleştirdiği ve inisiyatif geliştirebildiği oranda kavgada başarı şansı artar. Bir kavgada bilinmeyen sayısı arttıkça ortaya çıkacak sonucu kestirmek de zorlaşır. Kolay olan zorlaşabilir. İyi bir hazırlıkla kendinden kat kat güçlü düşmanı püskürtebilecekken hazırlıksız yakalandığında kendinden çok daha zayıf bir güç karşısında ge-

Devrimciler hiçbir kavgadan kaçmamalı ancak kavganın yerini, zamanını, nasıl ve hangi araçlarla karşı koyacağını belirleyebilmelidir. Bunu gerçekleştirdiği ve inisiyatif geliştirebildiği oranda kavgada başarı şansı artar. Bir kavgada bilinmeyen sayısı arttıkça ortaya çıkacak sonucu kestirmek de zorlaşır.

ri adım atılabilir. Basın açıklamalarında veya mitinglerle az sayıda kolluk gücünün kalabalık bir topluluğu adeta karşı karşıya bile gelmeden (gaz bombası, su vb.) dağıttığına sıkça tanık olmuşuzdur. **Bunun en temel sebebi bir planı, hazırlığı olmayan bir topluluğun ne kadar kalabalık olsa da inisiyatifi ele geçiremeyecek olmasıdır.**

Strateji, devrime yürüyen bir halkın pusulası ise taktik pusulanın gösterdiği yönde ilerlerken karşılaşılan zorlukların aşılmasıdır. Pusulanın (Strateji) ibresi hangi yönü işaret ediyorsa yönü kaybetmemek için oraya doğru yürümek (taktik) gerekir. Taktik strateji'den ayrılamaz. Stratejiyi sadece son hedef olarak görmemek gerekir. Karşılaşılan her sorunda bu yöntem kullanılabilir. Stratejiyi mimari bir plan olarak düşünürsek taktik bu planın aşama aşama uygulanmasıdır. Halk Savaşı Stratejisini benimseyen bir yapının hazırlıkları ve eylemleri de buna uygun olmak zorundadır. Askerlik sanatında da bu gerçek değişmez. "... herkesçe bilindiği gibi, taktikler stratejiden ayrılmaz. Strateji savunmaya dönüşürse ve bir çıkmaza girerse, taktikleri de zorlu ve ters bir biçimde etkileyecektir." (Vietnam Halk Savaşı- Vo Nguyen Giap) Pusulanın saptığı, ibrenin yanlış yönü gösterdiği koşullarda harcanan emeğin büyüklüğü bizleri ulaşmak istediğimiz menzilden uzaklaştırır. **Büyük bir amaç uğruna sarf edilen enerji, katlanılan acı hiçbir zaman küçümsenmemeli ancak amaca gi-**

den yoldan ne kadar uzaklaşırsa sonuç almak da o derece zorlaşır. Bir inşaatın projesi yanlışsa çalışan işçilerin becerisi ve azmi ne kadar yüksek olursa olsun bina yıkılacaktır. Lenin Çar'a suikast düzenleyen Narodniklerin kahramanlıklarından övgüyle söz eder, ancak hemen peşinden başarı şansı olmadığını da belirtir. **"...Savaşta, bir kez stratejik ve taktik bir çıkmaza düşülürse, ne kadar çok birliğe, silaha ve paraya sahip olursa da, nihai yenilgiden kurtulmak olanaksızdır."** (Vietnam Halk Savaşı- Vo Nguyen Giap) Ülkemizde devrim stratejisini sosyalist devrim üzerine kurmuş yapıların fabrikalardan çıkması gerekirken gecekonduculardan, üniversitelerden çıkamadığı gerçeği bahsettiğimiz sapmaya iyi bir örnek oluşturur. Burada ya Strateji (Sosyalist Devrim) hatalıdır ya da taktik. **Yanlılıkla doğruyu bulmak! Pusula tamir edilmediğinde iş tesadüflere kalmış olacaktır.**

Marksizm bir eylem kılavuzudur. Hayatın akışına müdahale etmek de onun girdabına kapılıp sürüklenmek de insanın elinde. **Akıntıya karşı kürek çekildiğinde kurtulma şansı varken, akıntı yönünde kürek çekildiğinde ise sadece girdap bizi daha kısa sürede yutar. Her iki durumda da enerji harcanmıştır ancak birbirine zıt sonuç alınmıştır.** Sol uzunca bir süredir karşılaştığı her sorunu basın açıklamasıyla adeta geçiştiriyor. Hangi konu olursa olsun merkezi yerlere randevu verilerek ve basın davet edilerek açıklama yapılıyor ve buradan bir sonuç çıkması bek-

leniyor. Basın açıklamalarının çoğu durumda faydası da artık tartışılır hale gelmiş bulunuyor. İstenilen sonuç alınmadığı halde bir araca inatla başvuruluyorsa kısa bir süre sonra faydalı olmaktan çıkıp, zarar vermeye başlar. **Araçla amacın yer değiştirdiği koşullarda araç fetişizmi baş gösterir.** **"...kötü taktiklerle birçok çarpışma yapmak yerine, bazen iyi taktiklerle daha az çarpışma yapmak daha iyidir..."**(Vietnam Halk Savaşı- Vo Nguyen Giap)

Vietnam yarım asır boyunca sayısız düşmanla mücadele etmiş ve dünya devrimci hareketine sayısız katkılarda bulunmuştur. Sadece ABD emperyalistlerinin kovulması sürecinde 5 milyondan fazla insanını kaybetmiş ve milyonlarcası da sakat kalmıştır. Savaş sonunda atılan kimyasal silahlar ve bombalar yüzünden ekilebilir topraklarının yarısından fazlası zehirlenerek bir daha ot dahi bitmemecesine kullanılamaz hale gelmiştir. Bugün geriye dönüp bakıldığında bu kadar acıya değer miydi diyen insanlar çıkabilir. Sovyet devrimi sırasında 5-6 milyon insan katledilmiştir. 2. Emperyalist Paylaşım Savaşında 20 milyondan fazla Sovyet vatandaşı faşistler tarafından katledilmiştir. Değer miydi? Evet değerdi. Faşizmin Avrupada milyonlar halinde halkları katlettiği, köleleştirdiği koşullarda insan onuru, haysiyeti için direnmeye değerdi. Sapiens'in milyonlarca yıllık insanlaşma serüvenini yok etmeye, tarihin tekerleğini tersine çevirmeye çalışan bir vahşet karşısında direnmeye değerdi. Irak işgalinden bu yana 1,5 milyon insan katledildi. Afganistan'da katliamlar hız kesmeden sürüyor. İşgale karşı direniş meşrudur.

Esaretin zincirini kırmak isteyenler özgürlük için bedel ödemekten çekinmezler. Sınıfsız ve sömürsüz bir dünya mümkündür. Özgürlüğün önündeki son engel olan kapitalizm yıkıldığında en gürbüz çocuğuna gebe olan doğa komünizmi doğuracaktır.

YA BARBARLIK YA SOSYALİZM

KÜBA'NIN DİRENİŞİ DÜNYA HALKLARININ EMPERYALİZME VE OLİGARŞİYE KARŞI MÜCADELESİ İLE BÜYÜYECEK VE GELİŞECEKTİR

Dünyayı ilmek ilmek işleyen
bir nakışçı sabrıdır sevdamız
Bu yüzden
Mao'nun gülen yüzünde,
Ernesto'nun beresinde
parıldar inancımız!

Küba'da son dönemlerde yaşanan bir dizi gelişme akıllarda "Küba nereye?" sorusuna neden olurken, sosyalist sol'da ise meraklı bir kaygıya neden oldu. Kuşkusuz bu kaygıların nedeni küçük ada ülkesinin tüm dünyada yarattığı saygınlık ve prestij nedeniyledir. Zira küçük ama yüreği milyonlarca ezilen ile birlikte atan Küba, 11 milyon'a varan nüfusu, 11.000 km karelik toprağıyla 1 Ocak 1959'dan bu yana emperyalist kapitalist sistemin tüm çirkinliklerine karşı direnen bir "ada" olmayı inatla sürdürüyor. Ve Halklar Küba devrimini bir bayrak olarak taşımaya devam ederken, Enternasyonalizm ise halen Ernesto ile cisimleşen bir olgu durumunda. Bugün Emperyalist işgal altındaki, Filistin'den Irak'a, Somali'den Peru'ya kadar ç-

çeklenen direnişlerde Ernesto'nun ve Küba'nın duruşu hala bir moral abidesi olarak algılanıyorsa; bu, Küba'da yaratılan insani/toplumsal değerlerin önemi nedeniyledir. Dolayısıyla bir değerler toplamı olan Küba'nın, başarıları kadar başarısızlıkları da moral değerler üzerinde önemli bir etki yaratır.

Yıllardır Küba bağlamında halklar üzerinde yaratılmaya çalışılan bilgi kirliliği ve dezenformasyon, egemenlerin kara propaganda-larına önemli ölçüde hizmet etti. Kısmi oranda da olsa "sol" yelpazeden fırlatılan haksız eleştiriler de bu aldatmacaya payanda oldu. Ancak ne bilinçleri saptırma ne de ABD'nin ajanlık faaliyetleri Küba'nın egemenlere karşı duruşunu esnetemedi. Bölgede yaratılmaya çalışılan provokasyonlar ise devrimde ısrar eden kararlı duruş karşısında çaresiz kaldı. ABD'nin gerçekleştirmeye çalıştığı işgal ise halkın onurlu direnişi ile bozguna dönüştü. Bunun yanında birçok terörist saldırı başarıyla püskürtüldü. Ambargolar halkın zulme kar-

şı boyun eğmediğinin göstergesi olurken devrimci dayanışmanın ve iradenin güzelliklerini yarattı. Ve Küba, Eğitim'den sağlığa kadar dünya ölçeğinde öylesi başarı-lara imza attı ki, sosyalizmin insana verdiği değeri yansıtan güzel bir örnek oldu. Reel sosyalizmin çöküşü ile tutunamayarak çökeceğini sananlar ve burjuva ideolojisinin diktatörlük suçlamasıyla gıdalanınlar ise halkın ve önderliğin uyumu karşısında büyük hayal kırıklıkları yaşadı. Dolayısıyla küçük ama **insanlığın adası** ismini hak eden Küba her koşulda, her gelişmede ezilenlerin bayrağı olmayı sürdürdü.

Bilinir ki tarih engebeli ve dolambaçlı bir yolculuktur. Ve her engebe zorlukların ifadesi olduğu gibi devrimcilikte ısrarın da göstergesidir. Bu nedenle devrimciler için tarih, zorlu bir yolculuk olduğu kadar sınav yeri olarak da algılanır.

Bizler Küba'lı devrimcilerin önemli ölçüde iyi bir sınav verdiğini düşünüyoruz. Kuşkusuz bu

duruş kimi eksikliklerin görmezden gelineceği anlamına gelmiyor. Ancak eleştirel bakış kadar moral değerleri sahiplenmenin de bir devrimcilik özelliği olduğu zaman zaman unutulabiliyor/ıskalanabiliyor. Dolayısıyla olguların fotoğrafindan çok röntgenini çekmek ve olguları/durumları kendi somutluğunda ele alma aciliyeti üzerimize biraz daha yük bindiriyor. Aksi durumlar ise kolaycılığa varan entelektüel bir faaliyet halini alıyor. Ve son toplamda ön yarılgılarla malül bir duruş sergilenerek ya omurgasız bir olguya büyük önem atfediliyor ya da sorunlar yok sayılarak değerlerde erozyon yaşanabiliyor.

Bililir ki devrimcilik kolaycılığa kaçmadan ilmek ilmek nakışlanan bir sevda sabrıdır. Bu anlayışla devrimciler için geri gidişler dahi bir yılgnlık sebebi değil kendini geliştiren ders/pratik olarak ele alınır.

"Bir siyasal partinin kendi yarılgıları karşısındaki tutumu bu partinin ciddi olup olmadığını, kendi sınıfına karşı ve emekçi yığınlara karşı görevlerini yerine gerçekten getirip getirmediğini saptayabilmemiz için en önemli ve en güvenilir ölçütlerden biridir. Yanılgısını içtenlikle kabul etmek, nedenlerini arayıp bulmak, bu yanılgıya yol açan koşulları tahlil etmek, yanılgıyı doğrultma yollarını dikkatle incelemek... işte ciddi bir partinin belirtileri bunlardır." diyor Lenin; eleştiri ve özeleştirisinin temel amacına vurgu yaparak. Bu vurgu dostlarımız karşısındaki tutumuzun da bir ölçütüdür. Dolayısıyla öznellikten arınarak kendini okyanusta bir damla olarak görebilmektir devrimcilik. *"Bugüne dek bütün devrimci partiler, kendilerini beğenmişlikleri, güçlerinin nerede olduğunu göremeyişleri ve eksikliklerini ortaya koymaktan korkmaları yüzünden yıkılıp gitmişlerdir. Ama biz yıkılmayacağız. Çünkü biz eksikliklerimizi ortaya koymaktan korkmuyoruz ve onları yenmeyi öğreneceğiz."* diyen Lenin, aksaklıklar

ve yarılgılarla savaşmanın sadece egemenlere karşı değil, kendi bünyemizde de bir savaşım hali aldığı- nı vurgular. Dolayısıyla savaşımı- mız aynı zamanda sınıfsız topluma dek varan bir ideolojik mücadeledir. Dışsal olduğu kadar içseldir de.

Bu mücadele özneliği ön plana çıkaran değil, aksine toplumsal gelişimi daha ileriye taşıyan bir eylem olarak ele alınır. Bu nedenle dünyanın hangi coğrafyasında olursa olsun, ezilenlerin bayrağını taşıyan ve onların kurtuluş mücadelesini kendine amaç edinen her duruş, aynı havuzda biriken bir değerler toplamı olarak görülür. Ve bu yüzden onların başarılarından umut damıtılır, yenilgilerinden yüreğimiz kanar.

KÜBA'DA NELER OLUYOR?

Geçtiğimiz günlerde Küba'lı liderlerin ülkelerinin içinde bulunduğu ekonomik bunalıma çare olarak ortaya koydukları önlem paketleri, hemen her kesimin çeşitli değerlendirmelerine neden oldu. 13 Eylül Pazartesi günü, Küba hükümetinin resmi günlük gazetesi Granma'da, ülkenin devlet kontrolündeki ve yasal sendika federasyonu olan Küba Merkezi İşçi Birliği (Central de Trabajadores de Cuba - CTC) adına yapılan açıklamada, önümüzdeki altı ay içinde 500 bin kamu işçisinin işten çıkartılacağı belirtilmişti. Son olarak Raul Castro'nun sunduğu pakette ise kamuda çalışan 500.000 işçinin işten çıkarılacağı doğrulanması ise neredeyse dünya kamuoyunda oldukça ilgi çekmişti. Bununla paralel olarak ortaya ekonomik çaresizliğe karşı bir alternatif olarak konan çözüm önerisi ise sosyal güvenlik yasalarında değişmeye gidilmesinin artık bir zorunluluk olduğu iddiasıydı. Bu anlamda çözüm olarak sunulan işten çıkartılan işçilere ödenen işsizlik ödeneği konusundaki uygulamalar ise krizle boğuşan emperyalist/kapitalist

ülkelerin uygulamalarına neredeyse rahmet okutacak bir düzeyde gözükiyordu. Öyle ki işten çıkartılan bir işçinin işsizlik ödeneğinden maaş alma süresi bir ayla sınırlandırılırken alınan maaş miktarı ise işçi ücretinin %60'ından fazla olmayacağı şeklinde açıklanıyordu. Hatta Küba hükümeti, işten çıkarılacak kişileri, özel sektörde kendilerine iş bulmaları, ya da kendileri için küçük istihdam alanları oluşturmaları konusunda teşvik ettiğini bildiren bazı açıklamalar yaptı. Ve bu kapsamda teşvik edici önlemler adına halka restoran, kafeterya, tamir atölyesi gibi kendi işlerini kurmaları için lisans verilmesi öngörüldüğü açıklandı. Bu anlamda küçük işletmelerin ve serbest mesleklerin önünün açılıp destekleneceğini, yabancı sermayeye yatırım yapması için 99 yıllığına toprak kiralayacaklarını, insanların oturdukları evleri satın alabileceklerini ve çocuklarına miras bırakabileceklerini, kendi evlerini inşa edebilecekleri açıklanmış ve artık işçi çalıştırmanın da serbest olacağı vurgulanmıştı.

Bilindiği gibi Küba'da çalışanların sayısı yaklaşık 5 milyonu buluyor. Çeşitli alanlarda çalışan 500 bin kişinin işten çıkarılması ise Küba'da yaşayan toplam çalışan sayısının % 10'una yakın bir kısmının işsiz kalacağı anlamına geliyor. Ancak işten çıkartılan işçiler için yapılan kimi açıklamalarda 200 bin civarındaki çalışan sayısının kısmen devlet tarafından kısmen de devletin kontrolü dışındaki kooperatif vb. alanlarda çalıştırılabileceğine yönelik önlemler alınarak açıkta kalmayacaklarına vurgu yapılıyor. Bunun dışında kalan kesimin ise yine devlet desteğiyle yaklaşık 170 alanda çalışma sertifikası verilerek kendi işyerlerini açıp çalıştırabilecekleri öneriliyor. Ancak işyeri açacaklara herhangi bir bütçe ayrılıp ayrılmayacağı konusundaki bir belirsizliğin olduğu da açıkça görülüyor. Ve eleştiriler bi-

raz da bu noktada yoğunlaşıyor.

Ekonomi Bakanı Marino Murrillo, "Küba ekonomik modelinin sosyalist ekonomik prensiplerin ön planda olduğu bir güncelleme üzerinde çalışıyoruz." dese de kafalardaki soru işaretleri ortadan kalkmıyor. Kuşkusuz pratikte atılan her adım teori de çelişmeyle karşılaştığında tartışmaların odak noktası haline gelir. Küba'daki gelişmeleri biraz da bu minvalde değerlendirme anlayışı, eleştirilerde de çıtanın düşmesine neden olabiliyor. Küba yönetiminin açıklamalarıyla, akabinde soru işaretleri de giderek Küba'nın sosyalist değerlerden uzaklaştığına yönelik eleştiri ve değerlendirmelere dönüşüyor. Ve birazda tedirginlik, kaynağını buradan alıyor/gıdalanıyor. Hatta Burjuva basın yayın organları Küba aleyhtarı kampanyalarını "haber" niteliğinde halklara sunarken sol yelpazede yapılan acil değerlendirmeler ise neredeyse devrimin dahi sorgulandığı bir mecrada ilerliyor. Bazı kesimler tarafından ise gelişmeler salt Raul Castro ile açıklanmaya çalışılıyor.

Eleştirilerdeki çita düşüklüğü, soğukkanlılığını yitiren bakış açısından kaynaklanıyor. Bu anlamda Tüm bu gelişim seyrini bir emek sömürüsü olarak algılamak tabiki yanlıştır. Ancak gelişen süreci Küba'nın 50 yıllık devrim sonrası sürecindeki kararlı duruşunu temel alarak sorunsuz/hiçsorun yaşanmayacak bir dönem olarak görmeyen yanlışığından da kaçınılması gerekiyor.

Zira Komünist Partisi yayın organı Granma Gazetesinin baş yazısında bu sorun ne kadar da "Reformların amacı, sosyalizmi, korumak, sürdürmek mükemmelleştirmeye devam etmektir." anlayışıyla ele alınsa da formülasyonun sosyalist anlayıştan kısmen de olsa uzak bir seyir izlemeye başladığı gerçeğinin üstü örtülemiyor. Ya da bu anlamda en azından suyun bulanmış olduğu bir ortam yaratılmış oluyor.

Bu durum sosyalizme uzak bir uygulama olarak değerlendirilmelidir. Zira toprak mülkiyeti özel şahıs çiftliklerine dönüştüğünde ücretli emek kullanımını yaygın bir düzeye ulaştıracak olursa; gıda gereksinimini sağlamanın bedeli sosyalizmden geriye dönüş olacaktır.

Ve haklı olarak siyasal bilimci Arjantin'li yazar Guillermo Almeyra konuya ilişkin şöyle bir değerlendirme yapıyor;

"Krizden çıkmak için bedava defn işlemlerinin veya yetersiz işsizlik parasının toptan kaldırılması; lüks kaplıcaların ve girişimlerin, 18 delikli birçok golf sahasının (yabancılar için) inşasına karar verilmesi; Kübalıların kendilerinin satın alamayacağı mülklerin yabancılar için 99 yıllığına satılmasına izni verilmesi gibi önlemler, kararlaştırılmadan önce kimler tarafından tartışıldı? Ulusal Meclis, zirvedeki partililerin kararlarını onaylamak için her zaman kararlar verildikten sonra toplanmadı mı?"

Raul Castro ise yapılan eleştiriler sonrasında devrimi koruma konusundaki kararlı duruşlarından zerre kadar geri adım atmaya caktıklarını bildiriyor. "Bir milyon işçi fazlası var, üretkenlik düşük, devletin yükü çok fazla" diyen Raul Castro bu hantallıktan kurtulmak gerektiğinden bahsediyor. Tam da bu noktada reel sosyalizmin çözülüş dönemindeki benzer yaklaşımlar ise (devletin hantallığından kurtulma anlayışı) sosyalizmden vazgeçme niyetinin sorgulanıp kapitalizme dönüşen bir adımın atılıp atılmadığı konusunda endişe yaratıyor. Ancak Raul, böylesi bir yaklaşımın düşünce bazında dahi olmayacağına altını önemle çiziyor.

Bilinir ki toplumbilimin temel kurallarından biri de alt yapının, üst yapıyı belirlemesidir. Ancak sosyalizmde bu durum tersine işler. Ve bir geçiş dönemi olan sosyalizmde, iradi belirleyicilik ön plandadır. Yani ekonomik ilişkiler siyasal yapılanmayı değil, si-

yasal önderlik ekonomik şekillenmeyi belirler. Dolayısıyla Küba'da, Komünist Parti'nin direksiyonda oluşu bu kaygıların hepsini boş çıkarmaz. Ancak Doğu Avrupa'da yaşananların (reel sosyalizmin çöküşü gibi) yeni bir tezahürünü beklemek de yersizdir.

Burada kendi adımıza bir belirsizlikten söz etmiyoruz. Ancak somutlanmamış verilerden hareketle mezar hazırlamanın da, hem erken hem de bilimsellikten uzak bir davranış olduğunu düşünüyoruz.

Dolayısıyla önderliğin böylesi kararlı yaklaşımı karşısında, ülke içinde yaşanan ekonomik gidişatin önemle incelenmesi gerektiği anlaşılıyor. Bu konuda Küba halkıyla neredeyse devrim tarihinden bugüne kadar uzanan süreçte etle tırnak gibi birbirine bağlı olan önderliğin açıklamaları, esas veri olarak alınmalıdır. Ve yaşanan tüm gelişmeleri, bir kapitalist restorasyona mı gidiliyor sorusuyla ele almak için acele edilmemelidir.

Bu anlamda vurgulamak gerekirse;

Birincisi kısmen de olsa özelleştirmeler sayesinde palazlanmaya çalışacak bir zenginler kesimi oluşabilir kaygısından uzak durmak gerekiyor. Zira her gelişmede Küba yönetimi bu durumu kontrol altında tutmaya çalışıyor. Ve yeni zenginler sınıfından bahsedecek bir olgu henüz kendini belli edecek düzeyde gözüküyor.

İkincisi bahsedilen kısmi yolsuzluklar ve özellikle turizm sektöründe gerçekleşen kısmi çürüme bir sermaye birikimi üzerinde palazlanacak bir sınıf henüz varlığını hissettirmemektedir.

TARİHİN TEKERRÜRÜ MÜ?

Küba'da uygulanmaya başlanan reformlar salt bugünle sınırlı bir olgu değildir. Dolayısıyla Küba'nın çeşitli dönemlerde bu tür kimi reformlara başvurduğu bir gerçekliktir. 1990 yılında Reel sosyalizmin çözülüşü ile birlikte derin bir ekonomik krize giren Küba, kapitalist/emperyalist dünyanın ablukalarının daha da sertleşmesiyle krizi aşma konusunda kısmen kapitalizme denk düşecek kimi uygulamalara başvurmuştu. Hatta ABD önderliğindeki şer cephesi adeta zafer naraları atarcasına Küba'nın yenildiğine yönelik açıklamalarda bulunmuştu. Ancak bu dönemde yapısal kimi dönüşümlere başvurulmuş olsa da devrimin temel prensipleri konusunda taviz vermeyen bir duruş sergilenmiş

Biz; emperyalist saldırganlığa karşı Küba'yı, Küba'da yanlış yönelimlerin ortaya çıkması halindeyse sosyalizmi savunan bilimsel yolu izlemeye devam edeceğiz.

ve parasız eğitim, parasız sağlık ve sosyal güvenlik uygulamaları gibi devrimci iktidarın temel taşlarını oluşturan kimi uygulamalar ısrarla sürdürülmüştü.

Bugünkü gelişmelere ilişkin bir yayın organında yapılan röportajda bugünü 1990'ların Küba'sına benzeten ve devrimci yönetim adına kendi eksikliklerine de vurgu yapan Küba Türkiye büyükelçisi Jorge Quesada Concepción, reformların kısmi oranda kapitalist anlayışa denk düştüğüne ve bunun geçici bir önlem olarak ele alındığına vurgu yapıyor. "Bu ekonomik sistemde işçiler, çalışanlar üretimin gerçek sahipleridir. Bütün insanlar devletin koruması altındadır ve yaşamsal ihtiyaçları devlet tarafından sağlanır. Günümüzde küresel ekonomik krizden etkilenmeyen ülke yok. Çok fazla doğal kaynağı olmayan, hammadde ihtiyacında dışa bağımlı olan Küba da bu krizden etkilendi. Obama'nın

bütün söylemlerine rağmen de abluka olduğu gibi kaldı. Bununla birlikte bizim de ekonomi alanında hatalarımız oldu. Devletin kayıtsız şartsız her durumda vatandaşlarını destekleme anlayışı, yurtttaşlarda bütün ekonomik problemlerin devlet tarafından çözülmesi gerektiği anlayışını yarattı. Bu da zaman içinde verimliliğin düşmesine neden oldu. Çünkü insanlar her ayın sonunda, yaptıkları işin sonucuna bakılmaksızın maaşlarını alacaklarını biliyorlardı."

Bu durumun SSCB tarihiyle benzerlikler taşıdığı yadsınamaz. Bilindiği gibi, SSCB'nin kuruluşundan sonra NEP (Yeni Ekonomik Politika) adı altında bir ekonomik düzenleme hayata geçirilmişti. Ve bu uygulama ile kollektif üretime ayak direyen küçük burjuvazi sosyalizme ikna edilmeye çalışılmış, kısmi

oranda özel mülkiyete ve üretime izin verilmişti. Ancak çok kısa sürebilecek bir sürede kollektif üretimin daha verimli olduğu gerçeği açığa çıkınca, özel mülkiyet talebi hızla kollektif mülkiyete yönelmişti.

Ancak Küba büyükelçisinin söyledikleri farklı bir durumu açığa çıkartıyor. İnsanların her ay ücretini alacak olmasının, onları verimsiz kıldığının dile getirilmesi ideolojik anlamda bir yetersizliğin dışavurumu olarak algılanmalıdır. Dolayısıyla "yeni insan"ın yaratılmasında eksik kalındığını saptamak da önemlidir.

1962 yılında ABD'nin uygulamaya koyduğu ambargo kısa sürede meyvelerini vermiş ve diğer emperyalist ülkeleri ve işbirlikçileri de büyük oranda bu ambargoya destek verir hale getirmişti. Bu dönemde kıt kaynaklarla kendini ayakta tutmakta güçlük çeken Küba başta SSCB olmak üzere diğer

sosyalist ülkelerle dayanışma içinde ekonomiyi ayakta tutabiliyordu. Reel sosyalizmin çözülüşü ile birlikte ekonominin dengesi bozulmuş, ürün fazlasına alıcı bulamazken ihtiyaç duyduğu ürünleri alamaz hale gelmişti. Ancak Küba kararlı duruşu sayesinde kendi olanaklarıyla bu durumun üstesinden gelebilme kabiliyetini göstermeyi başardı. Örneğin o dönemde kağıt sıkıntısı büyük oranda kağıt dönüşümü sayesinde aşılmaya çalışılmış, ancak tarım alanında yaşanan sıkıntılar ise mazot yokluğu ile birlikte kalıcı adımlar atmasını büyük oranda engellemişti. Hatta bu dönemdeki çeşitli istatistikler Küba GSMH'nin 34,8 oranında geriye düştüğünü ifade eder.

Küba böylesi bir dönemde (90'lı yıllar) büyük eleştirilerle yüz yüze kalmış ve solun büyük bir bölümü "son kale de düşüyor" kaygısından kurtulamamıştı. 1992 yılında yapılan Anayasa değişikliği devlet işletmelerinde özerkliğin geliştirilmesinden, dış ticaretin desantralizasyonuna (yeni kamu yönetimi yaklaşımı olarak merkezileşmeden uzaklaşarak yerleşme anlayışı), toprak mülkiyetinde değişikliğe gidilmesinden, yabancı yatırımlara izin verilmesine kadar çeşitli düzenlemelere gitmiş ve turizmin geliştirilmesi ihtiyacı neredeyse Küba'nın tek sermayesi haline getirilmişti. Ancak zorluklar karşısında dik duran irade 2000'li yılların başında kendisini hızla toparlamış ve Küba kaygıları bütünüyle boşa çıkaran bir rol oynamıştı.

Bilindiği gibi Küba kıt döviz rezervleri sayesinde dışarıdan tahıl, et, pirinç vb. gıda gereksinimlerini edinmeye çalışan bir ülke. Küba'nın şeker kamışı ve tütün dışında bir ürün çeşitliliğine sahip olmaması tarımda dışarıya bağımlılığında önemli rol oynuyor. Dolayısıyla halkın gereksinimini sağlayacak gıda ürünleri elde etmek turizm vb. gibi hizmetlere ağırlık verilmesini gerektiriyor. Tam da bu

nedenle Küba'nın ekonomik bunalımı, sermaye yetersizliğini ve siyasi yalnızlığını yenmek için kullanabileceği en hızlı, en kolay ve en rasyonel gelir kapısı olarak doğal özelliklerini kullanarak, ekonomik iyileşmenin eksenini olarak turizmin teşvik edilmesi şeklinde ön plana çıkıyor. Bu durum ise yabancı yatırımcıların iştahını kabartan bir rol oynuyor. Turizm, özellikle petrol, mamul mallar, tıbbi malzeme ve gıda ithalatı için gereken dövizin gelirini sağlaması bakımından önümüzdeki süreçte de gözde faaliyet alanlarından biri haline gelecek.

Ülkede yaşanan gıda sorununa ilişkin Raul Castro açıklamalarında dışa bağımlılığı ortadan kaldıracak önlemler konusunda yoğun bir şekilde kafa yorulması gerektiğinden bahsediyor. Özellikle gıda sorunu ülkeye uygulanan ambargoların da etkisiyle Küba'yı zor duruma sokuyor. Tam da bu soruna çare bulmak amacıyla topraklarda kısmi oranda özelleştirmeye gidilmesi sorunun kollektif üretimden bireysel üretime geçerek aşılacağı anlayışıyla ele alınıyor. Dolayısıyla küçük kapitalist birimlerin önünü açacak uygulamalar kafalarda soru işaretlerine neden oluyor.

Bu durum sosyalizme uzak bir uygulama olarak değerlendirilmelidir. Zira toprak mülkiyeti özel şahıs çiftliklerine dönüştüğünde ücretli emek kullanımı yaygın bir düzeye ulaşacak olursa; gıda gereksinimini sağlamanın bedeli sosyalizmden geriye dönüş olacaktır. Ancak son tahlilde yönetimin bu konudaki niyeti belirleyici olacaktır. Bu anlayışla denetim ve önlemler sıkı tutulmalıdır. Özel işletmeler bu anlayışla bir potada tutulup sosyalist kadrolar tarafından denetlenmeli ve sosyalist anlayıştan uzak niteliklere ödün vermemelidir. Hatta söz konusu önlemler alınarak bireysel işletmelerin giderek daha kollektif bir üretim sürecine dönüşecek düzeyde örgütlendirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde

kısmi özelleştirmeler diğer üretim alanlarını da etkisi altına alacak ve üretim, bireyleri zengin eden bir sürece dönüşecektir. Dolayısıyla kapitalist unsurların cirit atacağı bir zeminde inşa edilmiş olacaktır.

Bilindiği gibi sosyalizm en genel anlamda halkın mülkiyetidir. Bu anlamda bu temel prensibi zedeleyecek her olgu karşısında dikkatle davranılması gerekmektedir. Aksi takdirde geri dönüşü olmayan bir mecraya yol alınabilir.

ÖRGÜTLÜ KÜBA HALKI ZORLUKLARI AŞMADA VE DEVRİMİ KORUMADA TEREDDÜT ETMEYECEKTİR

Küba halkının devrime olan bağlılığı ve her saldırı karşısında onurlu duruşu kararlılığının göstergesi olmuştur. Domuzlar körfezi çıkarmasından her ablukaya direnmesi devrime bağlılığının ifadesidir. Bunda kuşkusuz ülkede uygulanan eğitimin etkisi yadsınamaz. Bu eğitim Küba halkının her engede kararlı duruşunu ve olaylara/gelişmelere mütevazı bir şekilde yaklaşmasını sağlamıştır. Öncelikle her gelişmede "eyvah sosyalizm yok oluyor" kaygısından uzak durmak gerekiyor. Çünkü Küba'da sosyalist kuralların ve denetimin geçerli olduğu ve bu geçerliliği ortadan kaldıracak bir eğilimin henüz kendini hissettirmemesi önemli bir olgudur. Emperyalizme karşı duruşundan taviz vermeyen Küba'lı devrimcilerin her fırsatta devrimi daha ileriye taşıyacaklarını ifade etmeleri de sevindirici bir başka yöndür. Küba Komünist Partisi'ne üye olmayan milyonlarca yurttaşın KKP'nin önderliğini kabul etmesi ve bu görüşten taviz vermemesi de halk ve önderlik arasındaki uyumun devrimci niteliğinin belirtisidir. Dolayısıyla politik her gelişmede ülkenin örgütlü bir duruşundan bahsetmek yanlış olmayacaktır.

Küba'nın aldığı önlemler doğrultusunda yanlış bir yola doğru iler-

lemesi karşısında kendi öznel tavır ve duruşu belirleyici olacaktır. Ancak bu durum sadece Küba'nın kararlı duruşuyla üstesinden gelebilecek bir olgu değil. Kuşkusuz alınan önlemler krizin dünya ölçeğinde yarattığı devasa etkinin sonuçlarından da kaynaklanıyor. Zira küresel krizle birlikte daha da derinleşen ekonomik sıkıntıların yükü salt emperyalist ülkeleri etkilemediği gibi sömürge/yeni sömürge ülkelerle birlikte sosyalist ülkeleri de etkileyen bir rol oynuyor. Hatta Küba'nın tüm baskılara rağmen sosyalizm bayrağını ısrarla taşıması bu saldırıların daha da boyutlanmasına neden oluyor. Ve son tahlilde Küba'nın yanında yer almak ve onun antiemperyalist duruşunu desteklemek acil ve zorunlu bir ihtiyaç olarak gündeme geliyor. Bu anlamda kimileri tarafından neredeyse sosyalist olarak tanımlanan Bolivya, Venezüella, Brezilya gibi ülkelere (böyle olmasa da) sahip çıkan anlayışın Küba konusunda tereddüde düşmesi ise olguları doğru değerlendirmekten kaynaklanıyor. Ve şaşkırtıcı olduğu gibi olumsuz bir yön de taşıyor.

Böylesi bir kuşatılmışlık karşısında ise Küba halkına nefes aldırmanın en etkili yolu, sosyalist ülkelerin sayısını artırmaktan geçiyor.

Zira tüm eleştirilere rağmen Küba emperyalizme karşı direnmeye devam ediyor.

Dolayısıyla Küba'ya dünya ezilen halklarının vereceği destek onun her saldırı karşısında dik duruşunu güçlendirecek ve özgürlüğe giden yolda daha kalıcı adımlar atmasını da kolaylaştıracaktır.

İşte bu anlayışla;

Biz; emperyalist saldırganlığa karşı Küba'yı, Küba'da yanlış yönelimlerin ortaya çıkması halindeyse sosyalizmi savunan bilimsel yolu izlemeye devam edeceğiz.

TEK YOL DEVRİM!

SEUL ZİRVESİ, EMPERYALİSTLER ARASI ÇELİŞMELERİNİN YUMUŞAMASINDA İLERİ BİR ADIM OLDU

Kriz sürecinde G20 liderlerinin toplantı trafiğine yetişmek, takip etmek gittikçe zorlaşıyor. Haziran ayında Toronto'da yapılan toplantının yansımaları, sonuçları tam olarak görülemeden bu kez Kasım ayında Güney Kore'nin başkenti Seul'de bir araya geldiler. Daha önce yaptığımız değerlendirmede "Seul, emperyalistler arası ilişkilerin yeniden düzenlenmesinde önemli sonuçlara gebe gibi gözüküyor." (Devrimci Hareket sayı-31, s:7) demiştik. Seul'un diğer toplantılardan farkı IMF'nin yapısının ve oy oranlarının yeniden düzenlenmesinin karara bağlanması oldu. Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Dominique Strauss-Kahn uzlaşmayı, "Rüya gibi bir sonuç elde ettik." biçiminde değerlendirerek uzlaşmanın kendileri için ne kadar önemli olduğunu vurguluyordu.

IMF'deki değişiklikler neden bu kadar önemseniyor? **Kriz patlak verdiğinden bu yana G20 ve diğer toplantılarda emperyalistlerin üzerinde çalıştığı, çeşitli tartışmaların yaşandığı bir eşik böylece aşılmış oldu.** "Önümüzdeki süreçte ABD'nin saldırganlığı; askeri anlamda NATO'yu her yere sokarak sürdürülecektir. Ekonomik anlamda saldırısı, bütün dünyadaki merkez bankalarının kontrolünü IMF'ye alarak krizi aşmak ve ABD'nin çıkarları doğrultusunda dünyayı yeniden şekillendirmek tarzında gelişecek..." (Devrimci Hareket sayı-28, s:4). 2009 yılında belirttiğimiz gibi IMF'nin sermayesinin 1 trilyon dolara kadar arttırılması ve farklı bir işlevle yeniden dizayn edilmesi krizin yükünün kimlere taşıttı-

rılacağına da göstergesidir. Zirve sonuç bildirgesinde IMF'yi "küresel mali sistemde istikrarı ve kalınmayı güçlendirecek daha güçlü bir kurum haline" getireceği vurgusunu bu çerçevede okumak gerekiyor.

Liderlerin G20 zirvesi henüz bitmişken ülkelere bile dönmeden on yıl aranın ardından, gelecek on yılın "Stratejik Konsepti"nin belirleneceği Lizbon'daki NATO zirvesine koşturmaları atılan adımların ne kadar önemli olduğunu gösteriyor.

IMF'de ne değişti? IMF'de oy hakkının %6'dan fazlası gelişmekte olan ülkelere geçecek. Ayrıca IMF İcra Direktörleri Kurulu'nda iki sandalye Brezilya ve Hindistan'a devredilecek. IMF'de bir kararı veto için gerekli oy oranı %15'dir. ABD, % 17,67 oy oranı ile çok önemli kararlarda veto yetkisini koruyacak. BRIC ülkeleri olarak bilinen Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin, toplam %14,18 oy oranına sahip olacak. IMF'nin mevcut yapısında sürpriz sayılmayacak makyaj anlamında yapılan bu değişiklikler krizin alacağı yöne göre zaman içinde değişiklikler gösterebilir.

G20 toplantısı öncesi hükümet yine pembe rüyalara dalmıştı. Ali Babacan, "Gelişmiş ülkelere ikisi, IMF'de masadaki koltuğunu geliştirmekte olan ülkelere bırakmayı kabul etti. Türkiye'nin temsilinin artması konusunda geniş mutabakat var." diyerek hayal dünyasının zenginliğini hepimize gösteriyordu. Uluslararası her toplantıda görüldüğü gibi hükümet üyeleri ve burjuva basın tribünlere oynamayı tercih

etti. "G-20 üyesi ülkelerin liderleri Başbakan Erdoğan'la görüşebilmek için sıraya girdi", "ABD Başkanı Obama ve yanında yer alan Başbakan Erdoğan samimi poz verdi." vb. başlıklar yaşanılanı değil, temenni edileni manşete çıkarıyordu.

Türkiye'nin bu toplantıda somut tek "kazanımı"nın IMF'deki oy oranının yüzde 0.45'den yüzde 0.95'e çıkarılması olduğu görülüyor. **Onun dışında Türkiye diğer pek çok ülke gibi toplantının dolgu malzemesi, dekoru görüntüsü vermiştir.**

G20'de ortaya çıkan gelişmelerden birisi de, gelecek yıl dünya çapında yeni bir ticaret anlaşmasına varma yönünde çaba harcamağının açıklanması oldu. İçeriği pek açıklanmasa da Basel III, bütçe açıklarının düşürülmesi vb. içereceği görülüyor.

Seul, alınan kararların yanı sıra getirilen öneriler de tartışma yarattı. ABD'nin krizin başından itibaren sürekli para basarak ekonomisini finanse etmeye çalışması diğer emperyalist güçler arasında çeşitli rahatsızlıklara yol açmıştı. ABD, yavuz hırsız misali rakiplerini para birimlerinin değerini düşük tutmakla suçluyor. FED, adeta sahte para basarak doların değerinin düşmesini sağlarken Yuan'ın değerinin fazla yükselmemesi ABD'yi rahatsız ediyor. Rakiplerinden döviz kurlarının piyasalar tarafından belirlenmesini isterken, toplantı öncesinde FED'in 600 milyar dolarlık tahvil alımı programı ve dolarda buna bağlı olarak hızlanan değer kaybı herkesin ortak şikâyetiydi. Ancak zirvenin sonuç

metninde "piyasalar tarafından belirlenen döviz kuru politikasına" yönelmesi çağrısı yapılması kesin bir sonuç çıkmasa da ABD'nin eline rakiplerini sıkıştırmak için koz verilmiş oldu. Obama'nın aile fotoğrafında Erdoğan'ın sırtını sıvazlaması, yerel medyada dostluk, samimiyet göstergesi olarak yansıtılmaya çalışıldı. Ancak toplantı boyunca ABD heyetinin TL'nin değerini yüksek tutan Türkiye'den sık sık övgüyle bahsetmesi, diğer ülkelere örnek göstermesi, oraya ne için çağrıldığına, hangi ihtiyacı karşıladığına iyi bir cevap oluşturuyor. ABD'nin çığırkanlığına ise Çin'li bir yetkili, "ABD kendi hastalığı için başkasını ilaç almaya zorlamamalı", diyerek tepkilerini gösterdi.

ABD'nin dış ticaret açığı, bu yılın dokuz ayında 379,1 milyar dolar olarak kaydedildi. Geçen yıl dokuz ayda açık 270,2 milyar dolar (%40) olmuştu. ABD'nin iç piyasayı dahi rakiplerine kaybetme riski agresifleşmesine yol açıyor.

ABD'nin G20 toplantısına dayattığı bir başka başlık ise üye ülkelerin dış ticaret fazlalarıyla açıklarının, GSYH'nın %4'ünü aşmamasıydı. Korumacılık döneminin uygulamalarını hatırlatan bu öneri başta Almanya, Çin, Japonya gibi ekonomisi ihracata dayalı ülkelerin tepkisini çekti. Ancak ABD'nin kolay kolay vazgeçmeyeceği gözüküyor.

Kriz sürecinde emperyalistler arası mücadeleler bir yandan çelişmeleri artırırken diğer yandan yeni uzlaşmalara zorluyor. Ekonomilerin bu kadar iç içe geçtiği bu dönemde herhangi bir emperyalist gücün tek başına krizden çıkması mümkün gözüküyor. ABD, iç pazarını tamamen rakiplerine kapatmasa da kaptırmamak için mücadeleyi sertleştirecektir. Burjuva basın tarafından Türkiye'nin toplantı boyunca ilgi odağıymış gösterilmesi her söyleneni yapmasının yanı sıra hızlanan özelleştirmeler ve düşük kur politikası sonucu ekonominin durma noktasına gelmesiyle haraç mezat her şeyin sa-

tıldığı bir süreçte yağmadan daha fazla pay kapma yarışı olarak görülmelidir. Ayrıca bunu Lizbon'da yapılan NATO toplantısı öncesinde füze kalkanı projesinin tüm yükünü, sıkıntısını çekecek olan Türkiye'nin sırtını sıvazlama jestleri olarak okumak gerekiyor.

G20 toplantısından çıkarılabilecek en doğru sonuç yoksulluğun ve açlığın sistematik olarak artacağıdır. Emperyalistler arası toplantılardan halklar yararına bir sonuç çıkmayacağı gibi yeni saldırıların hazırlığının yapıldığı hiçbir zaman akıldan çıkarılmamalıdır. **İşçi ve emekçilerin her türden saldırıya karşı durmasının, ekmeğini ve gülünü günümüz haramilerinin pençesinden söküp almasının tek yolu örgütlenmektir.**

**ÖRGÜTLÜ HALK YENİLMEZ!
EMPERYALİZME KARŞI TEK
YOL DEVİRİM!**

24 KASIM 2010
DEVİRİMCİ HAREKET

KORE DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ EMPERYALİZMİN ŞANTAJ VE TEHDİDİNE BOYUN EĞMEYECEĞİNİ GÖSTERDİ

Emperyalizm çağında medya, İnsanları bilgilendirmek için değil düşünmesini engelleyerek aptallaştırmak için çalışıyor. Ege-menler için gerçek, yaşanan değil kurgulanandır. Hükümetler hayal ettikleri, gerçekleşmesini çok istedikleri bir proje için milyarlarca dolar akıtarak düşünce kuruluşları adı altında örgütlenen çeşitli kuruluşlara sipariş verirler. Bu kuruluşlar ise ellerindeki imkanlar ve kurmuş oldukları ilişkiler üzerinden adeta toplumu hipnotize ederek algıları yönlendirmeye çalışır.

Hatırlanacağı gibi yakın geçmişte çeşitli deneyimlerle bu olgu, su

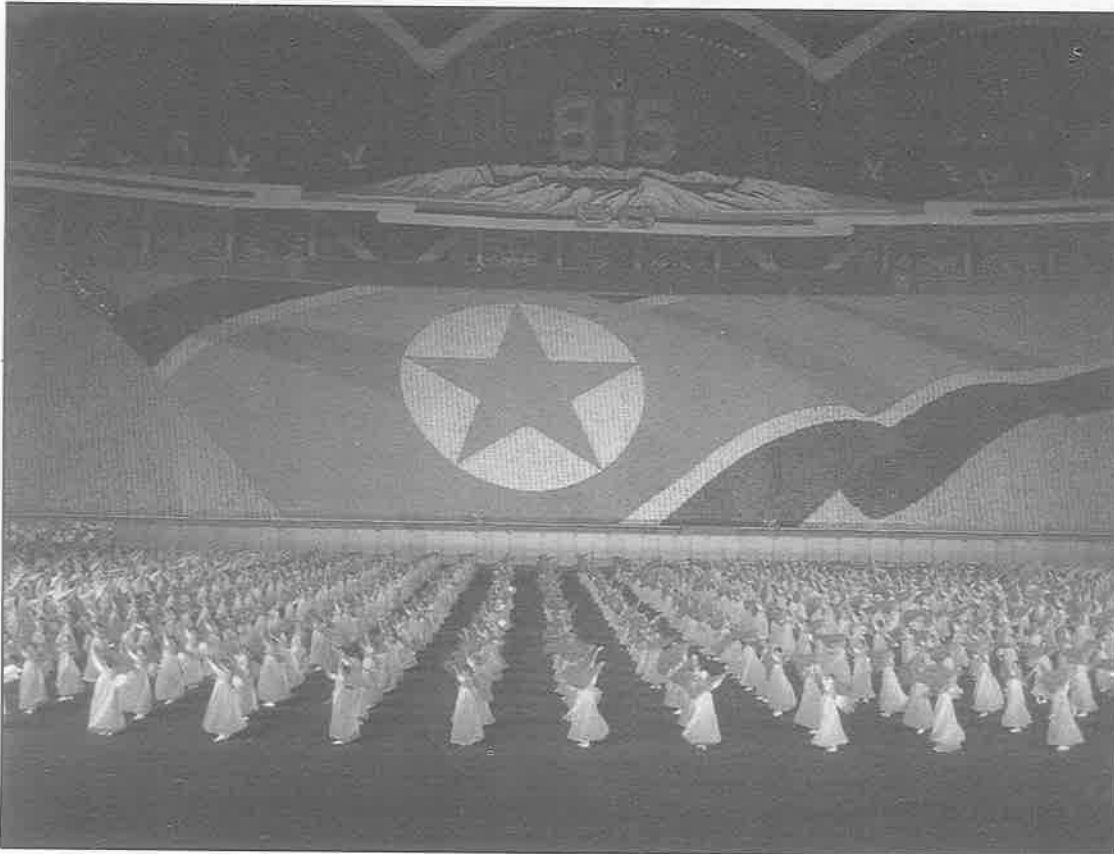
yüzüne çıkmış, ancak istenilen elde edildikten sonra gerçeklerin ortaya çıkmasının da pek bir önemi kalmamıştı. Çağımızın düşünce üreten kuruluşları Goebbels'e rahmet okutacak olgunluğa erişmiştir. Körfez Savaşı sırasında petrole bulanmış karabatak kuşu görüntülerinin Saddam'ın denize döktürdüğü petrolün yarattığı çevre felaketi olduğu sabah akşam propaganda edilmiş, ancak yıllar sonra o görüntülerin Fransa'da bir tankerin batması sonucu oluşan bir çevre felaketi olduğu ortaya çıkmıştı. İsmarlama habercilik ve algı yönlendirmesini Küba devriminin

üç komutanından biri olan Raul Castro'nun (diğer ikisi Che ve Fidel'dir) cumhurbaşkanlığına getirilmesi sırasında da yaşamıştık. Küba'da hanedanlığa geçildiğine dair bilgi kirliliği etrafa saçılmış, ülkemizde de pek çok akli evvel, emperyalizmin değirmenine su taşımıştı.

Irak Savaşı sırasında dünya, iliş-tirilmiş gazetecilik kavramıyla tanıştı. O dönem pek çok basın mensubunun bölgeye gitmeden önce çeşitli eğitimlerden geçirildiği ve bir sözleşme imzalatılarak neyi görüp görmeyeceklerinin belirlendiği ortaya çıktı. ABD tankları içinde

taşınan, işgal edilen yerlerde hazırlanmış senaryoyu sahneye koyan bu gazeteciler işgalcilerin çiçeklerle karşılanacağı masalını anlatıyorlardı.

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti ve önderlerine dönük kara propagandanın da hazırlığı çok önceden yapılmış bir projenin adım adım uygulanması olduğu görülüyor. Önce KDHC'de yaşayan insanların açlıktan öldüğü, yoksulluğun-sefaletin kol gezdiği ülkede önderlerin saraylarda yaşadığı yalanı yayılmaya başlandı. Devamında despot, saldırgan bir önderlik portresi çizilmeye çalışıldı. Ancak tüm kara propaganda-ya rağmen KDHC, halkıyla

bütünleşmiş olduğunu çeşitli defalar dosta düşmana gösterdi.

KDHC, EMPERYALİSTLERİN HESAPLARINI BOZMAYA DEVAM EDİYOR

Reel sosyalizmin yıkılmasının ardından zor günler geçiren KDHC kısa sürede toparlanıp emperyalizme kolay kolay teslim olmayacağını gösterdi. Teknoloji, tarım ve sanayi alanlarında yakaladığı başarıların ardından silah sanayinde de emperyalistler için kolay lokma olmayacağını ispatladı. KDHC, 2006 ve 2009 yıllarında yaptığı nükleer denemelerle emperyalistlerin tehdit ve şantajlarına boyun eğmeyeceğini gösterdi. KDHC, uzaya uydu fırlatarak ve orta-uzun menzilli füze denemeleriyle ABD'nin BM kanalıyla üst üste ambargo kararları aldırmasının teslim almaya yetmeyeceğini gösterdi.

Mart ayında G.Kore'ye ait Cheonan adlı savaş gemisi batarken 46 asker öldü. ABD ve ortaklarının göstermelik soruşturmasında KDHC sorumlu tutuldu. Ancak K. Kore'nin bağımsız soruşturma yapılması teklifi kabul edilmedi. Yeni ambargoların ardından ABD-G.Kore, tatbikat adı altında sürekli tahriklerini sürdürdü. Bu yıl içinde birbiri ardına yapılan tatbikatlarla adeta KDHC abluka altında tutuldu. Ambargo adı altında en temel ihtiyaçlarını dahi karşılamasına izin verilmemekle kalınmayıp, üzerine silah doğrultulan bir ülke düşünün. Katile hiç ses çıkarmayıp mağdurun kendisini savunmak için can havliyle yaptığı hamleyi şiddet saymak hangi anlayışa sığar.

24 Kasım tarihinde KDHC'nin Güney Kore'ye ait Yeonpyeong adasına top atışı yapması sonucu 2 askerin öldüğü ve çok sayıda yaralı olduğu açıklandı. Ardından KDHC'nin 'suçları' sayıp dökülmeyle başladı. KDHC'nin ilk saldırısının düşmandan geldiğini söylemesi uluslar arası basın tarafından

Yeni konsepti uygulamak için bahane arayan emperyalistler için KDHC, kurdun suyunu bulandıran kuzudur. Emperyalizm, tarihinin en ağır krizlerinden biriyle boğuşurken militarizmin görülmemiş düzeyde artacağını çeşitli biçimlerde ifade etmiştik. Emperyalist merkezlerde hazırlanan senaryoların girdabına kapılmadan satır aralarında da olsa saklanmaya çalışılan gerçekleri bulup çıkarmak tarihsel bir sorumluluktur. KDHC, haklıdır ve bu haklılığını emperyalizm karşısında diz çökmeyerek gösteriyor. Halkların örgütlü mücadelesi olmadan bu saldırılar durdurulamaz. KDHC'ni yalnız bırakmamak dünyadaki tüm ilerici güçlerin sorumluluğudur.

haber değeri bile taşımadı.

ABD'nin Pasifik Okyanusu'yla ilgili hesapları ve attığı adımlar irdelendiğinde bu durumun hiç yadırganmaması gerektiğini hatta bir senaryonun adım adım uygulandığını görürüz. ABD, sadece bu yıl içinde Avustralya, Japonya, Y.Zelanda, G.Kore, Kamboçya, Vietnam, D.Timor vb. birçok ülke ile tatbikat adı altında çeşitli askeri girişimlerde bulundu. Kriz sürecinde ABD'nin militarist yöntemlere daha sık başvuracağı anlaşılıyor. Kışkırtma, tehdit, şantaj yoluyla önüne çıkan tüm engelleri ezmeye çalışacağı bir sır değil.

ABD, bir yandan KDHC'ni tehdit olarak göstererek G.Kore, Japonya üzerinde daha çok denetim kurmaya çalışırken diğer yandan yeni üsler, asker sayısının artırılması, silah satışı gibi yollarla bölgedeki hakimiyetini pekiştirmeye çalışıyor.

ABD, KDHC üzerinden Çin ve Rusya'yı sıkıştırmayı planlıyor. KDHC'ni bahane ederek Pasifik Okyanusu'nda daha fazla uçak gemisini, denizaltı vb. konuşlandırıp Çin'i denizden de kuşatmanın peşinde.

Lizbon toplantısında NATO'nun

gelecek on yılını kapsayan yeni stratejisi açıklandı. Hemen ertesinde böyle bir olayın yaşanması emperyalistlerin acelelerinin olduğunu gösteriyor. Yeni konsepti uygulamak için bahane arayan emperyalistler için KDHC, kurdun suyunu bulandıran kuzudur.

Emperyalizm, tarihinin en ağır krizlerinden biriyle boğuşurken militarizmin görülmemiş düzeyde artacağını çeşitli biçimlerde ifade etmiştik. Emperyalist merkezlerde hazırlanan senaryoların girdabına kapılmadan satır aralarında da olsa saklanmaya çalışılan gerçekleri bulup çıkarmak tarihsel bir sorumluluktur. KDHC, haklıdır ve bu haklılığını emperyalizm karşısında diz çökmeyerek gösteriyor. Halkların örgütlü mücadelesi olmadan bu saldırılar durdurulamaz. KDHC'ni yalnız bırakmamak dünyadaki tüm ilerici güçlerin sorumluluğudur.

Kahrolsun emperyalizm, yaşasın halkların onurlu mücadelesi!

Emperyalizm yenilecek, direnen halklar kazanacak!

**25 KASIM 2010
DEVİRİMCİ HAREKET**

WIKILEAKS KİMİN KAHRAMANI?

Burjuva ideolojisi bireyi kutsarken, insanların yan yana gelecek örgütlü bir duruş sergilemelerini engellemek için çok çeşitli yöntem ve araçları da kullanır. Özgürlük bireyde cisimleşirken, kurtuluş bireyin kurtuluşu olarak algılanır. 2006 yılında gösterime giren V for Vendetta adlı film 2020 yılının totaliter İngiltere'sinde geçiyor. Maskeli bir kahraman önüne çıkan her engeli aşarak kötü adamları saf dışı bırakır. Filmin son sahnesinde bomba yüklü tren parlamento binasını havaya uçurur. Parlamento binasının önüne birikmiş halka ise havai fişek gösterisini izlemek düşer. Halkın harekete geçmesine bile gerek kalmadan ülke özgürlüğüne kavuşur. Filmde izleyicinin kahramanla gurur duyması bir yana özgürlük için mücadele etmek yerine bilinmeyen birinin bu işi yapacağı ve oturup beklemesi gerektiği mesajı verilir. Bugün burjuva medyada ortaya dökülen belgelerin çarşaf çarşaf yer alması, vıcık vıcık edilmesi, bir bilgi kirliliği/dezenformasyon yaratmakla kalmayıp; insanların sadece izleyici konumuna düşmesini de beraberinde

getiriyor. Belge bombardımanına tutulan halk düşünmeye bile zaman bulamadan koyunların ağıla doldurulması gibi istenilen yöne sürükleniyor.

Wikileaks adlı bir internet sitesinin ABD Dışişleri Bakanlığı'na ait gizli yazışmaları açıklamaya başlamasıyla birlikte bu konu dünya ile birlikte Türkiye'de de adeta tek gündem haline geldi. Wikileaks tartışmalarında madalyonun iki yüzü var. Bir yüzünde karanlık ilişkilerin açığa çıkmasının iyi olduğunu savunanlar bulunuyor. Çeşitli gerekçeler öne sürülse de bu fikirde olanların ortak kanısı; kirli çamaşırların ortaya dökülmesinin bir yenilenme yaratacağı düşüncesidir. "Diplomasinin 11. Eylülü", "Demokratikleşmenin, saydamlığın göstergesi", "Artık hiçbirşeyin gizli kalmayacağı" vb. söylemler eşliğinde medyanın da yönlendirmesiyle beklentilerin çitası o kadar yükseldi ki, insanların kafasında neredeyse kapitalist sistemin sallanmakta olduğu izlenimi oluştu.

Madalyonun diğer yüzünde ise bunun emperyalizmin bir oyunu olduğunu söyleyenler var. En son

yayınlanan belgelerin de dışişlerinde çalışan birileri tarafından sızdırıldığı açıklanması kafalardaki soru işaretlerini artırıyor. Belgeler gerçek olsa bile bunların süzülerek servis edilmiş olması ihtimali gözden kaçmamalıdır. Bu durumun ise, kamuoyunun istenilen biçimde yeniden dizayn edilmesine yol açacağı açıktır. Wikileaks'in özgeçmişinin de temiz olmaması başka bir tehlikedir.

Wikileaks, bugüne kadar yayımladığı 'gizli belgelerde' gerçekleri açığa çıkarmak bir yana; varolanı bile yadsıyan, adeta işgale 'meşruiyet' kazandıran bir duruş sergiledi. Wikileaks, Temmuz ayında Afganistan'a ait 75 bin, Ekim ayında ise Irak Savaşı'na ait 400 bin gizli belge yayımladı. Ancak dikkat çeken nokta; yayımlanan belgelerin sansürlenerek yayınlanmasıydı. Sitenin yetkilisi Kristinn Hrafnsson Afganistan ile ilgili "hassas içerikli" bilgilerin yayımlanmadığını söylerken Irak ile ilgili ise "Bu belgeler, hiçbir bireye zarar verecek bilgi içermiyor." dedi. Afgan hükümetine etkisini ise Hamit Karzaı'nın sözcüsü Vahid Ömer'in basın toplantısında, "Belgeler, ABD ile mevcut stratejik işbirliğimize ciddi zarar vermeyecektir. Belgelerde bizi şaşırtan çok fazla bilgi yoktur." demesi Wikileaks'in 'hassasiyetini' gösteriyor.

Irak işgaliyle ilgili açıklanan belgelerde ise neredeyse işgal haklı çıkarılmaya çalışılıyor. ABD, Irak halkına yapılan işkencelerden sorumlu tutulmadığı gibi işkence yapan Irak güvenlik güçlerine ise müdahale edildiği açıklanıyor. Demek ki Ebu-Gureyb cezaevi hiç olmamış! Bugüne kadar işgal güçlerinin yaptığı işkencelere

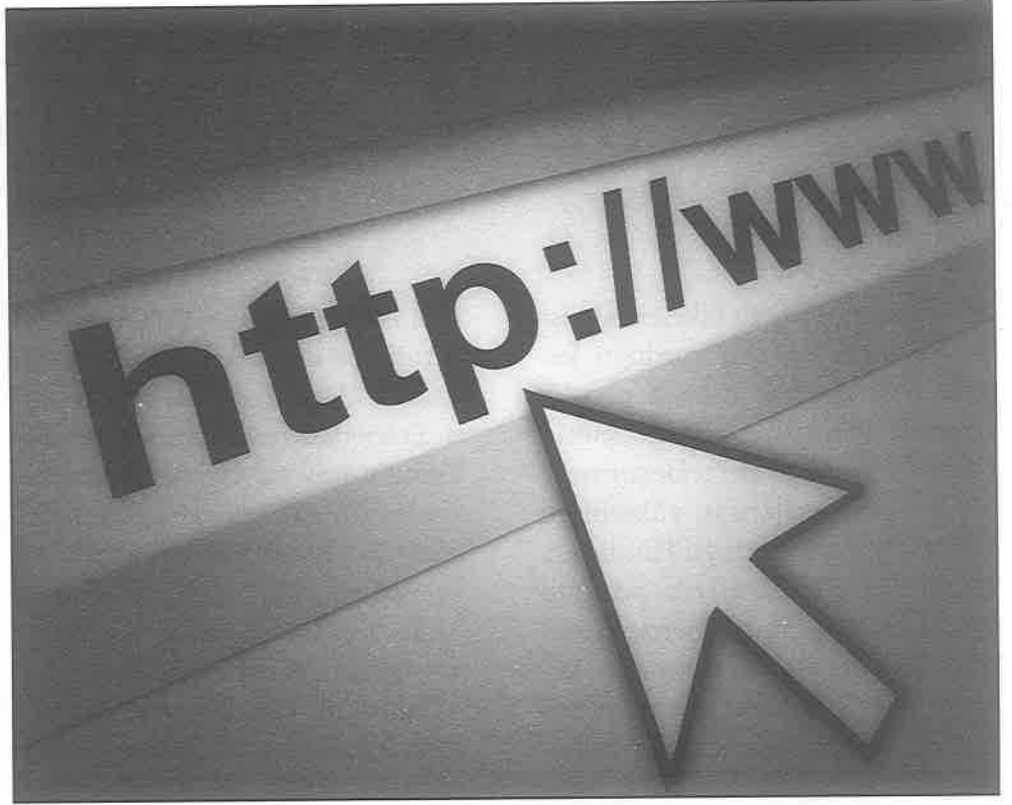
Emperyalizmin yayınlanan belgelerden çıkaracağı bir başka sonuç ise bu olayı kendi halklarına karşı kullanmak olacaktır. Kriz sürecinde işçi sınıfının yaptığı eylemlerle zor duruma düşen egemenler krizin daha da derinleşmesiyle ayaklarının altındaki zemini yitirmemek için önlemler almak zorunda. Önümüzdeki dönemde devlet sırlarının dahi korunamadığı, özgürlüğün bu kadarının da fazla olduğu bahanesiyle örgütlenme ve gösteri hakkını işçi ve emekçilerin ellerinden almak için yeni baskı yasaları hayata geçirilmeye çalışılacaktır.

dair görüntüler de yalanmış! İşkenceden yargılanan askerler ise masummuş! Felluce ve başka yerlerde halka karşı kullanılan kimyasal silahlara dair hiçbir bulguya rastlanamıyor! Ayrıca bu belgelerde işgalden bu yana 1,5 milyon Irak'lı'nın katledildiği gerçeği ise hasıraltı edilmeye çalışılarak yalnızca 66 bin kişinin öldürüldüğü bunun da daha çok işgal güçleriyle alakasının olmadığı 'aydınlığa' kavuşturuluyor. İşgale gerekçe gösterilen kitle imha silahları ise işgal güçlerinin eline geçmiş ve hala da geçmeye devam ediyormuş. Kitle imha silahları konusunda Bush'un Amerikan istihbaratı tarafından kandırıldığını itiraf etmesinin yanında Tony Blair'in işgale bahane uydurmak gerekçesiyle yalan söylediğinin tescillenmesi, Birleşmiş Milletler denetçilerinin herhangi bir bulguya rastlamaması meğer hepsi yalanmış. Wikileaks, böylece işgale ilgili tüm gerçekleri ifşa etmiş oldu!

**DEVRİMCİLER,
AYRINTILARDA BOĞULMAK
YERİNE OLGULARI
BÜTÜNLÜKLÜ BİR
YÖNTEM EŞLİĞİNDE
DEĞERLENDİRİR**

Devrimcilerin görevi ayrıntılarda boğulmak değil, incelediği olgunun bütün yönlerini dikkate alan bir bakış açısına sahip olmaktır. Anın değil, ancak sürecin değerlendirmesini merkeze alan bir yaklaşımın başarı şansı vardır. Anlık bilgi kesittir ve çoğu zaman da yanıltıcıdır. **Askeri olsun ya da olmasın bir eylemi gerçekleştirenin kimliğini ortaya çıkarmanın yolu kimin işine yaradığına bakmaktır.** Bazen eylemin gücü öyle sonuçlar ortaya çıkartır ki eylemi gerçekleştiren özne bile altında kalır.

11 Eylül saldırıları gerçekleştirildiğinde ABD için her şeyin sona erdiğini düşünenler olduğu gibi eylemleri kendisinin yaptığını

söyleyenler de olmuştu. Zamanla görüldü ki hangi seçenek geçerli olursa olsun ABD, bu saldırılardan Irak ve Afganistan işgallerini gerçekleştirebilmek için yararlandı.

Hatırlanacağı gibi geçen ay Lizbon'da gerçekleştirilen NATO zirvesinde gelecek on yılın stratejisi belirlendi. **Yeni konseptin en önemli vurgularından biri siber terör tanımıdır.** Bu kapsamda vatandaşların kimlik bilgilerinin (nüfus bilgileri, parmak izi, göz ve yüz tanıma vb.)de paylaşılacağı ortak bir havuz oluşturulacak. Dünyanın neresinde olursa olsun herhangi bir teknolojik aletle (bilgisayar, cep telefonu vb) gerçekleştirilecek saldırıya anında cevap verilebilecek. Ancak burada asıl sorun bireylere ait her tür bilginin paylaşılmasını ve denetlenmesini sağlayacak hukuki zeminin nasıl sağlanacağıdır. ABD ve Avrupa'da mücadeleler sonucu elde edilmiş (göstermelik de olsa) haklar nasıl geri alınacak? Halklar siber terör aldatmacasıyla dünyanın herhangi bir yerine yapılacak müdahaleye nasıl ortak edilecek?

Emperyalizmin yayınlanan belgelerden çıkaracağı bir başka sonuç ise, bu olayı kendi halklarına karşı kullanmak olacaktır. Kriz

sürecinde işçi sınıfının yaptığı eylemlerle zor duruma düşen egemenler krizin daha da derinleşmesiyle ayaklarının altındaki zemini yitirmemek için önlemler almak zorunda. Önümüzdeki dönemde devlet sınırlarının dahi korunamadığı, özgürlüğün bu kadarının da fazla olduğu bahanesiyle örgütlenme ve gösteri hakkını işçi ve emekçilerin ellerinden almak için yeni baskı yasaları hayata geçirilmeye çalışılacaktır.

Wikileaks'te yayımlananlar ister gerçek, isterse kurgulanmış olsun, emperyalistler için değişen bir şey yok. Onlar her şerden bir hayır çıkarmasını bilirler. Bir yandan yayımlanan belgelerle uşaklarına balans ayarı verirken; diğer yandan, ortaya çıkan durumu hayata geçirmeye çalıştıkları projenin payandası yaparlar.

Devrimciler emek harcamadan elde edilen hiçbir başarıya, sonuçta güvenmemelidir. Mücadele sonucu değil de egemenler arası dağışmanın ürünü olan olaylara bel bağlanmamalı, abartılı sonuçlar çıkarmaktan özenle kaçınılmalıdır.

**05 ARALIK 2010
DEVRİMCİ HAREKET**

TUNUS İSYANI'NDAN DERSLER VE SONUÇLAR

Dünyanın çeşitli ülkelerinde işsizliğin en çok vurduğu kesimler ve ağırlıklı oranda gençlik özellikle Avrupada sokağa inmiş, çeşitli eylemler gerçekleştirmektedir. Gıda fiyatlarının yükselmesi sonucu açlığın vurduğu Hindistan, Bangladeş gibi ülkelerde protesto gösterileri yapılmıştır. Benzer nitelikte eylemlerin beklenmekte olduğu BM, IMF tarafından bile rapor ediliyordu. Ancak tüm bunlara rağmen Tunus'taki olaylar hiç beklenmedik bir anda geldi. Tunus'ta yaklaşık bir haftadır süren gösteriler sonucu 23 yıldır iktidarda olan Zeynel Abidin Bin Ali ülkeden kaçtı. Krizin de etkisiyle uzun süredir devam eden hoşnutsuzluk bir kıvılcımla yangına dönüştü.

Tunus, bölgedeki tek laik yaşamı benimsemiş ve oturtmuş ülkedir. Dolayısıyla kadınların %60'ı üniversite mezunudur. Kültürel gelişkinliğiyle bölge ülkelerinden daha özgün bir yapıya sahiptir. Tunus, Fas ve Cezayir Fransa tarafından adeta cetvelle bölünmüş, aynı halkın arasına sınırlar çekilmiştir. Petrol yönünden en yoksul olanı Tunus'tur. Tunus ekonomisinin lokomotifidir turizmdir. Krizle birlikte turizm gelirlerinin düşmesi ve ekonomik yetersizlikler tetikleyici sebeplerden biridir.

Tunus'un içine düştüğü durumun sebeplerinden biri de uzun süredir uygulanan IMF programlarıdır. Uygulanan programların da etkisiyle resmi işsizlik oranı %14'e çıktı. Gençlik arasında ise bu oran %31'e ulaşmıştı. İktidarın mevcut kaynakları kendi yandaşlarına aktarması, yeni zengin bir zümrenin oluşması tansiyonun yükselmesinde önemli bir diğer faktördür. Re-

jim, emperyalizmle ilişkilerini geliştirdikçe daha fazla yozlaşmış ve baskıcı karakteri belirginleşmişti. Emperyalizm ile girilen ilişkiler Tunus'u Irak ve Afganistan işgallerinde müttefik ülke konumuna sürükledi. ABD ile yapılan tatbikatlar ve girilen askeri ilişkiler rejimin halka ne kadar yabancılaştığının ve olacakların habercisi gibiydi.

Tunus'ta yaşanan isyanın daha çok kendiliğinden bir patlama sonucu olduğu gözüküyor. Birkaç günlük sokak gösterisi aniden isyana dönüştü. Basına yansıdığı kadarıyla ABD temsilcileriyle görüşükten sonra ordunun hükümetten desteğini çekmesi Bin Ali'nin kaçışını hızlandırdı. Zeynel Abidin Bin Ali'nin sığınma isteğinin pek çok ülke tarafından reddedilmesi ardından rejim olarak birbirine zıt bir ülke olan Suudi Arabistan'a sığınmasını ABD'nin sağlamış olması da dikkate değer.

ABD, işbirlikçi dahi olsa ipliği pazara çıkmış, hiçbir toplumsal desteği kalmamış, despot bir kişiliği desteklemektense isyanı destekliyor görüntüsü altında mevcudu korumaya, gücünü ve etkisini daha derinlemesine yaymaya çalışıyor. ABD ve AB'nin ölçüsü gerçekten demokrasi olsaydı en başta Suudi Arabistan, Katar vb. ülkelerin yöneticilerine karşı çıkmaları gerekmez miydi?

ABD, Tunus'ta halkın korku duvarını yıkıp sokağa taşan öfkesinin karşısında durmak yerine olayları tasvip ediyor görüntüsü altında hem süreci kontrol altına almaya hem de mümkün olduğu kadar daha işbirlikçi bir yönetim oluşturmaya çalışıyor. **Ortadoğu'da kendini yakma biçiminde benzer**

tarz ve yöntemlerin kullanılması bir anlamda ezilenler arasındaki esinlenmeyi gösterse de her ülkenin kendine has farklı koşulları olduğu, hiçbir tarihsel olayın aynı biçimde tekrarlanamayacağını göz önünde bulundurmak gerekiyor. Tunus'ta gelişen isyan ile halklar arasında gerici yönetimlerden kurtulunabileceği intibası oluşsa da emperyalistler demokrasi ve özgürlüğü değil daha işbirlikçi, itaatkâr yönetimleri tercih eder. Bu yüzden Ortadoğu coğrafyasında sokaklar bir süreliğine ısınsa da sürecin yeni isyanlara gebe olduğunu söylemek için henüz çok erken. Emperyalistler bir yandan kapitalizme tam olarak entegre olmamış Libya, Suriye, İran vb. ülkelerde sokakların ısınmasını yönetimleri devirmek için desteklerken diğer yandan uşaklıkta kusur etmeyen S. Arabistan, Ürdün, Katar vb. yönetimleri ise koruma refleksi gösterecektir.

ABD ve AB tarafından yapılan açıklamalarda yaşanmakta olan sürece kayıtsız kalmadıkları gibi inisiyatifi ele almak, yönlendirmek için yoğun çaba harcadıklarını görüyoruz. Turuncu devrimlerin mimarı ABD ve AB'nin herkesten daha fazla demokrasi havarisi kesilerek gidişatı denetim altına almaya çalıştığı gözüküyor.

Yıllarca Tunus'u sömürmüş ve ancak Ulusal Kurtuluş Savaşıyla kovulmuş olan Fransız emperyalizminin temsilcileri *"Tunus halkı haftalardır demokrasi talebini dile getiriyor, bu ülkenin dostu olan Fransa, bu yöndeki talepleri kararlı bir şekilde desteklemektedir"* ifadesini öne çıkarıyor. Sömürgecinin dostluğu!

AB sözcüsü Maja Kocijancic, ise "...Talep edildiği takdirde biz samimi ve demokratik bir değişim süreci adına desteğimizi arz ederiz... Bununla birlikte demokratikleşme ve ekonomik kalkınma için daha geniş bir reform danışmanlığı destek paketini hayata geçirmek için de çalışmalarımızı sürdürüyoruz." dedi.

Bu süreçte demokrasi kelimesini adeta ağzında sakız etmiş emperyalizmin sözcülerinin birbiriyle yarışmasına yaptıkları açıklamalardan belki de en küstahı ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Philip Crowley'in demeci idi. "Tunus halkı kendini ifade etti, geçici hükümetin de artık ülkenin demokrasiye tam geçişini sağlamak amacıyla gereken düzenlemeleri yapması gerekiyor ve Tunus'un demokrasiye geçme hedefine varabilmesi için ABD geçici hükümete yardımcı olacaktır." şeklinde ifadeler kullandı.

TUNUS LABORATUARINDA EMPERYALİZMİN YENİ YÖNELİMLERİ

ABD, Obama'nın seçilmesi ardından yumuşak siyaset tarzını öne çıkararak özellikle Ortadoğu'da uzlaştırıcı, yatıştırıcı bir yöntem uygulamıştı. Krizin derinleşmesi ardından artık havucun yanında sopanın da daha sık kullanılacağı görülüyor.

ABD, BOP'nin kapsamını genişleterek Kuzey Afrika'yı da içine alan daha geniş bir coğrafyayı hedefe koymuştu. Kuzey Afrika'nın projeye dahil edilmesinin sebeplerinden biri maden ve enerji kaynakları ise bir diğeri Ortadoğu'da yüzü eskimiş, makyajı akmış rejimleri yenileriyle değiştirmek olacaktır. ABD, Tunus laboratuvarından edinilecek deneyimlerin Arap halkları üzerindeki etkisini göz önünde bulundurarak ihtiyaç duyduğu oranda özgürlük, demokrasi kisvesi altında bölgedeki figüranları yenileriyle değiştirecektir. Evet, Tunus'taki ayaklanmayı ABD çıkarmadı ancak bu fırsattan isti-

fade ederek Afrika'da hala güçlü ilişkileri olan Fransa'yı devre dışı bıraktı. Ve iyi ilişkiler içinde olduğu ordu aracılığıyla muhalif kesimleri küçük lokmalar halinde sisteme yeniden dahil etmeyi başardı. Ayrıca Tunus üzerinden Kuzey Afrika'ya daha derinlemesine nüfuz etme imkan ve olanaklarını elde etmiş oldu.

ABD, BM kanalıyla Somali'yi işgal etmiş fakat direnişle karşılaşmıştı. Ardından Sudan'a da müdahale etmiş, uzun bir iç savaşın ardından bu ay içinde Güney Sudan'ın ayrılması yönünde yapılan referandum ile ülkenin parçalanmasıyla amacına ulaşmıştır. ABD'nin Afrika pazarına ve kaynaklarına olan ilgisi kriz zamanında daha da arttı.

Rusya, son yıllarda yaptığı anlaşma ve yatırımlarla Afrika enerji pazarına girmiştir. Rusya, AB'nin toplam doğalgaz tüketiminin %37'sini tek başına karşılayan Cezayir ile anlaşmalar yapmanın yanı sıra yine yakın zamanda Libya ile de benzer anlaşmalar imzalamıştır. Rusya'nın Kuzey Afrika enerji pazarını kontrol etmeye başlamasının sadece ekonomik anlamda değil politik alanda da Avrupa üzerinde baskı oluşturacağını görmek gerekiyor. Rusya, petrol ve doğalgazı boru

hatlarıyla Akdeniz altından geçirip İtalya ve Fransa üzerinden Avrupa'ya dağıtmak istiyor. İşte bu durum emperyalistler arası rekabetin daha da kızışmasında etkili oluyor. ABD açısından Tunus önem kazanıyor.

Ayrıca Çin'in Afrika pazarında son on yıldır bir atılım içinde olduğunu görüyoruz. Çin'in bu süreye zarfında pazar payını en az on kat arttırdığı düşünülürse ABD ve AB'nin elindeki yitirmemek için daha agresif davranacağı açıktır. Emperyalist rekabet arttıkça varolanı korumak bile güçleşecektir. ABD, Afrika'da bugüne kadar kurduğu ilişkiler üzerinden hammadde kaynaklarının talanında kendini rakipsiz görüyordu ancak son dönemde Rusya ve özellikle Çin'in atakları mücadelenin sertleşeceğinin habercisi olmuştur. Çin, Afrika'da ilgili ülkelere önce düşük faizli kredi açıp altyapı yatırımları gerçekleştirip yeni anlaşmalar imzalayarak kendine yeni pazar alanları açmış oluyor.

SÜRECİN BUNDAN SONRAKİ GİDİŞİNİ TUNUS HALKININ MÜCADELESİ BELİRLEYECEKTİR

Tunus'ta ayaklanma devrimci bir önderliğe sahip olmasa da, halkın kendiliğinden bir patlama so-

nucu sokağa inip, eylemler yapması, despot bir yönetime isyan etmesi iyidir. Halkın kurşunlara göğüs germesi, daha iyi bir yaşam için ölümü göze alması gerçekten desteklenmesi gereken bir durumdur. Tunus pratiği örgütsüz de isyan edilebileceğini hatta hükümetin düşürülebileceğini ancak nihai sonuç alınamayacağını gösterdi. **Yapmak yıkmaktan daha zordur.** Ancak halkın işkence ve ölümü göze alarak ortaya koyduğu irade büyük oranda örgütsüzlükten dolayı egemenlerin kendi arasındaki mücadeleye payanda yapılmaya çalışılıyor. Zeynel Abidin Bin Ali'nin

ülkeden kovulmasına rağmen partisinin Başbakanlık, İçişleri, Savunma, Hazine ve Adalet bakanlıkları gibi kilit noktaları tuttukları, ordunun ise adeta kahraman ilan edildiği bir ortamda asıl kazananın kim olduğu sorusu muğlâklığı koruyor. ABD ve AB'nin sevinçle el ovuşturmalarının yanı sıra dinci, gerici liderlerin de teker teker ülkeye döndükleri ve hükümete girmeye başladıkları görülüyor. Emperyalizm, yarattığı bilgi kirliliği üzerinden isyanın amacını ve yönünü bulanıklaştırmaya, bir çıkamaz sokağa saptırmaya çalışacaktır. Bu konuda uyanık olmak, Tu-

nus halkının haklı mücadelesinin yanında olurken emperyalizmin ve işbirlikçilerinin manipülasyonlarını açığa çıkarmak tüm devrimcilerin görevi olmalıdır.

Dünyanın herhangi bir noktasında grev veya ayaklanma geliştiğinde niteliğine bakmaksızın abartılı anlamlar yüklemek, büyük beklentilere girme ülkemiz çözümünün bilinen hastalığıdır. Her zaman akılda tutulmalıdır ki, bir eylemin, isyanın rengini anlayabilmenin yegane yolu önderlik yapacak bir siyasal yapının (partinin) gücüdür. Devrimciler herhangi bir sosyal olguyu değerlendirirken ilk bakmaları gereken nokta politik bir öznenin niteliğidir.

Sınıf mücadelesinde sıkça görülen bir durumdur: eğer eylemi gerçekleştirenlerin sürdüreceği gücü yoksa bu durumdan en örgütlü kesimler karlı çıkar. Evet, Tunus'ta işçiler, emekçiler ve gençliğin dinamizmi isyanı başlatmış ancak onu sürdüreceği bir örgütlülüğü (parti) olmadığı için başladığı işi tamamlayamamıştır.

Dünya'da tüm ezilen halklar gibi Tunus halkı da eşit, kardeşçe ve sömürünün ortadan kaldırıldığı bir yaşamı hak ediyor. Ancak halklar kendi örgütlülüğüne dayanmayan hiçbir iktidarın veya hükümet değişikliğinin özgürlüğe susamışlığını gideremeyeceğini bilmektedir.

Tunus halkı 'Yağmurdan kaçarken doluya tutulmamak' için bir an evvel örgütlülüğünü sağlamlaştırtıp gerçek anlamda iktidar yürüyüşünü sürdürmelidir.

YAŞASIN HALKLARIN KARDEŞLİĞİ!

EMPERYALİZM YENİLECEK DİRENEN HALKLAR

**KAZANACAK!
ÖRGÜTLÜ HALK YENİLMEZ!**

23 OCAK 2011
DEVİRİMCİ HAREKET

ATÖLYE KAYITLARIMIZ BAŞLAMIŞTIR

- * KEMAN
- * BAĞLAMA
- * GİTAR
- * YAN FLÜT
- * ŞİİR ATÖLYESİ
- * HALK OYUNLARI
- * ÇOCUK KOROSU
- * ÇOK SESLİ KORO
- * FELSEFE
- * MATEMATİK
- * İLKOKUL ETÜD

863 SK. NO:4 KAT:2

TEL: 445 09 21

KONAK-İZMİR

minebademcikm@yahoo.com

ÖNDER BABAT KÜLTÜR SANAT VE SİYASET GÜNLERİ

26 ŞUBAT - 13 MART 2011

26 ŞUBAT 2011 - CUMARTESİ

PANEL

**ÇALIŞMA YAŞAMI VE
YENİ SALDIRI YASALARI**

Konuşmacı: Aziz ÇELİK

Saat:14:00-15:30

**EMPERYALİZMİN KRİZİ,
NEDENLERİ, SONUÇLARI**

Konuşmacı: İzzettin ÖNDER

Saat:16:00-17:30

FİLM

«KUM SAATİ»

Önder Babat Sinema Atölyesi-2011

Saat:18:00

27 ŞUBAT 2011 - PAZAR

PANEL

**İŞÇİ SINIFININ VE EMEKÇİLERİN
ÖRGÜTLENME SORUNU**

Konuşmacı: Özgür MÜFTÜOĞLU

Saat:15:00-16:30

**BUGÜNKÜ DURUM VE
SİYASAL GÖREVLERİMİZ**

Konuşmacı: Devrimci Hareket

Dergisi Temsilcisi

Saat:16:30-17:45

KONSER

ADALILAR

Saat:18:00

1-8 MART 2011

SERĞİ

**DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ
KARMA RESİM SERGİSİ**

Önder Babat Resim Atölyesi

Açılış-1 Mart 2011 Salı Saat:18:00

Her Gün 12:00-19:00 Arası Gezilebilir.

3 MART 2011 - PERŞEMBE

BASIN AÇIKLAMASI

ÖNDER BABAT ANMASI

Yer:İstiklal Cd.

İmam Adnan Sk. - TAKSİM

Saat:19:00

5 MART 2011 - CUMARTESİ

SÖYLEŞİ

KADIN SORUNU VE MÜCADELE

Saat:15:00

TİYATRO

ANA - ÖNDER BABAT

POLİTİK TİYATRO TOPLULUĞU

Maksim Gorki & Bertolt Brecht

YER: DORMEN SAHNESİ

Saat:20:00

13 MART 2011 - PAZAR

PANEL

60'LARDAN 70'LERE

TÜRKİYE'DE SİYASAL SÜREÇ

Konuşmacı: Hakkı ZAPÇI

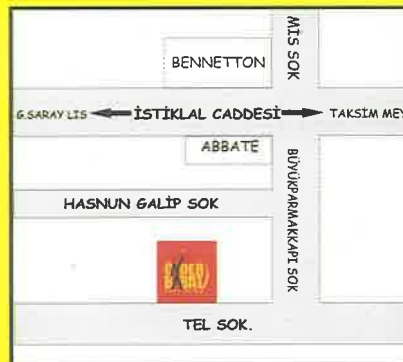
Saat:14:00-15:30

GENÇLİK MÜCADELESİNDE

BİR DÖNÜM NOKTASI: DEV-GENÇ

Konuşmacı: Sedat KESİM

Saat:15:45-17:00

ÖNDER BABAT

KÜLTÜR MERKEZİ

Büyükparmakkapı Tel Sk No: 4/3 Taksim/İST

onderbabat@gmail.com - www.underbabat.org

İletişim: 0 212 252 35 96

Tiyatro Hariç Tüm Etkinlikler Önder Babat Kültür Merkezi'ndedir.

ADALILAR TÜRKÜ SÖYLER
SUSAR BÜTÜN NAMLULAR

ÜCRETSİZ HALK
KONSERİ

ADALILAR

"Geceyi Kuşatanlara"

5 ŞUBAT
2011
CUMARTESİ
DORMEN SAHNESİ
ERDEĞERON CAD. İZMİR PASAĞI NO: 60 FERTİKON - 35031
SAAT: 19:00

ADALILAR ETKİNLİK VE KONSER PROGRAMI

- 27 ŞUBAT - KONSER/ÖNDER BABAT KÜLTÜR MERKEZİ
- 3 MART - ÖNDER BABAT ANMASI/İMAM ADNAN SK. TAKSİM
- 6 MART - DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ MİTINGİ/KADIKÖY
- 12 MART - GAZİ KATLIAMI ANMA ETKİNLİĞİ/OKMEYDANI CEMEVI
- 9 MART - YTÜ YILDIZ KAMPÜSÜ-DAYANIŞMA ETKİNLİĞİ
- 16 MART - 16 MART BEYAZIT KATLIAMI ANMASI/BEYAZIT
- 10 NISAN - ODTÜ/ANKARA
- 8 MAYIS - KONSER/İSMET İNÖNÜ K. M. (FUAR) İZMİR

